

UCHWAŁA NR XXXIII/264/21
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2021 ROKU

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solc Kujawski na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za okres 2019-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219)¹

RADA MIEJSKA W SOLCU KUJAWSKIM
UCHWAŁA, CO NASTĘPUJE:

§ 1

Przyjmuje się Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solc Kujawski na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za okres 2019-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Solca Kujawskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
mgr Bartłomiej Czaki

¹ Zmiana: Dz. U. z 2019 r. poz. 1815, z 2020 r. poz. 1378, poz. 1565, poz. 2127 i poz. 2338 oraz z 2021 r. poz. 802, poz. 868, poz. 1047, poz. 1162 i poz. 1535, M. P. z 2020 r. poz. 899 i poz. 961

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY XXXIII/264/21
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2021 ROKU

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za okres 2019-2020

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Z 2020 r., poz.1219 z późn. zm.) w celu realizacji polityki ekologicznej państwa na poziomie lokalnym, gminy zostały zobligowane do sporządzenia gminnych programów ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 uchwalony został Uchwałą Nr XXV/237/17 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 31 marca 2017 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 w/w ustawy, organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z wykonania Programu ochrony środowiska, który przedstawia Radzie Gminy.

Niniejszy „Raport” dotyczy działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 i obejmuje lata 2019-2020.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

mgr Bartłomiej Czaki

		Numer rejestru	21027
Temat:			
Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solc Kujawski na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 za okres 2019-2020			
Nazwa i adres zamawiającego		Gmina Solc Kujawski ul. 23 Stycznia 7 86-050 Solc Kujawski	
Nazwa i adres jednostki autorskiej			
		Zakład Sozotechniki Sp. z o.o. ul. Bernardyńska 3 85-029 Bydgoszcz Tel. +48/52/3729161 Faks +48/52/3406285 www.sozo.com.pl	
Imię i nazwisko		Data	Podpis
inż. Stanisław Kryszewski Biegły Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko nr 0030-kierownik zespołu		03.08.2021	
mgr inż. Waldemar Woźniak Projektant z zakresu ochrony środowiska- odpady i hałas		03.08.2021	
BYDGOSZCZ SIERPIEŃ 2021 r.			

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
1.1 PODSTAWA PRAWNA	2
1.2 PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	2
1.3 MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA	3
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY SOLEC KUJAWSKI	4
3. STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM (PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA)	6
3.1 GEOMORFOLOGIA I MORFOLOGIA	6
3.2 GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	7
3.2.1 Wody powierzchniowe	7
3.2.2 Wody podziemne	7
3.2.3 Zużycie wody	7
3.2.4 Gospodarka ściekowa	8
3.2.5 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi	9
3.3 PRZYRODA OŻYWIONA I KRAJOBRAZ (W TYM OCHRONA PRZYRODY)	9
3.3.1 Parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu	9
3.3.2 Obszary Natura 2000	11
3.3.3 Korytarze ekologiczne	15
3.3.4 Użytki ekologiczne	18
3.3.5 Stanowiska dokumentacyjne	21
3.3.6 Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe	21
3.3.7 Pomniki przyrody	22
3.3.8 Obiekty zabytkowe	23
3.4 WARUNKI KLIMATYCZNE I STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	28
3.5 HAŁAS	31
3.6 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	33
3.7 AWARIE PRZEMYSŁOWE I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	34
4. OMÓWIENIE STANU REALIZACJI PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE CELÓW I DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH W GMINIE SOLEC KUJAWSKI	37
4.1 EDUKACJA EKOLOGICZNA	37
4.2 PLANOWANIE PRZESTRZENNE	40
4.3 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	44
4.4 OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW	45
4.5 OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	46
4.6 OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN	47
4.7 MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ I ODPADOWOŚĆ	47
4.8 KSZTAŁTOWANIE ZASOBÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SKUTKAMI SUSZY	49
4.9 WYKORZYSTANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	51
4.10 POPRAWA JAKOŚCI WÓD	52
4.11 POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	52
4.12 POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	62
4.13 OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI	62
4.14 OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI	62
4.15 STAN PROWADZONEJ GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE SOLEC KUJAWSKI	63
4.16 PODSUMOWANIE	69

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U 2020 poz. 1219 z późn. zm.) w artykułach 17 i 18 nakłada na Gminę, jako realizację polityki ekologicznej państwa, obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska, który jest uchwalany przez Radę Gminy. Określa on cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych, oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata kalendarzowe raporty z wykonania programu ochrony środowiska, które przedstawia się Radzie Gminy.

Niniejszy „Raport” dotyczy działań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 - 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024” i obejmuje lata 2019 - 2020.

1.2 Przedmiot i zakres opracowania

„Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 - 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024” to kolejne uaktualnienie programu przyjętego Uchwałą Nr XIX/131/04 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 24 września 2004 r. Wymieniony Program został skorelowany z „Programem Ochrony Środowiska dla powiatu bydgoskiego ziemskiego na lata 2017-2020, z perspektywą do roku 2024” oraz wykorzystuje cele i działania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016” i „Polityce ekologicznej Państwa 2030” (dokument został przyjęty przez Radę Ministrów i podpisany przez Prezesa Rady Ministrów. Publikacja w Monitorze Polskim nastąpi do 6 września 2019 r.). Działania określone w aktualnym Programie uwzględniają wykonane dotychczas działania oraz aktualne potrzeby działań w Gminie Solec Kujawski.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

Przyjęto, że raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 - 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024” („Program...”) powinien zawierać przede wszystkim opis stanu istniejącego w Gminie oraz stopień realizacji zadań wynikających z programu ochrony środowiska.

W „Programie ...” sformułowano następujące cele nadrzędne:

- Edukacja ekologiczna – stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa i zapewnienie jej szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- Planowanie przestrzenne – zachowanie równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni Gminy dla potrzeb społeczności i prognozowania rozwoju gospodarczego - integracja problematyki środowiskowej i planowania przestrzennego wraz z konieczną odbudową struktur instytucjonalnych,
- Ochrona przyrody i krajobrazu – zachowanie dla przyszłych pokoleń terenów o wyróżniających się w skali regionu walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, zahamowanie strat różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemów i krajobrazu),
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów – kształtowanie właściwej struktury przestrzennej, gatunkowej i wiekowej lasów, wykorzystanie gospodarcze zasobów leśnych z zapewnieniem zachowania trwałości lasów oraz ich potencjału biologicznego, produkcyjnego i regeneracyjnego,
- Ochrona powierzchni ziemi i gleb – ochrona zasobów glebowych przed degradacją i nieracjonalnym użytkowaniem, wzrost powierzchni terenów zrekultywowanych, prawidłowe zagospodarowanie terenów osuwiskowych i zagrożonych ruchami masowymi ziemi w ramach zarządzania gospodarką przestrzenną,
- Ochrona zasobów kopalin – ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalną eksploatację i minimalizowanie degradacji środowiska,
- Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość – wzrost efektywności wykorzystania zasobów wodnych i surowcowych na cele gospodarcze, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki (Plan gospodarki niskoemisyjnej zakłada zwiększenie efektywności energetycznej o 2,051% w stosunku do roku

2013), zapobieganie oraz ograniczanie powstawania odpadów u źródła ilości a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko,

- Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy – trwałe i zrównoważony rozwój w gospodarowaniu zasobami wodnymi i skuteczna ochrona przed powodzią i suszą, zmiana systemu finansowania gospodarki wodnej (samofinansowanie gospodarki wodnej), efektywna ochrona przed powodzią i suszą,
- Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych – zwiększenie produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE) zgodnie z krajową polityką energetyczną kraju, dalsze zwiększanie udziału biopaliw w odniesieniu do paliw używanych w transporcie,
- Poprawa jakości wody - Budowa oczyszczalni przyzgodowych w obszarach o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia, sukcesywna modernizacja istniejącej i realizacja nowej sieci kanalizacji sanitarnej, sukcesywna modernizacja istniejącej i budowa nowej sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi, aktualizacja dostępnych zasobów pitnych wód podziemnych wraz z budową, przebudową, rozbudową oraz monitoringiem komunalnych ujęć wód, ochrona przeciwpowodziowa (wały, regulacja wód), budowa zbiorników wodnych, melioracje szczegółowe, realizacja programu małej retencji, budowa, modernizacja i rozbudowa, oczyszczalni ścieków w miejscowościach o równoważnej liczbie mieszkańców poniżej 2000 kierunku spełnienia wymagań obowiązującego prawa i dyrektyw UE, zagospodarowanie osadów ściekowych,
- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego – spełnienie wymagań prawnych i standardów emisyjnych w zakresie jakości powietrza, spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, zapobiegania niszczeniu warstwy ozonowej, redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z ustaleniami zewnętrznymi, kontynuacja działań, spełnianie wymagań „Programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu”,
- Poprawa jakości klimatu akustycznego - zmniejszenie zagrożenia mieszkańców Gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu, ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi – ochrona mieszkańców Gminy przed ponadnormatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, dążenie do utrzymania poziomów pól elektromagnetycznych środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla terenów dostępnych dla ludności poniżej poziomów dopuszczalnych,
- Ochrona przed poważnymi awariami - ograniczenie skutków poważnych awarii w odniesieniu do ludzi oraz środowiska, zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych poprzez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takich awarii, dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii w tym awarii będącej następstwem transportu substancji niebezpiecznych, dążenie do zminimalizowania ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej poprzez pełną identyfikację zakładów o dużym ryzyku i zakładów o podwyższonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,
- Gospodarka odpadami - aktualizacja gminnego programu ochrony środowiska, w tym części dotyczącej gospodarki odpadami, wdrażanie zapisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 nr 152 poz. 897 z późn. zmianami), tworzenie systemów gospodarki odpadami komunalnymi obejmujących działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów (w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych, budowlanych, niebezpiecznych i innych), przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią z art. 17 Ustawy o odpadach edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami.

1.3 Materiały wykorzystane do opracowania

Przy opracowaniu Raportu zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska, które są materiałami ogólnodostępnymi i łatwymi do weryfikacji oraz materiały i dane przekazane przez Gminę Solec Kujawski.

Dane zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą między innymi z:

- materiałów przekazanych przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- materiałów przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy,
- danych i informacji pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- danych opublikowanych przez GDOŚ oraz GUS.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Solec Kujawski

Gmina Solec Kujawski jest gminą miejsko-wiejską usytuowaną w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie bydgoskim. Gmina zajmuje powierzchnię 175,35 km², którą zamieszkuje (stan na koniec 2020 r.) około 16 777 mieszkańców. Siedzibą Gminy jest miasto Solec Kujawski położone na lewym brzegu Wisły, w odległości 20 km od Bydgoszczy i 35 km od Torunia. Tereny na południe miasta porasta jeden z największych kompleksów leśnych - Puszcza Bydgoska. Użytki rolne stanowią 16% powierzchni Gminy, a użytki leśne 74%. Gmina stanowi 12,57% powierzchni powiatu. W skład Gminy Solec Kujawski wchodzi cztery sołectwa: Otorowo-Makowiska, Chrośna, Kujawska, Przyłubie. Gmina Solec Kujawski liczy 14 miejscowości, w tym miasto Solec Kujawski. Gmina graniczy z gminami: Bydgoszcz, Nowa Wieś Wielka, Rojewo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka.

Źródło www.bip.soleckujawski.pl

Rysunek nr 2.-1 Granice Gminy Solec Kujawski.

Gmina Solec Kujawski to gmina przemysłowo-rolnicza. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje 2707 ha, z czego 1589 ha to grunty orne. Według powszechnego spisu rolnego w 2002 r. liczba gospodarstw rolnych wynosiła 357, z czego 355 stanowiły gospodarstwa indywidualne. Wśród gospodarstw rolnych największą liczbę stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 1 ha łącznie.

Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie w latach 2017 - 2018 sukcesywnie rosła. W poniższej tabeli przedstawiono dane GUS dotyczące podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Solec Kujawski, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa.

Tabela 2-1 Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Solec Kujawski (wg GUS)

Lp.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Liczba przedsiębiorstw								
		Miasto i Gmina			Miasto			Tereny wiejskie		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ogółem	1610	1606	1648	1 481	1 474	1 511	129	132	137
2	Mikroprzedsiębiorstwa	1 513	1 512	1 557	1 390	1 387	1 427	123	125	130
3	Małe przedsiębiorstwa	77	75	72	71	68	65	6	7	7
4	Średnie przedsiębiorstwa	16	15	15	16	15	15	0	0	0
5	Duże przedsiębiorstwa	4	4	4	4	4	4	0	0	0

Największy udział w Gminie mają mikroprzedsiębiorstwa, które stanowią, aż 94% przedsiębiorstw.

Na obszarze Gminy funkcjonuje, co najmniej 30 firm mających podstawowe znaczenie dla miejscowego rynku pracy. Do najważniejszych przedsiębiorstw zalicza się:

- Solbot - największy producent betonu komórkowego w Polsce,
- KMW Engineering - produkcja, sprzedaż, montaż i serwis urządzeń i systemów wentylacyjnych oraz klimatyzacyjnych,
- Drobex - wytwarzanie mięsa drobiowego i jego przetworów, drobiowych wyrobów wędliniarskich, sprzedaż na rynku krajowym,
- Pasaco - produkcja i przetwarzanie papieru (papier powlekany i samokopiujący, rolki kasowe, składanki komputerowe (do drukarek igłowych), papier do drukarek atramentowych oraz etykiety samoprzylepne,
- Klimat Solec - kompleksowa obsługa w zakresie projektu, dostaw, montażu i serwisu produkowanych przez tę firmę systemów wentylacyjnych,
- Autos - jeden z największych dystrybutorów części zamiennych do pojazdów ciężarowych w Polsce, usługi naprawcze, sprzedaż samochodów ciężarowych,
- Granit – kamieniarstwo, jedna z największych firm kamieniarskich w Polsce,
- Alco - produkcja i montaż schodów drewnianych, usługi stolarskie.

Odwiedzając Gminę Solec Kujawski warto zobaczyć:

- kościół Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wybudowany w 1847 roku, posiadający piękne witraże,
- kościół Parafii pw. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika wybudowany w latach 1911 - 1912, posiadający stylowe nawy, prezbiterium i piękne ołtarze wykonane w stylu barokowym oraz ołtarz główny zbudowany w stylu manierystycznym o bogatej dekoracji,
- budynek kamienicy przy ul. 23 stycznia 13, wybudowany w latach 1891 - 1903 w stylu neoklasycyzmu,
- Muzeum Ochotniczej Straży Pożarnej, mieszczące się przy ulicy 29 Listopada,
- fragmenty Osadnictwa Olenderskiego, które znajdują się na terenie wsi Otorowo i Przyłubie,
- Radiowe Centrum Nadawcze, uruchomione w 1999 roku, które umożliwia słyszalność I programu Polskiego Radia w całym kraju i poza jego granicami. Dwa maszty - nadajniki stanowiące element naszego krajobrazu są przykładem wykorzystania przez Gminę szansy rozwojowej i promocyjnej,
- przepiękne topole - pomniki przyrody zdobiące krajobraz nadwiślański,
- teren chronionego krajobrazu „Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskiej”, chronione terasy w większości położone są w granicach pradoliny rzeki Wisły, pokrytej jednym z największych w Polsce pól wydmowych śródlądowych,
- Muzeum im. Księcia Przemysła mieszczące się w zabytkowej willi przy ul. Toruńskiej 8.

Stan zaludnienia w gminie Solec Kujawski, wg danych Urzędu Miasta i Gminy, w latach 2018 - 2020, z podziałem na tereny miejskie i wiejskie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2-2 Stan ludności w gminie Solec Kujawski

Gmina Solec Kujawski	2018 r.	2019 r.	2020 r.
1	2	3	4
Ludność ogółem	16814	16799	16777
- miasto	15641	15635	15614
- obszar wiejski	1173	1164	1163

Z powyższych danych można wnioskować, że liczba ludności w gminie Solec Kujawski ulega niewielkim wahaniom w ostatnich latach. Obecnie (rok 2020) obserwuje się niewielki spadek liczby ludności zarówno na terenach miejskich i wiejskich.

3. Stan środowiska na terenie Gminy Solec Kujawski w okresie sprawozdawczym (Program Ochrony Środowiska)

3.1 Geomorfologia i morfologia

Zróznicowanie krajobrazu Gminy związane jest z procesami erozji i akumulacji fluwioglacjalnej rzecznej oraz procesami eolicznymi. Najmłodsze geologicznie są niskie terasy zalewowe i położone w korycie Wisły na wysokości 32-34 m n.p.m. Występują zarówno na wschód jak i na zachód od Solca Kujawskiego (Otorowo, Przyłubie). Zbudowane są z mułków, piasków pylastych i drobnoziarnistych o miąższości 2-4 m, zalegających na piaskach różnoziarnistych rzecznych i wodnolodowcowych (10-15 m). Terasa zalewowa ma szerokość do 0,7– 0,8 km. Terasy nadzalewowe położone są na wysokości 36 – 48 m n.p.m. Mają one charakter erozyjny. Największą powierzchnię zajmuje terasa erozyjna o wysokości 70-72 m n.p.m. Powszechnym typem krajobrazu na wszystkich poziomach terasowych (poza terasą zalewową) jest krajobraz eoliczny. Na niższych terasach formy eoliczne są niewielkiej wysokości (2- 4 m n.p.m.), występują sporadycznie. Klasyczne wydmy śródlądowe występują w południowej części Gminy, na poziomie terasy pradolińskiej 72-79 m n.p.m. Są to wydmy paraboliczne, wały i pagórki wydmore o wysokości względnej do 30 m, przeciętnie 10-15 m. Najwyższe pagórki osiągają 100-101 m n.p.m. (Szwedzka Góra).

Niewielkie fragmenty terenu Gminy należą do krajobrazu morenowego, który zachował się w postaci wysp erozyjnych w okolicach Wypalenisk oraz Chrośny.

Według prowadzonych w ostatnich latach rozpoznaw geologicznych wynika, że w obrębie teras, głównie niższych poziomów występują obniżenia morfologiczne, w których dominują torfy oraz namułki organiczno – mineralne.

Geneza krajobrazu zdecydowała o charakterze użytkowania. Terasa nadzalewowa oraz niższe poziomy terasowe użytkowane są rolniczo. W ich obrębie zlokalizowana jest zabudowa Solca Kujawskiego oraz rozproszona zabudowa wiejska. Wyższe zwydmione terasy pradolinne są zalesione. Jedynie w obrębie erozyjnych wysp glacialnych oraz w rejonie Kabatu występują grunty rolne i zabudowa Wypalenisk oraz Chrośny.

Baza surowców użytecznych na terenie Gminy Solec Kujawski jest dość uboga.

Na terenie Gminy bogactwem naturalnym jest kruszywo zaliczane do kopalin pospolitych – torf. Przykładowe dane dotyczące udokumentowanych złóż kopalin pospolitych przedstawiają się następująco:

- CHROŚNA I – powierzchnia złoża 1,38 ha - złożo kopaliny pospolitej - torfu – mszarno-turzycowe obejmujące część działki nr ew. 53/14 eksploatuje firma Roboty Ziemi, Budowlane i Drogowe z Własnym Transportem Tadeusz Szczepański, Solec Kujawski ul. Nadborna 6 na podstawie koncesji nr 2/2001,
- CHROŚNA II – powierzchnia złoża 18,8 ha, dz. nr 53/14, 53/15, 53/16 i 53/18, obręb ew. Przyłubie,
- złożo kopaliny pospolitej – torfu „OTOROWO I”, obejmujące część działki nr ew. 250/4 eksploatuje firma ALBUD Lech Aleksandrowicz, Poznań ul. Słowackiego 31/33 m. 21, na podstawie koncesji nr 23/W/10. Powierzchnia złoża wynosi 1,99 ha. Decyzją Starosty Bydgoskiego z dnia 30 października 2018 r. została przeniesiona koncesja nr 23/W/10 na rzecz Spółki THE BEST WOOD z siedzibą w Otorowo 29a.
- złoża kruszywa naturalnego – piasek w miejscowości Makowiska: „Makowiska II” (działki nr ew. 112, 113, 114) eksploatowała firma RECCON S.A. Białe Błota, ul. Betonowa 1 (koncesja nr 93/98 na eksploatację złoża wygasła) i „Makowiska III” (działka nr ew. 111) eksploatował Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim, ul. Targowa (koncesja nr 116W/99 - wygasła).

Zgodnie z uchwałą Nr X/250/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część wschodnia i zachodnia (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r., poz. 2571) istnieje zakaz eksploatacji do celów gospodarczych skał, w tym torfu. W związku z powyższym jednym z zadań określonych w aktualizacji POŚ jest wprowadzenie zakazu eksploatacji torfu na obszarze chronionego krajobrazu.

3.2 Gospodarka wodno - ściekowa

3.2.1 Wody powierzchniowe

Pomimo, iż Gmina położona jest nad Wisłą, to jednak wykorzystanie jej wód dla potrzeb gospodarczych, a także rekreacyjnych z punktu widzenia potrzeb Gminy jest ograniczone, gdyż są to wody pozaklasowe.

Według danych WIOŚ z 2019 r. („Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku”) rzeka Wisła nie podlega monitoringowi na odcinku zlokalizowanym na terenie Gminy Solec Kujawski.

Na terenie Gminy Solec Kujawski występują ponadto Dopływ z Solca Kujawskiego, Dopływ z Przyłubia oraz Kanał Chrośniański, Kanał „Przyłubie”, należy także wspomnieć o bogatym systemie rowów melioracyjnych, np. Struga Solecka, zwłaszcza w miejscowości Otorowo, Makowiska i Chrośna, a także o występowaniu licznych stawów rybnych. Kanał Chrośniański jest ciekim III rzędu (lewostronny dopływ Zielonej Strugi – cieku II rzędu wpływającego do Wisły) o długości 10,7 km. Kanał Przyłubie ma długość 5,5 km i odprowadza wody do Wisły.

Wody powierzchniowe stojące (jeziora), które podlegają monitoringowi WIOŚ na terenie Gminy Solec Kujawski nie występują.

3.2.2 Wody podziemne

Gmina Solec Kujawski zasobna jest w wysokiej jakości wody podziemne.

Zachodnia część terenu Gminy (ok. 15% obszaru całej Gminy) znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 138 - Pradolina Toruń – Eberswalde (Noteć), Qp (wody czwartorzędowe, zbiornik pradoliny). GZWP Nr 138 został przyporządkowany w podregionie bydgoskim do dorzecza Odry pod poz. 14 i obejmuje wody czwartorzędowe wymagające najwyższej ochrony (ONO). Ogólna powierzchnia wynosi 2100 km², średnia głębokość ujęcia 30 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 400 tys. m³ na dobę. Północno-wschodnia część Gminy (w rejonie wsi Przyłubie) znajduje się w obszarze czwartorzędowego zbiornika wód podziemnych nr 141 – „Zbiornik Dolnej Wisły”. Średnia głębokość ujęć w jego granicach wynosi 40 m p.p.t. Zasoby tego zbiornika szacuje się na 84 tys. m³/d. Zbiornik znajduje się w granicach najwyższej ochrony (ONO).

Głównymi zagrożeniami dla jakości wód podziemnych są:

- zanieczyszczenia obszarowe, których głównym źródłem jest rolnictwo (stosowanie gnojowicy, nawozów sztucznych, środków ochrony roślin),
- tradycyjne metody pozbywania się ścieków (rozsączkowanie nie oczyszczonych ścieków w gruncie lub świadome zakładanie nieszczelnych szamb),
- składowiska odpadów,
- działalność gospodarcza (stacje paliw, magazyny środków chemicznych),
- awarie przemysłowe.

Do ważniejszych problemów w zakresie zagrożeń wód podziemnych należy zaliczyć zagrożenia, jakie wyniknęły wskutek wieloletniej eksploatacji Przedsiębiorstwa Państwowego Nasycalnia Podkładów Kolejowych w Solcu Kujawskim. Obecnie zakończono prace rekultywacyjne na terenie po Nasycalni i oddano teren do użytku, po wcześniejszym obsianiu trawą i posadzeniu drzew. W ramach 5 – letniego okresu trwałości projektu odbywa się monitoring wód podziemnych. W przyszłości planuje się wykorzystanie tego terenu jako miejsce wypoczynku i rekreacji.

3.2.3 Zużycie wody

Głównym źródłem wody pitnej dla Gminy jest ujęcie wody zlokalizowane we wsi Przyłubie o maksymalnej wydajności 430 m³/h.

Na ujęciu tym eksploatowane są cztery studnie o łącznej wydajności 167 m³/h. Woda z poszczególnych studni pompowana jest bezpośrednio do zbiorników retencyjnych szt. 2 o pojemności 1000 m³ każdy, skąd grawitacyjnie spływa do odbiorców. Z uwagi na dobre parametry fizyko-chemiczne nie jest konieczne uzdatnianie wody.

Drugie ujęcie wody zlokalizowane jest we wsi Chrośna. Na ujęciu tym wybudowano 1 studnię głębinową o głębokości 54 m oraz stację uzdatniania z hydrofornią. Z uwagi na przekroczenie dopuszczalnych norm szczególnie żelaza i manganu, woda z tego ujęcia jest uzdatniania poprzez odżelazianie i napowietrzanie następnie poprzez hydrofornie włączana jest do sieci rozprowadzającej.

Miasto Solec Kujawski, wsie Otorowo-Makowiska i Przyłubie zasilane są z ujęcia wody w Przyłubiu. Woda podawana jest bez uzdatniania. Maksymalna wydajność wg pozwolenia wodno-prawnego wynosi 4 620 m³/dobę, tj. 1 686 300 m³/rok.

Wieś Chrośna posiada własne ujęcie ze stacją uzdatniania o wydajności maksymalnej wg pozwolenia wodnoprawnego 72 m³/dobę tj. 26 280 m³/rok.

Na terenie Gminy Solec Kujawski najczęściej wody przeznaczają się na rolnictwo i leśnictwo na terenach wiejskich. Na terenie miasta najczęściej wody używają zakłady przemysłowe.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej, wg danych GUS na 2019 r., na terenie gminy wynosi 94,5 km i zwiększyła się w porównaniu do roku 2015 o 9,4km. Na terenie miasta i gminy Solec Kujawski do sieci wodociągowej podłączonych jest 2 040 gospodarstw domowych. Wg danych GUS z 2019 r. z sieci wodociągowej korzysta 15 043 osób, natomiast średnie roczne zużycie wody przez 1 mieszkańca wynosi około 31,9 m³.

Na terenie Gminy eksploatowane są następujące ujęcia wód podziemnych:

- ujęcie miejskie w Przyłubiu (studnia nr 3,4,6,7) – użytkownik ujęcia Gmina Solec Kujawski,
- ujęcie wiejskie w Chrośna (studnia nr 1) – użytkownik ujęcia Gmina Solec Kujawski,
- studnia nr 1, 2 – użytkownik ujęcia Składowisko odpadów komunalnych Żółwin – Wypaleniska,
- studnia nr 3, 4 – użytkownik ujęcia Pracowniczy Ogród Działkowy „Bratek” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Nadleśnictwo Solec Kujawski – Osada Rudy,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Osada Chrośna
- studnia nr 1, 2, 3 – użytkownik ujęcia „Solbet” Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 2, 5, 6 – poprzedni użytkownik ujęcia Zakłady Naprawy Samochodów „Solbus” Sp. z o.o., w upadłości,
- studnia nr 5, 6, 7 – użytkownik ujęcia Przedsiębiorstwo Drobiarskie „Drobex” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 1, 2 – użytkownik ujęcia Ośrodek Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego Otorowo,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Zlewnia Mleka Otorowo,
- studnia nr 1a – użytkownik ujęcia Budynek Mieszkalny PKP,
- studnia nr 1 i 2 – użytkownik ujęcia Przedsiębiorstwo Drobiarskie „AGRO-Drobex” Makowiska,
- studnia nr 1 – użytkownik ujęcia Piekarnia „Społem” w Solcu Kujawskim,
- studnia nr 5 – użytkownik ujęcia Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim,
- ujęcie komunalne w m. Rudy,
- ujęcie STATOIL na dz. nr 1077/8 w Solcu Kujawskim,
- ujęcie Shell na dz. nr 102/2 w Makowiskach,
- ujęcie Leśniczówki Łążyn na dz. nr 17255 obr. Wypaleniska,
- ujęcie ZGK Sp. z o. o. na działce nr 17231/18 w Wypaleniskach,
- ujęcie na terenie byłych Kujawskich Zakładów Naprawy Samochodów na dz. nr 256/2 w Solcu Kujawskim,
- ujęcie ROD ZGODA w Solcu Kujawskim,
- ujęcie Nadleśnictwa Cierpiszewo na dz. nr 88LPB w Przyłubiu.

Ponadto na terenie Gminy występują ujęcia wód powierzchniowych – eksploatowanych na podstawie decyzji udzielonych dla PZW w Bydgoszczy oraz nadleśnictw Solec Kujawski i Cierpiszewo.

3.2.4 Gospodarka ściekowa

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć kanalizacyjną, co pozwala na prowadzenie prawidłowej gospodarki ściekami. Skanalizowana jest również większość terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Do kanalizacji sanitarnej podłączone jest miasto Solec Kujawski oraz wsie Otorowo i Makowiska.

Gmina Solec Kujawski prowadzi prawidłową gospodarkę ściekami. Umożliwia jej to dobrze rozwinięta sieć kanalizacyjna. Do kanalizacji sanitarnej podłączone jest miasto Solec Kujawski oraz wsie Otorowo i Makowiska.

Obecnie (2019) długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi około 75,7 km. Do kanalizacji podłączonych jest łącznie około 1 530 gospodarstw domowych i korzysta z niej około 13 946 mieszkańców. Do kanalizacji odprowadzanych jest około 1 057 dm³ ścieków.

Na terenie gminy Solec Kujawski obecnie (rok 2020) znajduje się 292 szt. zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych i 60 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w tym:

- w mieście jest 190 szt. zbiorników bezodpływowych, a na wsiach 102 szt.,
- w mieście 27 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, na wsi 33 szt..

W ramach nadzorowania prawidłowej gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych gminy Solec Kujawski prowadzona jest ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych, m.in. częstotliwość wywozu nieczystości z szamb, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Każdorazowo po złożeniu wniosku o zezwolenie na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków zasadność jej powstania konsultowana jest z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

3.2.5 Gospodarowanie i użytkowanie wodami powierzchniowymi

Wody powierzchniowe Gminy Solec Kujawski są wykorzystywane do:

- podlewania ogrodów działkowych,
- do celów ochrony przeciwpowodziowej – tereny zagrożone w Gminie Solec Kujawski położone są po lewej stronie rzeki Wisły pomiędzy 752 a 768 km, tj. na długości 16 km. Występują tu tereny chronione wałem przeciwpowodziowym i tereny niechronione. Tereny nie obwałowane zalegają na terenach zalewowych pradoliny rzeki Wisły i są zalewane przy wystąpieniu wód wielkich. Wyróżnia się dwa kompleksy terenów nie obwałowanych: Kompleks I „Przyłubie”, Kompleks II „Solec Kujawski”.

Jedno z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią przede wszystkim ścieki opadowe z terenów przemysłowych, miejskich oraz ciągów komunikacyjnych. Systemem kanałów deszczowych zbiera wody opadowe z około 67 ha utwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

Na terenie Gminy znajduje się:

- 135 km rowów melioracji szczegółowej, będących w zarządzie Gminnej Spółki Wodnej,
- 22,1 km rowów melioracji podstawowej, będących w zarządzie Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych z siedzibą we Włocławku,
- rów na Osiedlu Toruńskim o długości 1,25 km należący do Gminy Solec Kujawski.

Źródłami zanieczyszczenia wód mogą być m.in. ścieki komunalne, wydostające się z nieszczelnych szamb lub wylewane do rowów. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prowadzona jest ewidencja zbiorników bezodpływowych.

Kontrola wód powierzchniowych w Gminie polega na przeprowadzaniu:

- analizy wód opadowych na zawartość zawiesin ogólnych i substancji ekstrahujących się eterem naftowym,
- kontroli rowów melioracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem czy są tam odprowadzane ścieki z nieruchomości.

3.3 Przyroda ożywiona i krajobraz (w tym ochrona przyrody)

3.3.1 Parki krajobrazowe, parki narodowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Gminy ani w jej otoczeniu **nie występują parki krajobrazowe oraz parki narodowe ani ich otuliny.**

Na terenie Gminy Solec Kujawski, w leśnictwie Łążyn znajduje się **rezerwat przyrody „Łążyn”**. Rezerwat utworzono w 2002 r. w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu boru świeżego o charakterze

naturalnym z ponad 170-letnim drzewostanem sosnowym. Powierzchnia rezerwatu wynosi 26,36 ha. Teren rezerwatu znajduje się w kompleksie Puszczy Bydgoskiej, 3 km na południe od miejscowości Wypaleniska, w rejonie występowania wydm śródlądowych. Można do niego dotrzeć drogą leśną wiodącą od Wypalenisk, lokalizując go po wschodniej stronie traktu. Rezerwat zajmuje wydłużone w kierunku północ-południe dwa oddziały leśne o wymiarach: 750 x 200 i 700 x 150 m. Przez jego południowy fragment przebiega szlak turystyczny czarny pieszy szlak turystyczny „Komputerków” Bydgoszcz Glinki - Jezioro Jeziuckie - Solec Kujawski 30,5 km.

Jest to jeden z nielicznych rezerwatów, w którym chronione są leśne zbiorowiska borowe, to jest składające się z lasów iglastych, uznawane zwykle za mało atrakcyjne, ze względu na niedużą, w porównaniu z lasami liściastymi, liczbę gatunków i monotony, jednogatunkowy często drzewostan. Jednakże względne ubóstwo gatunkowe borów jest ich charakterystyczną, naturalną cechą, drzewa iglaste porastają bowiem gleby piaszczyste, mało urodzajne.

Obszar rezerwatu Łążyn obejmuje stare drzewostany sosnowe o naturalnej, rzadko spotykanej strukturze wiekowej. Charakteryzuje się rzadszym i mniej regularnym (niż w lesie gospodarczym) rozmieszczeniem drzew, obecnością wyrosłego w I połowie XIX wieku starodrzewu sosnowego o wspaniale rozwiniętych koronach, bogatym podszytem jałowca oraz występowaniem samosiewów sosnowych. W runie łanowo występują widłaki: widlicz spłaszczony, widłak jałowcowaty oraz goździsty.¹

Na terenie Nadleśnictwa Solec Kujawski zlokalizowano i zinwentaryzowano miejsca występowania następujących gatunków roślin podlegających ścisłej ochronie:

- Widłak jałowcowaty i spłaszczony,
- Bagno zwyczajne,
- Wawrzynek wilczelyko,
- Ostnica Jana,
- Sasanka zwyczajna,
- Pełnik europejski,
- Przyłuszczka pospolita,
- Kopytnik pospolity,
- Barwinek pospolity,
- Rojnik pospolity,
- Kosaciec syberyjski,
- Pierwiosnka lekarska,
- Dziewięciśli bezłodygowy,
- Bluszcz pospolity.

Gmina Solec Kujawski znajduje się w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej, część wschodnia i zachodnia, obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły (PLB040003), obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dybowska Dolina Wisły (PLH040011) i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Solecka Dolina Wisły (PLH040003). Ponadto Gmina zlokalizowana jest w granicach Północno-Centralnego Korytarza Ekologicznego wyznaczonego przez Zakład Badań Ssaków PAN pn. Wschodnia Dolina Noteci.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej obejmuje jedno z największych w Polsce pól wydmych pokrywające najwyższe (672-675 m n.p.m.) terasy Pradoliny Wisły. Składa się z dwóch podjednostek: części zachodniej i części wschodniej. Podobszar zachodni obejmuje podstawowy fragment Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej w granicach dawnego województwa bydgoskiego. Jego powierzchnia ogólna wynosi 246 km² w tym lasy - 231,5 km², wody (głównie Jezioro Jeziuckie) - 1,50 km², tereny pozostałe, przeważnie rolne - 13 km². Omawiany Obszar stanowi strefę masowego wypoczynku mieszkańców Bydgoszczy i innych pobliskich miejscowości. Pełni też ważną rolę w turystyce codziennej i świątecznej. Dużą jego część stanowią tereny leśne obrębu Bartodzieje i zachodni skraj obrębu Bydgoszcz.

Obowiązują na nim następujące ograniczenia i zalecenia:

¹ Marcysiak Katarzyna: Ochrona przyrody – Bydgoszcz i okolice. [w.] Banaszak Józef red.: Przyroda Bydgoszczy. Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2004

² Źródło: <http://bydgoszcz.torun.lasy.gov.pl/main.php?moid=204&mid=400&klientID=1002>

„Ze względu na wysoką podatność na zniszczenie słabo wykształconych gleb leśnych i naruszenie stateczności wydm i pól wydmy - szczególny nacisk należy położyć na zapobieganie działaniom, które mogłyby doprowadzić do naruszenia tej równowagi. Ze względu na glebo i wodochronny charakter lasów - niektóre fragmenty kompleksów leśnych nie są wskazane do zrębów całkowitych. Wskazana jest natomiast adaptacja lasów do zwiększonej penetracji”.²

Obszar chronionego krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej został utworzony rozporządzeniem nr 9 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 roku w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla ww. obszaru chronionego jest uchwała nr X/250/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r., poz. 2571).

3.3.2 Obszary Natura 2000

Dolina Dolnej Wisły (kod obszaru PLB040003) - obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 przebiega wzdłuż koryta Wisły. Całkowita powierzchnia tego obszaru wynosi 33559,04 ha, w tym 1291,3 ha na terenie Gminy Solec Kujawski. Obszar obejmuje ochroną odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu, która stanowi ostoję dla ptaków lęgowych oraz migrujących (w tym gatunków chronionych i zagrożonych wyginieciem). Omawiany wyżej obszar powiązany jest ze specjalnym obszarem ochrony siedlisk – Solecka Dolina Wisły oraz Dybowska Dolina Wisły.

Obszar Dolina Dolnej Wisły jest krajową ostoją ptaków o randze międzynarodowej PL028 (Wilk i inni 2010). Gniazduje w niej 28 gatunków ptaków z listy zał. I Dyrektywy Ptasiej; 9 gatunków znajduje się w polskiej czerwonej księdze.

W okresie lęgowym obszar ważny dla następujących gatunków ptaków wymienionych w zał. I Dyrektywy Ptasiej: błotniaka stawowego, bielika, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, zimorodka i jarzębatki (>1% populacji krajowej, kryterium C6) oraz dla 5 gatunków spoza zał. I Dyrektywy Ptasiej (powyżej 1% populacji krajowej) ohara, nurogęsia (5-7% populacji krajowej), sieweczki rzecznej (ponad 2,5%), brodziec piskliwego, mewy srebrzystej (ponad 2%), brzegówki (ponad 3% populacji krajowej). W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje łabędź niemy (0,54%), mewa pospolita (0,8% populacji krajowej), trzciniak (0,8% populacji krajowej) i remiz (0,96% populacji krajowej). Liczebność 20 gatunków ptaków spełnia warunki przyznania rangi „przedmiotów ochrony” (co najmniej 0,51% populacji krajowej lub z innych względów); są to: łabędź niemy, ohar, nurogęś, bielik, błotniak stawowy, derkacz, żuraw, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy, mewa pospolita, mewa srebrzysta, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, zimorodek, dzięcioł zielony, brzegówka, trzciniak, jarzębatka, remiz i dziwonia.

Podczas inwentaryzacji ptaków niełgowych w latach 2011–2012 stwierdzono 59 gatunków ptaków wodnych i wodno-błotnych, w tym 16 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność co najmniej 4 gatunków przekraczała próg 1% populacji wędrówkowej: gągoł – liczebność w okresie migracji 13 993 os. to 1,2 % populacji migrującej (kryterium C3), krzyżówka – liczebność w okresie migracji 31 251 os. to 1,56 % populacji migrującej (kryterium C3), żuraw - liczebność w okresie migracji 3650 os. to 2,4 % populacji migrującej, gęś zbożowa - 8258 os. co stanowi ok. 1,4% populacji migrującej. Ponadto w okresie wiosennym, jesiennym i zimowym koncentracje ptaków przekraczały 20 000 os., co pozwala zakwalifikować obszar do kryterium C4.

W Dolinie Dolnej Wisły nie podlega ograniczeniu działalność rolna, leśna, łowiecka, rybacka, amatorski połów ryb oraz roboty utrzymaniowe urządzeń i obiektów ochrony przeciw powodziowej ale tylko wtedy kiedy nie zagrażają one zachowaniu siedlisk zwierząt a także przyrodniczych warunków roślin. Dla Doliny Dolnej Wisły nie został opracowany plan zadań ochronnych.

Solecka Dolina Wisły (kod obszaru PLH040003) obszar o powierzchni 7030,08 ha stanowi fragment Doliny Dolnej Wisły o długości 49 km, położony pomiędzy Solcem Kujawskim a Świeciem. Cały ten obszar stanowi terasę zalewową, której granicę częściowo wyznacza wał przeciwpowodziowy, a częściowo skarpa Doliny Wisły. W jego obrębie znalazła się więc część terenów zalewowych miasta Solec Kujawski, jak również nabrzeżne tereny m. Otorowo.

Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk nadrzecznych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z rzeką i środowiskami dna jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i objętych ochroną gatunkową związanych ze środowiskiem wodnym. Występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy

Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Rzeka Wisła i związane z nią obszary Natura 2000, w tym Solecka Dolina Wisły PLH040003 pełnią istotną rolę korytarza ekologicznego (Gacka-Grzesikiewicz E. [red.]. 1995), wykorzystywanego przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003). Obszar ten został również włączony w granice korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonych przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanych przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły. Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososa atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły został opracowany plan zadań ochronnych, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 814).

W planie zadań ochronnych określono kierunki działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony:

1. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaelion*, *Potamion* – utrzymanie siedliska we właściwym stanie zachowania,
2. Zalewane muliste brzegi rzek – uzupełnienie stanu wiedzy i ocena stanu zachowania siedliska,
3. Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) – zachowanie arealu siedliska w obszarze,
4. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego arealu siedliska w obszarze,
5. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe - uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego arealu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,
6. Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) - uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska. Zachowanie zinwentaryzowanego arealu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,
7. Bóbr alpejski (*Castor fiber*) - utrzymanie populacji we właściwym stanie zachowania,
8. Kumak nizinny (*Bombina bombina*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
9. Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
10. Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
11. Boleń (*Aspius aspius*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
12. Koza (*Cobitis taenia*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
13. Różanka (*Rhodeus sericeus amarus*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
14. Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – zachowanie potencjalnych siedlisk gatunku,
15. Wydra (*Lutra lutra*) - uzupełnienie stanu wiedzy i ocena stanu populacji, w tym określenie koniecznych do realizacji zadań ochronnych,

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do powyższego zarządzenia wśród wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 znalazła się informacja o wprowadzeniu zapisu dotyczącego warunkowej realizacji inwestycji: „Dopuszczenie realizacji zamierzeń w obrębie Wisły (budowa stopnia wodnego, podwyższenie klasy

żeglowności dróg wodnych) po przeprowadzeniu analiz przyrodniczych uwarunkowań realizacji inwestycji, w zakresie nie powodującym znacząco negatywnego oddziaływania”.

Dybowska Dolina Wisły (kod obszaru PLH040011) obejmuje 11 km odcinek rzeki Wisły wraz z terenami zalewowymi między Dybowem a Przytubiem. Granice lewobrzeżnej części tego obszaru ciągną się, prawie na całej długości, wzdłuż krawędzi terasy zalewowej.

Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla ochrony mozaiki siedlisk charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej oraz fauny związanej z samą rzeką i dnem jej doliny. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i podlegających ochronie gatunkowej związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto stwierdzono obecność populacji rozrodczych i migrujących gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Rzeka Wisła i związane z nią obszary Natura 2000 pełnią istotną rolę korytarza ekologicznego (Gacka-Grzesikiewicz E. (red.). 1995), wykorzystywanego przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003). Obszar ten został również włączony w granice korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonego przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanego przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły.

Ostoja pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososa atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły został opracowany plan zadań ochronnych, ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dybowska Dolina Wisły PLH040011 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 812).

W planie zadań ochronnych określono kierunki działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony:

1. Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* – utrzymanie siedliska we właściwym stanie zachowania,
2. Zalewane muliste brzegi rzek – uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania i stanu zachowania płatów siedliska,
3. Ziólorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziólorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) – zachowanie areалу siedliska w obszarze,
4. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) – zachowanie siedliska w obszarze,
5. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłkowe - zachowanie areálu siedliska w obszarze. Poprawa stanu siedliska w zakresie ilości martwego drewna,
6. Bóbr alpejski (*Castor fiber*) - utrzymanie populacji w stanie niepogorszonego,
7. Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) - uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie stanu gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
8. Łosoś atlantycki (*Salmo salar*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
9. Boleń (*Aspius aspius*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
10. Różanka (*Rhodeus sericeus amarus*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych,
11. Koza (*Cobitis taenia*) - uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, w tym koniecznych do realizacji zadań ochronnych.

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do powyższego zarządzenia wśród wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony

wyznaczono obszar Natura 2000 znalazła się informacja o wprowadzeniu zapisu dotyczącego warunkowej realizacji inwestycji: „Dopuszczenie realizacji zamierzeń w obrębie Wisły (budowa stopnia wodnego, podwyższenie klasy żeglowności dróg wodnych) po przeprowadzeniu analiz przyrodniczych uwarunkowań realizacji inwestycji, w zakresie nie powodującym znacząco negatywnego oddziaływania”.

Zgodnie z powyższym wykazem na terenie Gminy Solec Kujawski występują cenne siedliska przyrodnicze:

1. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
2. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
3. Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*).

Dla płatów tych siedlisk w planach zadań ochronnych określono cele działań ochronnych i działania ochronne:

Ad. 1. Obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Fakultatywne: użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ukierunkowanego na ochronę łąk świeżych.

W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: weryfikacja w ciągu 5 lat od przyjęcia planu aktualnego stanu wykazanych powierzchni występowania siedliska w granicach obszaru, wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat zagrożeń poszczególnych płatów w stopniu umożliwiającym ewentualne uszczegółowienie zadań ochronnych (działań obligatoryjnych i fakultatywnych). Ocena stanu zachowania siedliska zostanie przeprowadzona zgodnie z metodyką GIOŚ.

Ad. 2. Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna, aż do osiągnięcia właściwego stanu siedlisk (za wyjątkiem koniecznych zabiegów ochrony lasu i zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego). Dodatkowo zaleca się usuwanie klonu jesionolistnego (obręb Przyłubie) oraz dodatkowo topoli (obręb Otorowo) i nasadzenie wierzb. Ponadto należy dążyć do uwzględnienia w gospodarce następujących zasad: - maksymalne ograniczenie użytkowania rębnią zupełną, - zagospodarowanie rębniami złożonymi, - zachowanie nienaruszonych fragmentów starych drzewostanów o powierzchni nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej, - w przypadku obecności w drzewostanie jesionu, wiązu, dębu zachować udział tych gatunków także w odnowieniach, - w miarę możliwości eliminować gatunki obce w drzewostanie i warstwie krzewów oraz tolerować naturalne zabagnianie się z naturalnych przyczyn, tolerować działalność bobrów, - w przypadku łągów źródliskowych, w miarę możliwości wyłączyć je z użytkowania, a także w sąsiadujących drzewostanach nie wykonywać cięć zupełnych na odległość 2 wysokości drzewostanu od skraju łągu źródliskowego, - na terenach stanowiących plantacje wiklinowe dopuszczalna jest okresowa wycinka drzew i krzewów. W ramach prowadzonych działań należy dążyć do wzmocnienia kontroli obszaru i ochrony zasobów roślinności drzewiastej przed nielegalną wycinką, kradzieżami i dewastacją.

W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: wykonanie w ciągu 5 lat od przyjęcia planu inwentaryzacji wszystkich płatów siedliska w obszarze (w tym ocena stanu zachowania łągów wierzbowych) oraz opracowanie ewentualnych zmian do wskazań w zakresie ochrony siedliska.

Ad. 3. W zakresie monitoringu: pełna ocena zgodna z metodyką GIOŚ, co 5 lat.

W zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony: weryfikacja w ciągu 5 lat od przyjęcia planu aktualnego stanu wykazanych powierzchni występowania siedliska w granicach obszaru, wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy na temat zagrożeń poszczególnych płatów w stopniu umożliwiającym ewentualne uszczegółowienie zadań ochronnych (działań obligatoryjnych i fakultatywnych). Ocena stanu zachowania siedliska zostanie przeprowadzona zgodnie z metodyką GIOŚ.

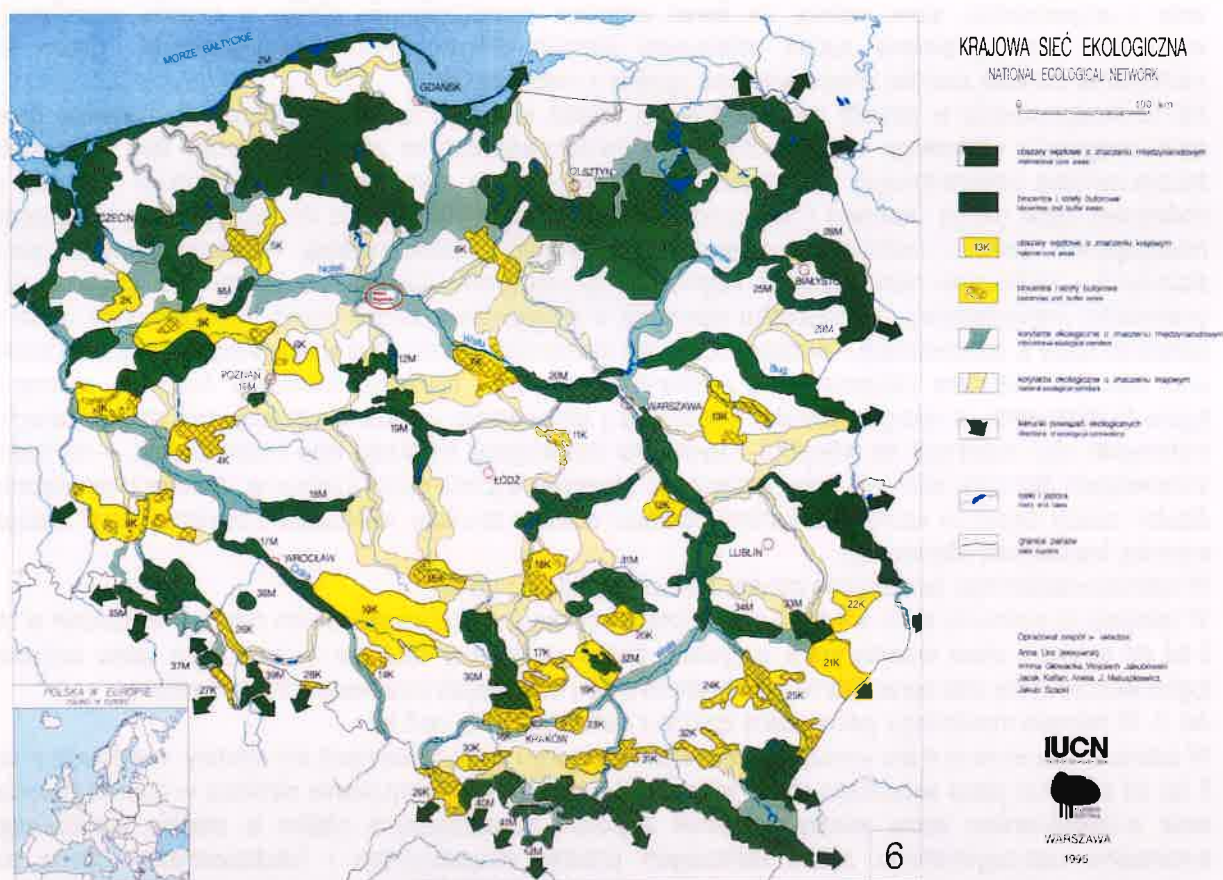
Istniejące w granicach administracyjnych Gminy formy ochrony przyrody narażone są przede wszystkim na okresową, intensywną penetrację terenów przez turystów, obserwatorów ptaków, fotografów przyrodniczych, itp. Zwraca się również uwagę na negatywny wpływ zanieczyszczeń środowiska pochodzenia antropogenicznego, na utrzymanie dobrego stanu ekologicznego obszarów objętych ochroną przyrody w rozumieniu Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3.3.3 Korytarze ekologiczne

Funkcję korytarza ekologicznego mogą pełnić różne struktury w krajobrazie. Są to zazwyczaj pasy naturalnej lub półnaturalnej roślinności pośród silnie przekształconego przez człowieka środowiska. Korytarzem ekologicznym są zatem również doliny rzeczne ze względu na swój specyficzny wydłużony kształt i charakterystyczną, pasowo rozmieszczoną roślinność na brzegach. Obecność zasobów wodno-pokarmowych zapewnia migrującym organizmom sprzyjające warunki. Z tego względu np. doliny rzeczne stanowią najbardziej uniwersalną formę korytarza ekologicznego. Szczególnie silne bariery dla korytarzy tworzą miasta i aglomeracje miejskie oraz obiekty przemysłowe zlokalizowane w obrębie doliny. Również intensywne użytkowanie rolnicze, także ogrodnicze i sadownicze, zakłóca naturalny układ roślinno-krajobrazowy.

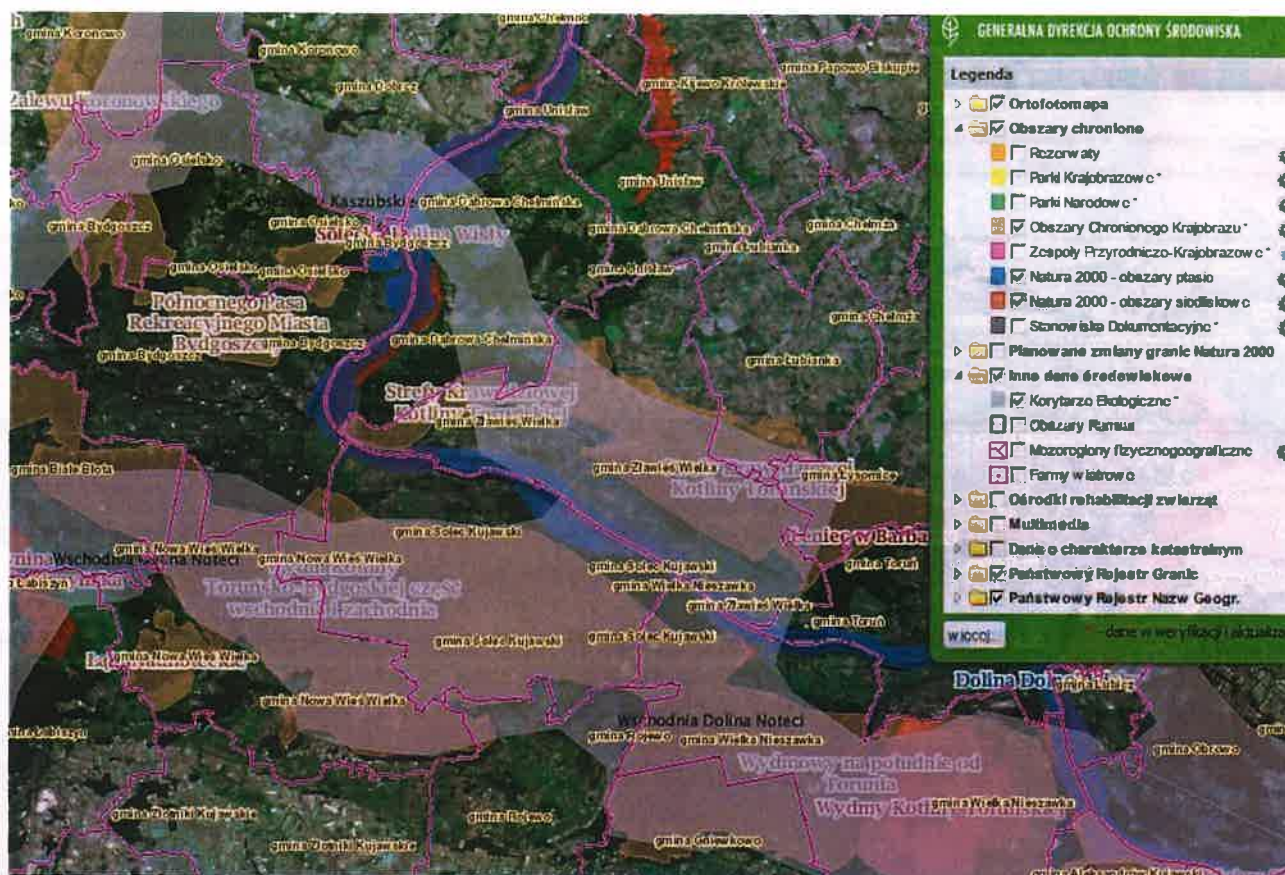
Dolina rzeki Wisły jest korytarzem ekologicznym odgrywającym ważną rolę nie tylko w skali kraju, ale także Europy. Świadczyć może o tym choćby fakt, że w projekcie sieci ECONET-PL niemal w całości objęta jest ona przez wyznaczone obszary węzłowe oraz odcinki korytarzy ekologicznych o randze międzynarodowej. Dolina Wisły jest również w przeważającej części włączona do sieci korytarzy ekologicznych w „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000” autorstwa prof. Jędrzejewskiego wraz z zespołem. Na poniższym rysunku przedstawiono położenie Gminy Solec Kujawski względem korytarzy ekologicznych w ramach krajowej sieci ekologicznej.

Rysunek nr 3.3.3-1. Najbliższe korytarze ekologiczne objęte siecią ECONET-POLSKA i położenie Gminy Solec Kujawski
Źródło: <http://ekorytarz.pl/2014/07/24/spojnosc-europejskiej-sieci-obszarow-chronionych-natura-2000/>

Przebieg korytarzy ekologicznych na obszarze Gminy Solec Kujawski, wg Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek nr 3.3.3-2. Korytarze ekologiczne na obszarze Gminy Solec Kujawski

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W Polsce w połowie lat 70-tych ubiegłego wieku została opracowana koncepcja Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh).

Po raz pierwszy zwrócono wtedy uwagę na konieczność tworzenia powiązań przestrzennych między tworzonymi obszarami chronionymi w formie „korytarzy ekologicznych” i budowy krajowego systemu obszarów chronionych. Jako bardzo ważne elementy tego systemu w Polsce wskazano cztery największe doliny rzeczne: Wisły, Bugu, Odry i Warty wraz z towarzyszącymi im obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych.

Wyniki wstępnej oceny wybranych do analizy komponentów środowiska przyrodniczego doliny Wisły były podstawą jednocześnie dokonywanej waloryzacji całościowej ze względu na możliwości pełnienia przez dolinę Wisły funkcji korytarza ekologicznego.

Do terenów I kategorii, o bardzo dużej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- parki narodowe, krajobrazowe i rezerwaty przyrody (zatwierdzone i projektowane),
- duże zwarte kompleksy leśne,
- tereny bagienne I i II grupy,
- piaszczyste wyspy w nurcie rzeki i zespoły starorzeczy,
- ostoje ptactwa rangi międzynarodowej i krajowej,
- tereny położone na dwóch bardzo ważnych kierunkach ponadkrajowych połączeń doliny Wisły: zachodnim – poprzez Pradolinę Warszawsko-Berlińską i wschodnim – poprzez doliny Narwi i Bugu.

Do terenów II kategorii, o dużej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- mniejsze, rozdrobnione kompleksy leśne,
- tereny bagienne III grupy oraz większe kompleksy roślinności łąkowo-szuwarowej,
- wysokie skarpy doliny Wisły,
- ujściowe odcinki głównych dopływów (z wyjątkiem włączonych wcześniej do I kategorii),
- tereny o dużej atrakcyjności krajobrazowej i przydatności do funkcji turystycznej.

Do terenów III kategorii, o średniej wartości przyrodniczej i przydatności do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego, zaliczono:

- obszary chronionego krajobrazu (zatwierdzone i projektowane),
- tereny stanowiące powiązania przestrzenne doliny Wisły z ważniejszymi kompleksami obszarów chronionych pozostających poza bezpośrednim zasięgiem.

Na poniższym rysunku przedstawiono fragment publikacji „Korytarz ekologiczny doliny Dolnej Wisły, Stan-Funkcjonowanie-Zagrożenia” Praca zbiorowa pod redakcją naukową dr Ewy Gackiej-Grześkiewicz, Warszawa 1995, obejmujący okolice Gminy Konstancin-Jeziorna. Tereny zwłaszcza nadwiślańskie, cechują się najwyższą, I kategorią przydatności w odniesieniu do korytarzy ekologicznych. Fakt ten skłania do szczególnego zwrócenia uwagi, czy przewidywane przedsięwzięcia w Gminie Solec Kujawski nie wpływają negatywnie na stan środowiska, w tym korytarzy ekologicznych.

Korytarz ekologiczny, w granicach którego znajduje się południowa część miasta Solec Kujawski oraz niemal cały obszar Gminy (z wyjątkiem niewielkich obszarów na wschód i zachód od miasta – rysunek nr 3.3.3-2), wykorzystywany jest przez organizmy wodne (w tym ryby i minogi) oraz inne gatunki, w szczególności ptaki (dla ochrony których wyznaczono obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003).

Obszar ten został również włączony w granice korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym (wyznaczonych przez Zakład Badań Ssaków PAN), wykorzystywanych przez duże ssaki: Dolina Dolnej Wisły.

Ostoją pełni funkcję istotnego korytarza ekologicznego dla dwuśrodowiskowych gatunków ichtiofauny, w tym wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: łososia atlantyckiego *Salmo salar* i minoga rzecznej *Lampetra fluviatilis*. Znaczenie ostoi, jako korytarza ekologicznego jest duże dla wszystkich występujących w rzece gatunków ryb.

Koncepcja zagospodarowania przestrzennego województwa, określona w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego z czerwca 2003 r., zakłada m.in. „podniesienie atrakcyjności warunków życia mieszkańców”, które ma zapewnić zintegrowany wojewódzki system ekologiczny. System ekologiczny łączy wszystkie tereny objęte ochroną prawną przyrody i krajobrazu, w tym rezerwy przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, obszary europejskiej sieci ekologicznej „Natura 2000” oraz tzw. korytarze ekologiczne. Duże znaczenie ma sieć korytarzy ekologicznych (przyrodniczych). Doskonałony i sprawnie funkcjonujący system ekologiczny zapewni zachowanie wysokiej bioróżnorodności regionu, utrzymanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów ekologicznych.

Zgodnie z opracowaniem „Energetyka wiatrowa w kontekście ochrony krajobrazu przyrodniczego i kulturowego w województwie kujawsko-pomorskim”¹ warunki fizycznogeograficzne województwa kujawsko-pomorskiego nie tworzą barier dla rozwoju energetyki wiatrowej (województwo kujawsko-pomorskie plasuje się na pierwszym miejscu w kraju pod względem liczby zainstalowanych turbin wiatrowych i na trzecim jeżeli chodzi o wielkość mocy wytwarzanej w elektrowniach wiatrowych). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego² uzyskanymi na podstawie własnych opracowań oraz ekspertyzy Polskiej Akademii Nauk samorząd województwa wypracował kryteria i zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych:

Wyłączenie z możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych:

1. wyznaczonych obszarów cennych przyrodniczo, krajobrazowo i gospodarczo,
2. stref buforowych do ochrony tras przelotów ptaków:
  - ok. 10 km od rzeki Wisły (w obie strony od osi rzeki),
  - ok. 8 km od rzek: Brdy i Drwęcy (w obie strony od osi rzeki),
  - ok. 6 km od rzeki Noteci i Kanalu Bydgoskiego (w obie strony od osi cieków),

Dopuszczenie rozwoju energetyki wiatrowej na pozostałym obszarze województwa przy zachowaniu następujących ograniczeń indywidualnych:

¹ Ekspertyza wykonana przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego, Polskiej Akademii Nauk w Warszawie na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu pod kierunkiem prof. dr hab. Marka Degórskiego, Warszawa 2012 r.

² Doświadczenia województwa kujawsko-pomorskiego w problematyce ochrony krajobrazu, Forum Debaty Publicznej „Potencjał obszarów wiejskich szansą rozwoju” - Krajobraz a energetyka wiatrowa – poszukiwanie ładu, Warszawa, 26 sierpnia 2014 r.

- odległości określonej przez tzw. promień upadku elektrowni wiatrowej (wysokość masztu elektrowni wiatrowej + długość jednej łopaty śmigła) od linii kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz od linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
- wymaganej miejscowym prawem odległości od budynków mieszkalnych, w tym budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej.

Region charakteryzuje się dużym potencjałem przyrodniczym środowiska, zasobami krajobrazu kulturowego co generuje określone konsekwencje dla lokalizacji elektrowni wiatrowych. Obszary chronione wymagają działań np. stref ochronnych w kontekście lokalizowania inwestycji energii wiatrowej. Zaleca się, aby dla rezerwatów, z uwagi na ochronę najcenniejszych gatunków ptaków oraz nietoperzy, wynosiła ona 5000 m.

Za wprowadzeniem zakazu budowy elektrowni wiatrowych w obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz w otoczeniu tych form, świadczy dodatkowo ich lokalizacja głównie w obrębie korytarzy ekologicznych w większości o znaczeniu europejskim (Wisły, Noteci, Drwęcy) oraz ponadlokalnym. Ustanowiony rozporządzeniem wojewody zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych w obszarach chronionego krajobrazu, stanowi zarazem ochronę korytarzy ekologicznych.

3.3.4 Użytki ekologiczne

Z innych form ochrony przyrody, znajdujących się na terenie Gminy, wyróżnić można **użytki ekologiczne**, tj. zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mające znaczenie dla zachowania unikatowych typów środowisk i ich zasobów genowych.

Na terenie Gminy występują użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 69,53 ha, z czego:

- 0,83 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Chrośna,
- 8,29 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Wypalenisk,
- 1,36 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Otorowa,
- 0,31 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Makowisk,
- 58,74 ha stanowią użytki ekologiczne położone na terenie Przyłubia.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz użytków ekologicznych na terenie Gminy Solec Kujawski ogłoszonych w rozporządzeniu nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. U. Nr 8 z 2004 r. poz.76) oraz dodatkowych użytków ekologicznych położonych na terenie Przyłubia i Otorowa o łącznej powierzchni 6,12 ha, wprowadzonych uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim:

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
1	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,34	Bagno
2	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180h obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,56	Bagno
3	Przyłubie	Osiek dz. ew. nr 180LP, oddz. 180a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	10,47	Łąka zalewowa
4	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 11/3LP, oddz. 11f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,06	Bagno
5	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 11/3LP, oddz. 11r obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,06	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
6	Przyłubie	Ustronie dz. ew. nr 23/2LP, oddz. 23f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Cierpiszewo	0,03	Bagno-źródło
7	Przyłubie	Leszyce dz. ew. nr 7/43LP, oddz. 75b obręb Leszyce Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,01	Bagno
8	Chrośna	Dąbrowa dz. ew. nr 99/2LP, oddz. 99f obręb Leszyce Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,05	Bagno
9	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 1/1LP, oddz. 1h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	2,41	Bagno
10	Chrośna	Chrośna dz. ew. nr 5/8LP, oddz. 5l obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,78	Bagno
11	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 8LP, oddz. 8b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,27	Bagno
12	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 8LP, oddz. 8i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,69	Bagno
13	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 9/2LP, oddz. 9c obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,11	Bagno
14	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 9/2LP, oddz. 9g obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,29	Bagno
15	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 14/2LP, oddz. 14k obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,77	Bagno
16	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 14/2LP, oddz. 14n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,68	Bagno
17	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 23LP, oddz. 23f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,28	Bagno
18	Przyłubie	Chrośna dz. ew. nr 23LP, oddz. 23h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,1	Bagno
19	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 81/4LP, oddz. 81b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,41	Bagno
20	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 104/2LP, oddz. 104n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,49	Bagno
21	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/12LP, oddz. 105f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,77	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
22	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/18LP, oddz. 105Ad obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	4,4	Bagno
23	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/18LP, oddz. 105Af obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,07	Bagno
24	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 105/17LP, oddz. 105Am obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,9	Bagno
25	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 107/3LP, oddz. 107Ag obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,36	Bagno
26	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 108/3LP, oddz. 108i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	5,91	Bagno
27	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 213LP, oddz. 213f; d obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	3,04	Bagno
28	Przyłubie	Jezierce dz. ew. nr 214LP, oddz. 214c obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,14	Bagno
29	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 238/2LP, oddz. 238f obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	4,72	Bagno
30	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 219LP, oddz. 219b obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,57	Bagno
31	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 235/2LP, oddz. 235g obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,44	Bagno
32	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 236/1LP, oddz. 236d obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,38	Bagno
33	Przyłubie	Zagórzanka dz. ew. nr 237/1LP, oddz. 237h obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	5,38	Bagno
34	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 144/2LP, oddz. 144l obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	2,87	Bagno
35	Wypaleniska	Wypaleniska dz. ew. nr 232/28LP, oddz. 232n obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	1,23	Bagno
36	Wypaleniska	Łążyn dz. ew. nr 206LP, oddz. 206a obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	7,06	Bagno

Tabela nr 3.3.4-1 Wykaz użytków ekologicznych

Lp.	Obręb ewidencyjny	Opis lokalizacji	Forma własności, zarządca	Powierzchnia [ha]	Opis obiektu
1	2	3	4	5	6
37	Makowiska	Łążyn dz. ew. nr 251/9LP, oddz. 251i obręb Solec Nadleśnictwo Solec Kujawski	Skarb Państwa w zarządzie Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kuj.	0,31	Bagno
38	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 148/1 LP, oddz. 148 f obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	2,14	zabagnione śródleśne pastwisko z sukcesją naturalną
39	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 180 LP, oddz. 180k obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,18	łąka zabagniona z sukcesją naturalną – miejsce gniazdowania żurawi
40	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 11/3 LP, oddz. 11a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	1,39	teren zalewowy – zabagniony użytek rolny z sukcesją naturalną
41	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 22/3 LP, oddz. 22 a obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,99	zabagnione śród- leśne pastwisko z sukcesją naturalną
42	Przyłubie	Przyłubie dz. ew. nr 23/2 LP, oddz. 23 c obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo	Skarb Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Cierpiszewo	0,06	teren zalewowy – zabagniony użytek rolny z sukcesją naturalną
43	Otorowo	Otorowo działka nr ew. 222	własność Skarb Państwa w administrowaniu Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Bydgoszczy, nadzór Burmistrz Solca Kujawskiego	1,36	piaszczysta wydma porośnięta drzewostanem sosnowym

3.3.5 Stanowiska dokumentacyjne

Według art. 41 ustawy o ochronie przyrody z 2004 r.: stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Na terenie Gminy Solec Kujawski stanowiska dokumentacyjne nie występują.

3.3.6 Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

Na terenie Gminy zespoły przyrodniczo – krajobrazowe nie występują.

3.3.7 Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Solec Kujawski znajdują pomniki przyrody wyszczególnione w poniższej tabeli.

Tabela nr 3.3.7-1 Wykaz pomników przyrody

Lp.	Nr rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody	Pomnik przyrody Obwód w pierśnicy	Lokalizacja	Nr działki ewidencyjnej i jej właściciel
1	2	3	4	5
1	605	Dąb szypułkowy 466 cm	Makowska przy skrzyżowaniu dróg Bydgoszcz – Toruń - Szczecin	Nr 44/1 Makowiska
2	607	Dąb szypułkowy 436 cm	Przyłubie przy szkole	Nr 79-Gmina
3	608	2 dęby szypułkowe 396 i 343 cm	Przyłubie na cmentarzu poewangelickim	Nr 474-Gmina
4	609	2 dęby szypułkowe po 320 cm	Solec Kujawski – POD „Bartek”	Nr 964 – Gmina pod zarządem POD „Bartek” Solec Kujawski
5	610	Topola czarna 729 cm	Solec Kujawski nad brzegiem Wisły	Nr 521/1 – Gmina
6	611	Sosna zwyczajna 220 cm	Solec Kujawski Spółdzielnia Mieszkaniowa „Transportowiec”	Nr 676/8 – Gmina
7	612	3 sosny zwyczajne 185, 184 i 170 cm	Solec Kujawski ul. Toruńska	Nr 672 – Gmina
8	613	11 sosen zwyczajnych 245-100 cm oraz jesion wyniosły 310 cm	Solec Kujawski ul. Kujawska	Nr 1279 – Gmina
9	614	Topola biała trójwierzchołkowa 462/361/342 cm	Solec Kujawski ul. Sportowa	Nr 681 – Gmina
10	615	Topola czarna 575 cm	Solec Kujawski ul. Żeglarska	517/4 – Gmina
11	616	Dąb szypułkowy „Krzywy Dąb” 510 cm	Chojnaty	Oddział 159a leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
12	617	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty – zabudowania leśnictwa Chojnaty	Oddział 161c leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
13	618	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty	Oddział 1611 leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
14	619	Dąb szypułkowy 525 cm	Chojnaty	Oddział 182j leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
15	620	2 dęby szypułkowe 415 i 395 cm	W pobliżu m. Jarzębiec	Oddział 198j leśnictwo Osiek, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
16	621	2 dęby szypułkowe 295 i 285 cm	Lesisko	Oddział 147k leśnictwo Lesiska, obręb Zawiszyn, Nadleśnictwo Cierpiszewo
17	622	2 topole białe 805 i 650 cm	Solec Kujawski „Solbet Zremb” ul. Toruńska	1278/1 – Gmina

3.3.8 Obiekty zabytkowe

Zarejestrowane obiekty zabytkowe zlokalizowane na terenie Gminy Solec Kujawski przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 3.3.8 - 1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta i gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
1	Budynek dawnej szkoły	Ochrona konserwatorska. Ochrona pod kątem planowania przestrzennego	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
2	Dom nr 8 (dawny dwór) z częścią gospodarczą		Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
3	Dom nr 6 (dawna rządówka)		Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
4	Zagroda nr 4		Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
5	Zagroda nr 5		Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
6	Zespół leśniczówki leśniczówka i bud. gospodarczy		Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski
7	Zespół leśniczówki Leśniczówka		Jezierce	Solec Kuj. Bydgoski
8	Zespół leśniczówki Obora		Jezierce	Solec Kuj. Bydgoski
9	Zespół leśniczówki Stodoła		Jezierce	Solec Kuj. Bydgoski
10	Budynki przy firmie „Drobex”		Makowiska	Solec Kuj. Bydgoski
11	Dom mieszkalny nr 8 z bud. gospodarczym		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
12	Dom nr 4		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
13	Zagroda nr 5 dom i budynek gospodarczy		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
14	Zagroda nr 6 dom i budynek gospodarczy		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
15	Zagroda nr 7 obora i stodoła drewniana		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
16	Zagroda nr 10 budynek gospodarczy		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
17	Dom nr 11		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
18	Dom nr 12		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
19	Dom nr 14		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
20	Dom nr 15		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
21	Dom nr 19		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
22	Dom nr 21		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
23	Zespół młyna młyn mechaniczny		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
24	Zespół młyna dom młynarza		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
25	Zespół młyna spichrz, obecnie chlew		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
26	Zespół młyna spichrz tzw. "Czarna Warszawa"		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
27	Gospodarstwo Agroturystyczne		Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8 - 1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta i gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
	„Pod Klonem”			
28	Szkoła i dom nr 28		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
29	Dom pracowników kolei i budynek gospodarczy		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
30	Dom nr 5		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
31	Dom nr 8		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
32	Dom nr 10		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
33	Dom nr 11		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
34	Dom nr 14		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
35	Dom nr 23		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
36	Dom nr 27		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
37	Dom kolejowy		Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
38	Zespół dworski -dwór		Rudy	Solec Kuj. Bydgoski
40	Zespół kościoła – plebania		Solec Kuj. ul.23 Stycznia 5	Solec Kuj. Bydgoski
41	Zespół kościoła - budynek gospodarczy		Solec Kuj. ul.23 Stycznia 5	Solec Kuj. Bydgoski
42	Budynek Urzędu Miasta i Gminy - Ratusz		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia 7	Solec Kuj. Bydgoski
43	Budynek Szkoły		Solec Kuj. ul. Kościuszki 12	Solec Kuj. Bydgoski
44	Zespół dworca kolejowego - dworzec		Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
45	Zespół dworca kolejowego – wodociągowa wieża ciśnień		Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
46	Zespół dworca kolejowego Nastawnie		Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
47	Szalet przy dworcu		Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
48	Budynek nr 1 z bud. gospodarczym		Solec Kuj. ul. Dworcowa	Solec Kuj. Bydgoski
49	Dom nr 32 (dawna leśniczówka)		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
50	Dom nr 2		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
51	Dom nr 3		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
52	Dom nr 5		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
53	Dom nr 7		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
54	Dom nr 8		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
55	Dom nr 10		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
56	Dom nr 13		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
57	Dom nr 14		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
58	Dom nr 15		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
59	Dom nr 16		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
60	Dom nr 18		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
61	Dom nr 22		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
62	Dom nr 23		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
63	Dom nr 27		Solec Kuj. ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski
64	Dom nr 1		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
65	Dom nr 1a		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
66	Dom nr 4		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8 - 1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta i gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
67	Dom nr 7		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
68	Dom nr 8		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
69	Dom nr 9		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
70	Dom nr 12		Solec Kuj. Pl. Jana Pawła II	Solec Kuj. Bydgoski
71	Dom nr 1		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
72	Dom nr 4		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
73	Dom nr 7		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
74	Dom nr 13		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
75	Dom nr 15		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
76	Dom nr 22		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
77	Dom nr 24		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
78	Dom nr 26		Solec Kuj. ul. Kościuszki	Solec Kuj. Bydgoski
79	Dom nr 7 z bud. gospodarczym		Solec Kuj. ul. Kujawska	Solec Kuj. Bydgoski
80	Budynek Kolejowy nr 24		Solec Kuj. ul. Kujawska	Solec Kuj. Bydgoski
81	Dom nr 3		Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
82	Dom nr 62		Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
83	Dom		Solec Kuj. ul. Leśna	Solec Kuj. Bydgoski
84	Dom nr 8		Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
85	Dom nr 9 z bud. gospodarczym		Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
86	Dom nr 14		Solec Kuj. ul. 29 Listopada	Solec Kuj. Bydgoski
87	Dom nr 12		Solec Kuj. ul. H. Sawickiej	Solec Kuj. Bydgoski
88	Dom nr 1		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
89	Dom nr 2		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
90	Dom nr 5		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
91	Dom nr 6		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
92	Dom nr 11		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
93	Dom nr 12		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
94	Dom nr 15		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
95	Dom nr 18		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
96	Dom nr 22		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
97	Dom nr 28		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
98	Dom nr 30		Solec Kuj. ul. 23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
99	Dom nr 1		Solec Kuj. ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski
100	Budynki w zespole Z-du „SOLBUS”		Solec Kuj. ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski
101	Dom nr 4		Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
102	Rzeźnia (obecnie z-d ślusarski)		Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
103	Dom nr 11		Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
104	Dom nr 11a		Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
105	Dom nr 14		Solec Kuj. ul. Piastów	Solec Kuj. Bydgoski
106	Dom nr 20		Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
107	Dom nr 23		Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
108	Dom nr 24		Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
109	Dom nr 27a		Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
110	Dom nr 35		Solec Kuj. ul. Tartaczna	Solec Kuj. Bydgoski
111	Dom nr 1		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski

Tabela nr 3.3.8 - 1 Wykaz zarejestrowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta i gminy Solec Kujawski

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
112	Dom nr 2		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
113	Dom nr 8 (Willa Anna)		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
114	Dom nr 14		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
115	Dom nr 15 (Komisariat Policji)		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
116	Dom nr 16		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
117	Dom nr 17		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
118	Dom nr 21		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
119	Dom nr 26		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
120	Dom nr 28		Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
121	Gazownia miejska		Solec Kuj. ul. H. Sawickiej	Solec Kuj. Bydgoski
122	Dom nr 1		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
123	Dom nr 2		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
124	Dom nr 3		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
125	Dom nr 4		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
126	Dom nr 5		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
127	Dom nr 9		Solec Kuj. ul. Robotnicza	Solec Kuj. Bydgoski
128	Dom nr 2		Solec Kuj. ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
129	Dom nr 3		Solec Kuj. ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
130	Dom nr 7		Solec Kuj. ul. Garbary	Solec Kuj. Bydgoski
131	Budynki przemysłowe na terenie dawnej fabryki	Solec Kuj. ul. Powstańców	Solec Kuj. Bydgoski	

Tabela nr 3.3.8-2 Cmentarze na terenie Gminy Solec Kujawski wpisane do ewidencji zabytków

Lp.	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
			Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5
1	Cmentarz rzymsko – katolicki	Ochrona konserwatorska. Ochrona pod kątem planowania przestrzennego	Solec Kuj. ul. P. Skargi	Solec Kuj. Bydgoski
2	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Solec Kuj. ul. Toruńska	Solec Kuj. Bydgoski
3	Cmentarz ewangelicko - mennonicki	Jak wyżej	Solec Kuj. Przyłubie	Solec Kuj. Bydgoski
4	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Otorowo	Solec Kuj. Bydgoski
5	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Otorowo (zespół młyna)	Solec Kuj. Bydgoski
6	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Wypaleniska	Solec Kuj. Bydgoski
7	Cmentarz ewangelicki	Jak wyżej	Chrośna	Solec Kuj. Bydgoski

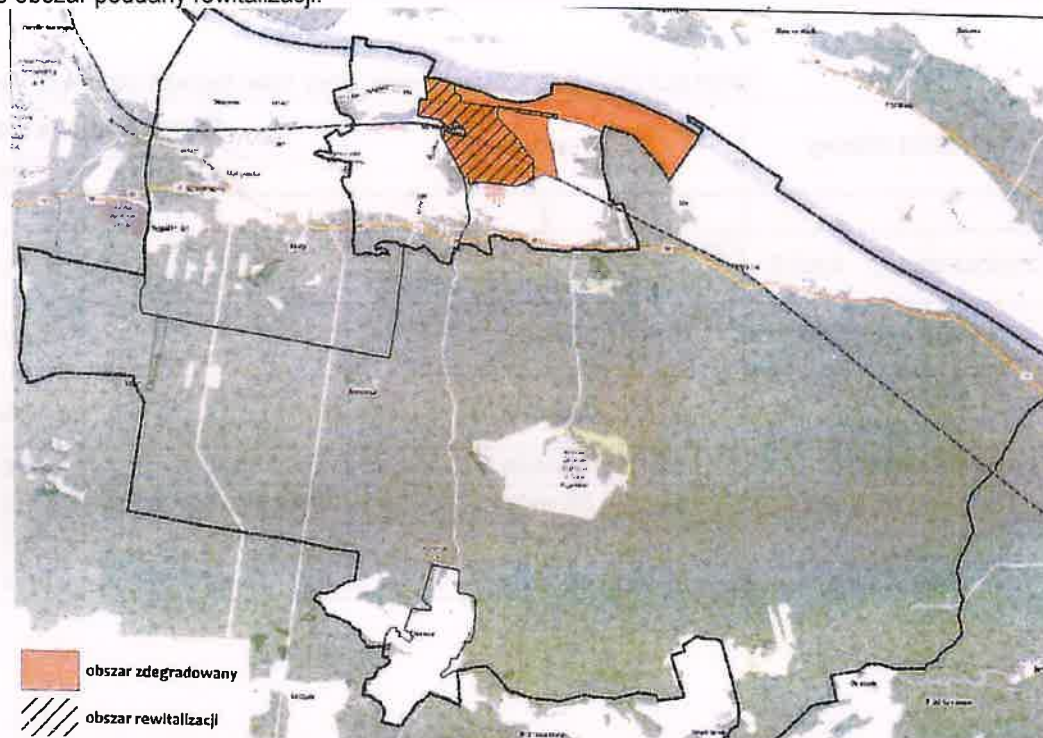
Tabela nr 3.3.8-3 Zabytki nieruchome na terenie Gminy Solec Kujawski wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Nr rejestru	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejsce położenia zabytku	
				Adres	Gmina Powiat
1	2	3	4	5	6
1	A/237	Cmentarz rzymsko-katolicki parafii p.w. św. Stanisława Bp.M.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
2	A/516/1-2	Zespół domu, obecnie-Zespół Szkół, ul. 23 Stycznia 13.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
3	A/48	Kościół p.w. św. Stanisława Bp.M.	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul.23 Stycznia	Solec Kuj. Bydgoski
4	A/1614/1-2	Kościół ewangelicki obecnie pw. NSPJ	Całkowita ochrona zabytkowa i konserwatorska	Solec Kujawski ul. Bydgoska	Solec Kuj. Bydgoski

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, przeprowadzony w kompleksowy sposób, poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, przeprowadzone na podstawie programu rewitalizacji

Rada Miejska w Solcu Kujawskim Uchwałą Nr XVII/158/16 z dnia 17 czerwca 2016 r. wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Solec Kujawski. Następnie Uchwałą Nr XVIII/168/16 z dnia 30 sierpnia 2016 r. zainicjowano przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023. W drodze kolejnej uchwały określono wyznaczanie składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta i Gminy, jak również wskazano przedstawicieli Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim do Komitetu Rewitalizacji. Uchwała Nr XLIV/366/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023 zaktualizowała Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Solec Kujawski.

Poniżej wyciąg z Uchwały Nr XLIV/366/18 z dnia 25.05.2018 r. XVII/158/16 z dnia 17 czerwca 2016 r. obrazujący graficznie obszar poddany rewitalizacji.

Rysunek nr **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**-1.Obszar zdegradowany i przewidziany do rewitalizacji w Solcu Kujawskim

Źródło: Uchwała Nr XLIV/366/18 z dnia 24.05.2018 r.

3.4 Warunki klimatyczne i stan powietrza atmosferycznego

Gmina Solec Kujawski leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znajduje się w zasięgu mas atmosferycznych o różnorodnej genezie powstania i charakterze: morskich i kontynentalnych, polarnych, podzwrotnikowych i arktycznych, czemu sprzyja m.in. ukształtowanie powierzchni. Stąd wynika duża dynamika zmienności typów pogody, zarówno w cyklu rocznym, jak i wieloletnim. Znaczne zróżnicowanie przestrzenne wykazują opady atmosferyczne. Pod względem klimatycznym obszar opracowania należy do subregionu Nadwiślańskiego (wg. W. Okołowicza).

Dane dotyczące klimatu wg. Narodowego Atlasu Polski przedstawiają się następująco:

- przeciętna ilość opadów w roku – 400-500 mm,
- średnia temperatura roczna – 7,5-8°C, (w styczniu – 2,5 ÷ 3°C, w lipcu – 18 ÷ 18,5°C).

Źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- źródła energetyczne i przemysłowe,
- niska emisja, w tym komunikacyjne źródła zanieczyszczeń,
- emisja niezorganizowana,
- emisja transgraniczna.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powstające na terenie Gminy Solec Kujawski to przede wszystkim zanieczyszczenia emitowane z lokalnych kotłowni, obiektów użyteczności publicznej i palenisk domowych, wykorzystujące tradycyjne źródła energii, jak również emisje z jednostek prowadzących działalność gospodarczą. Pewien wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na terenie Gminy mają emisje od pojazdów poruszających się po drogach na terenie Gminy oraz emisje z Bydgoszczy na skutek przeważających wiatrów z kierunku zachodniego.

Źródła energetyczne i przemysłowe

Na terenie Gminy Solec Kujawski usługi ciepłownicze świadczy Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy, gdzie głównym źródłem ciepła w ramach systemu ciepłowniczego jest ciepłownia należąca do Spółki. Gmina Solec Kujawski jest jednym z pięciu udziałowców KPEC Spółka z o.o. (Ciepłownia Solec Kujawski, ul. Garbary 4, 86-050 Solec Kujawski).

Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. prowadzi działalność zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska dbając o prawidłową eksploatację źródeł wytwarzania ciepła, z jednoczesnym uwzględnieniem ograniczania niekorzystnego wpływu na środowisko. Polityka proekologiczna w KPEC polega m.in. na obniżaniu zjawiska „niskiej emisji”, np. poprzez zmianę paliwa w kotłowniach lokalnych na gazowe. W trosce o środowisko lokalne, w ciepłowniach własnych spalany jest węgiel wysokoenergetyczny o obniżonej zawartości siarki i popiołu, co wpływa na ograniczanie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych odprowadzanych do atmosfery. Wyposażenie kotłów w tzw. baterie cyklonów lub filtry workowe - pozwoliło obniżyć emisję pyłów do powietrza oraz zredukować emisję gazów cieplarnianych (przede wszystkim CO₂).

Na terenie Gminy Solec Kujawski występuje Park Przemysłowy. Park Przemysłowy w Solcu Kujawskim jest bezpośrednio skomunikowany z drogą krajową DK10 (Szczecin-Warszawa). Odległość od autostrady A1 wynosi 30 km, od drogi S5 - 20 km. Od północy ogranicza go linia kolejowa Nr 18 Kutno-Piła.

Tereny inwestycyjne parku przemysłowego wynoszą ok. 68,0 ha. I etap Parku Przemysłowego został zrealizowany na obszarze 36,3 ha i zagospodarowany do końca 2006 roku. W lipcu 2012 roku oddano do zagospodarowania II etap Parku Przemysłowego o powierzchni ponad 31,0 ha, który tworzy integralną całość z już istniejącym Parkiem Przemysłowym. Pod koniec 2016 roku tereny Parku Przemysłowego II etap zostały włączone do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Zdj. nr 3.4-1. Lokalizacja Parku Przemysłowego w Solcu Kujawskim

Na terenie Parku Przemysłowego działa 17 firm (stan na 2017 r.). Są to firmy z branży metalowej, tworzyw sztucznych, kamienia naturalnego, papierów powlekanych, produkcji mebli, przemysłu motoryzacyjnego, logistyki i usług.

Na obszarze Parku Przemysłowego wybudowano także Inkubator Przedsiębiorczości (PHARE 2002). Jest to obiekt o powierzchni 5000 m² wyposażony we wszystkie media potrzebne do prowadzenia działalności gospodarczej, w którym funkcjonują firmy świadczące usługi doradcze związane z zarządzaniem projektami innowacyjnymi, opracowaniem strategii firm, sporządzaniem wniosków na pozyskanie środków z UE. Ich działalność nie wiąże się z istotną emisją pyłów i substancji do powietrza. Zajmują się one logistyką, spedycją i transportem, projektowaniem, wykonawstwem konstrukcji maszyn i urządzeń przemysłu maszynowego, projektowaniem oraz produkcją automatyki przemysłowej i produkcją tworzyw sztucznych. Ponadto firmy świadczą usługi z zakresu: serwisowania odzieży roboczej, fizycznej ochrony osób i mienia, utrzymania czystości.

Przebudowa zasilania rezerwowego na I etapie Parku Przemysłowego

W latach 2017-2018 realizowane były prace związane z rozbudową Inkubatora Przedsiębiorczości oraz działania w ramach zadania: „Rozbudowa Parku Przemysłowego – etap III”.

Ponadto, na terenie Gminy Solc Kujawski występują inne duże podmioty gospodarcze, których działalność może wiązać się z istotną emisją pyłów i substancji do powietrza.

Niska emisja

W 2016 roku Rada Miejska w Solcu Kujawskim, Uchwałą Nr XIV/139/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 marca 2016 r., przyjęła do realizacji „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solc Kujawski” (PGN). 12 października 2018 r. Rada Miejska przyjęła do realizacji aktualizację w/w Planu. Dokument umożliwia zdefiniowanie obszarów wymagających działań naprawczych w zakresie ochrony atmosfery i opracowanie rozwiązań umożliwiających lokalną poprawę jakości powietrza, a tym samym – poprawę jakości życia mieszkańców. Wg analiz wykonanych na potrzeby PGN na terenie Gminy Solc Kujawski:

- zużycie energii w ciągu roku przez sektor mieszkalny wynosi 101 810 MWh, co daje emisję CO₂ na poziomie 37 390 Mg na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem instytucji publicznych stanowi 5 989 Mg na rok, a wartość energii finalnej 12 286 MWh na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem instytucji publicznych niekomunalnych stanowi 400 Mg na rok, a wartość energii finalnej 481 MWh na rok,
- związana z sektorem transportu ogółem (transportu lokalnego) dla samochodów osobowych stanowi 11 799 Mg na rok, a wartość energii finalnej 47 508 MWh na rok,
- łączne zużycie energii finalnej przez te samochody wynosi 700 MWh, emisja CO₂, stanowi 184 Mg na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem publicznego transportu zbiorowego stanowi 216 Mg na rok, a wartość energii finalnej 818 MWh na rok,
- łączna emisja CO₂, związana z sektorem oświetlenia publicznego stanowi 423 Mg na rok, a wartość energii finalnej 509 MWh na rok,
- zużycie energii w ciągu roku przez sektor przedsiębiorstw wynosi 163 252 MWh, co daje emisję CO₂ na poziomie 66 480 Mg na rok.

Realizacja założeń Planu będzie obejmować działania polegające na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej,
- termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego,
- zwiększaniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy,
- ograniczaniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej,
- zwiększaniu efektywności energetycznej,
- zmniejszaniu emisji zanieczyszczeń pochodzących z sektora transportu.

Długoterminowe korzyści z opracowania PGN są następujące:

- łatwiejszy dostęp do funduszy krajowych i unijnych na dofinansowanie inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego, efektywnością energetyczną i OZE w Gminie w latach 2015-2020,
- oszczędności w budżecie Gminy,
- poprawa jakości powietrza na terenie Gminy.

Corocznie w informacji z realizacji „Strategii rozwoju miasta i gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020(+), przedstawiana jest realizacja zadań wynikających z założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Informacja dostępna jest na stronie BIP.

Na obszarach wiejskich o charakterze typowo rolniczym oraz osiedlach domków jednorodzinnych zanieczyszczenie powietrza wynika głównie z tzw. emisji niskiej i jest generalnie związana ze strukturą zużycia paliw do celów grzewczych. Jest mocno odczuwalne szczególnie w sezonie grzewczym. Największy odsetek całkowitego zużycia paliw w Gminie stanowi węgiel kamienny i jego pochodne.

Czynnikiem hamującym proces przechodzenia głównie indywidualnych odbiorców z ogrzewania paliwem stałym na inne proekologiczne jest koszt paliwa. Zadania Gminy powinny zmierzać do złagodzenia skutków emisji niskiej do powietrza. Rozwiązaniem tego problemu może być zorganizowany (wspólnotowy) system dostarczania energii grzewczej do mieszkań i domów. Część energii cieplnej mogłaby pochodzić ze wspólnego jednego lub kilku źródeł energii odnawialnej, takich jak energia słońca (kolektory słoneczne), pompy ciepła i inne.

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 10 Szczecin – Warszawa. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizuje przebudowę drogi, która obejmuje odcinek w ciągu drogi krajowej nr 10 Bydgoszcz - Toruń (węzeł Bydgoszcz Południe - węzeł Toruń Południe) wraz z:

- rozbudową węzła Toruń Południe mającą na celu połączenie drogi ekspresowej S-10 i autostrady A-1 z drogą krajową nr 91.
- rozbudową węzła Bydgoszcz Południe (Stryzek), polegającą na dostosowaniu rozwiązań węzła do przekroju 2x2 drogi krajowej nr 25 na całym węźle wraz z odcinkiem do miejscowości Brzoza (włącznie z istniejącym skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 254).

Układ drogowy Gminy uzupełniają drogi wojewódzkie i powiatowe. Uzupełnieniem dróg wojewódzkich i powiatowych są drogi gminne znajdujące się w każdym sołectwie. W przeważającej większości są to drogi gruntowe i gruntowe ulepszone.

Na poziom emisji spalin, a w konsekwencji na stan powietrza atmosferycznego, wpływa dostępność do publicznych środków transportu oraz natężenie transportu indywidualnego. Aktualnie obserwuje się ogólną tendencję rezygnacji ze zbiorowego transportu pasażerskiego na rzecz transportu indywidualnego, ze wszystkimi negatywnymi skutkami tego stanu. Podanie ilości substancji emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski jest trudne i obarczone błędem, ze względu na szereg zmiennych danych, takich jak: ilość pojazdów poruszających się po terenie Gminy, trasą przelotową DK10, z podziałem na rodzaje pojazdów i rodzaje paliwa.

Zły stan techniczny dróg generuje większe koszty eksploatacji samochodów – przy jeździe na niskich biegach z prędkością 20÷30 km/h znacznie wzrasta zużycie paliwa oraz elementów zawieszenia pojazdów. Większe zużycie paliwa przekłada się bezpośrednio na wzrost emisji spalin. Z tego też względu modernizacja dróg na terenie Gminy ma wpływ pośrednio na redukcję tzw. niskiej emisji.

Emisja niezorganizowana

Do emisji niezorganizowanej zalicza się emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z obiektów powierzchniowych takich jak składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, jak również emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie, czy lakierowanie wykonywane poza obrębem obiektów budowlanych, czy spalanie na powierzchni ziemi, jak wypalanie traw, itp.

W przypadku takich źródeł jak składowiska odpadów istotnym czynnikiem uciążliwości są substancje złownone (uciążliwość zapachowa niektórych instalacji). Oprócz wymienionych powyżej źródeł emisji substancji złownonych w środowiskach wiejskich funkcjonować mogą również instalacje przeznaczone do chowu zwierząt wprowadzające do powietrza związki pochodzenia organicznego np. amoniak, siarkowodór, merkaptany. Na chwilę obecną nie ma podstaw prawnych do rozwiązywania problemu uciążliwości zapachowej niektórych typów działalności gospodarczej.

Zarówno emisję zorganizowaną jak i niezorganizowaną reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87), w którym, m.in. określono:

- wartości odniesienia, wyrażone jako poziomy substancji w powietrzu, zróżnicowane dla:
  - terenu kraju, z wyłączeniem obszarów ochrony uzdrowiskowej,
  - obszarów ochrony uzdrowiskowej;
- warunki, w jakich ustala się wartości odniesienia, takie jak temperatura i ciśnienie;
- oznaczenie numeryczne substancji pozwalające na jednoznaczną jej identyfikację;
- okresy, dla których uśrednione są wartości odniesienia;
- warunki uznawania wartości odniesienia za dotrzymane;
- referencyjne metodyki modelowania poziomów substancji w powietrzu.

Emisja transgraniczna

Położenie Gminy Solec Kujawski wyklucza wpływ oraz emisję zanieczyszczeń z terenu oraz na teren innego kraju.

3.5 Hałas

Hałas jest nieodłącznym efektem rozwoju cywilizacji. Jest to każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Staje się on ważnym zagrożeniem ze względu na szczególnie wpływ na jakość życia ludzkiego, przyczyniając się m.in. do określonych zaburzeń zdrowotnych, takich, jak ubytki słuchu, czy zaburzenia psychofizyczne. Ochrona przed hałasem polega na utrzymywaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego poziomu lub co najmniej na tym poziomie, a także na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do poziomu dopuszczalnego, w sytuacjach gdy nie jest on dotrzymany. Dopuszczalne poziomy hałasu wytwarzanego w środowisku przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem

hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby określono w tabeli nr 1 do Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Zgodnie z w/w rozporządzeniem terenami zagrożonymi hałasem są te tereny, na których przekroczona jest wartość progowa poziomu hałasu.

Art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska narzuca obowiązek wykonywania oceny stanu akustycznego aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. oraz terenów poza aglomeracjami położonych w zasięgu oddziaływania akustycznego dróg, linii kolejowych oraz lotnisk, których eksploatacja może spowodować negatywne oddziaływanie na znacznych obszarach, innych terenów wskazanych w powiatowych planach ochrony środowiska. Gmina Solec Kujawski nie jest objęta w/w obowiązkiem, gdyż w województwie kujawsko-pomorskim dotyczy on miast: Bydgoszcz, Toruń, Włocławek i Grudziądz.

Problemy związane ze stanem środowiska na terenie Gminy Solec Kujawski, w zakresie oddziaływań akustycznych, spowodowane są wieloma czynnikami, m.in. jakością sieci drogowej (hałas komunikacyjny), stopniem urbanizacji, koncentracją usług, występowaniem zakładów przemysłowych oraz rzemieślniczych w jednostkach zabudowy mieszkaniowej.

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny, to hałas wytwarzany przez ruch drogowy, tramwajowy, kolejowy i lotniczy. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Ważnym elementem wpływającym na poziom emitowanego hałasu jest rodzaj i stan techniczny nawierzchni dróg oraz organizacja ruchu. Nierówności nawierzchni powodują zwiększenie poziomu hałasu i wibracji, co szczególnie odczuwają mieszkańcy sąsiadujących z drogami domów. Brak autostrad i dróg ekspresowych powoduje, że cały ruch drogowy w województwie przejmują istniejąca sieć drogowa, której parametry i nawierzchnia nie są przystosowane do występującego obecnie natężenia ruchu.

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 10 Szczecin – Warszawa. Układ drogowy Gminy uzupełniają drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Układ linii autobusowych i komunikacja samochodowa indywidualna stanowią podstawowe systemy transportowe przewozów pasażerskich na terenie Gminy. Część dróg cechują niskie parametry techniczne i zły stan nawierzchni.

W celu poprawy warunków akustycznych przeprowadzono w ostatnich latach szereg działań polegających na modernizacji dróg, w tym:

- bezkolizyjny przejazd przez tory kolejowe z nowym układem drogowym w ramach projektu BIT-CITY,
- budowa sieci dróg na terenie Parku Przemysłowego - budowa nawierzchni na terenie Parku,
- przebudowa dróg oraz prace modernizacyjne dróg z kanalizacją sanitarną i deszczową.

Modernizacja dróg poprawiła bezpieczeństwo ruchu samochodowego i pieszego oraz usprawniła jego płynność. Poprawa stanu dróg gminnych wpłynęła również na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego.

Przewiduje się realizację projektu: „Dobrze zorganizowana komunikacja miejska” w ramach, którego zaplanowano: Wpisanie się w bilet metropolitalny, Uruchomienie komunikacji miejskiej, Kartę turysty uprawniającą do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską, Rowery miejskie, Utworzenie przystanku BIT – CITY przy Parku Przemysłowym, Uruchomienie Punktu Obsługi Podróżnych i dalsze zagospodarowanie terenu stacji w Solcu Kujawskim jako kontynuacja zadania związanego z BIT – CITY.

Problem uciążliwości hałasu kolejowego dotyczy jedynie tych terenów, gdzie linie kolejowe przebiegają przez tereny budownictwa mieszkaniowego, eksponowane na działanie hałasu. Przez Gminę przebiega linia kolejowa na trasie Kutno – Piła. Przeprowadzono rewitalizację linii (wymiana torowiska i podkładów, nowy tabór kolejowy - nowe składy kolejowe ELF produkcji PESA Bydgoszcz) co przyczyniło się do ograniczenia emisji hałasu.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy, czyli emitowany do środowiska hałas ze źródeł zlokalizowanych na terenach zakładów przemysłowych regulowany jest rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Obecnie obowiązujące prawo ochrony środowiska skutecznie obliuguje zarówno duże, jak i małe zakłady do uzyskiwania stosowanych pozwoleń i to właśnie na tym etapie podmioty gospodarcze są mobilizowane do stosowania nowocześniejszych, bardziej przyjaznych dla środowiska technik, w celu dopełnienia obowiązku dotrzymania określonych w w/w rozporządzeniu dopuszczalnych poziomów hałasu, na terenach, gdzie takie poziomy zostały określone.

Według danych przedstawionych w Raporcie o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2019 r. w dalszym ciągu obserwuje się powstawanie nowych, uciążliwych źródeł hałasu, pochodzących z niewielkich zakładów wytwórczych i rzemieślniczych zlokalizowanych wewnątrz osiedli mieszkaniowych. Istotny problem stanowią duże centra handlowe lokalizowane w pobliżu zabudowy mieszkaniowej. Nową uciążliwość stanowią farmy wiatrowe. Decyzję o lokalizacji tychże jednostek należy podejmować uwzględniając przede wszystkim wpływ na klimat akustyczny na terenach zabudowy mieszkaniowej. Klimat akustyczny wokół każdego zakładu przemysłowego zależy od wielu czynników, przede wszystkim od rodzaju, liczby oraz sposobu rozmieszczenia źródeł hałasu, stosowanej technologii produkcji, skuteczności zabezpieczeń akustycznych poszczególnych źródeł oraz ukształtowania i zagospodarowania terenu.

Uciążliwości hałasu pochodzące od źródeł przemysłowych w województwie kujawsko-pomorskim w przeciągu ostatniego dziesięciolecia zmniejszają się. Działania organów ochrony środowiska i postęp techniczny przyczyniają się do systematycznego likwidowania większości przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

3.6 Pola elektromagnetyczne

Do istotnych z punktu widzenia prawa ochrony środowiska źródeł emisji pól elektromagnetycznych zalicza się stacje i linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W Gminie Solec Kujawski znaczącym źródłem emisji pola elektromagnetycznego jest uruchomione 4 września 1999 r. Radiowe Centrum Nadawcze z nadajnikiem o mocy 1000 KW i dwoma masztami radiowymi o wysokości 330 i 289 m, które emitują I Program Polskiego Radia. Źródłami promieniowania elektromagnetycznego znajdującymi się na terenie zakładu Polskie Radio S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział w Solcu Kujawskim są:

- nadajnik radiowy LW 225kHz,
- stacja bazowa telefonii komórkowej,
- rozdzielnia 15 kV.

Przez obszar Gminy będącą istniejące napowietrzne elektroenergetyczne linie przesyłowe:

- o napięciu 220kV relacji Pątnów - Jasiniec tor I,
- o napięciu 220kV relacji Pątnów - Jasiniec tor II.

Na terenie gmina Solec Kujawski na etapie realizacji jest budowa dwutorowej napowietrznej linii elektromagnetycznej 400 kV relacji Jasiniec – Pątnów. Linia przebiega przez obręby geodezyjne: Przyłubie, Wypaleniska, Makowska, Otorowo. Jest ona ważnym elementem realizacji sieci przesyłowej krajowego systemu energetycznego i w znacznym stopniu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego tego regionu Polski.

Trasa linii ma ok. 102 km długości. Łączy województwa kujawsko-pomorskie i wielkopolskie, a na ich obszarze: 2 miasta na prawach powiatu, 4 powiaty grodzkie i 12 gmin.

Ponadto na terenie Gminy zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowej będące źródłami promieniowania elektromagnetycznego.

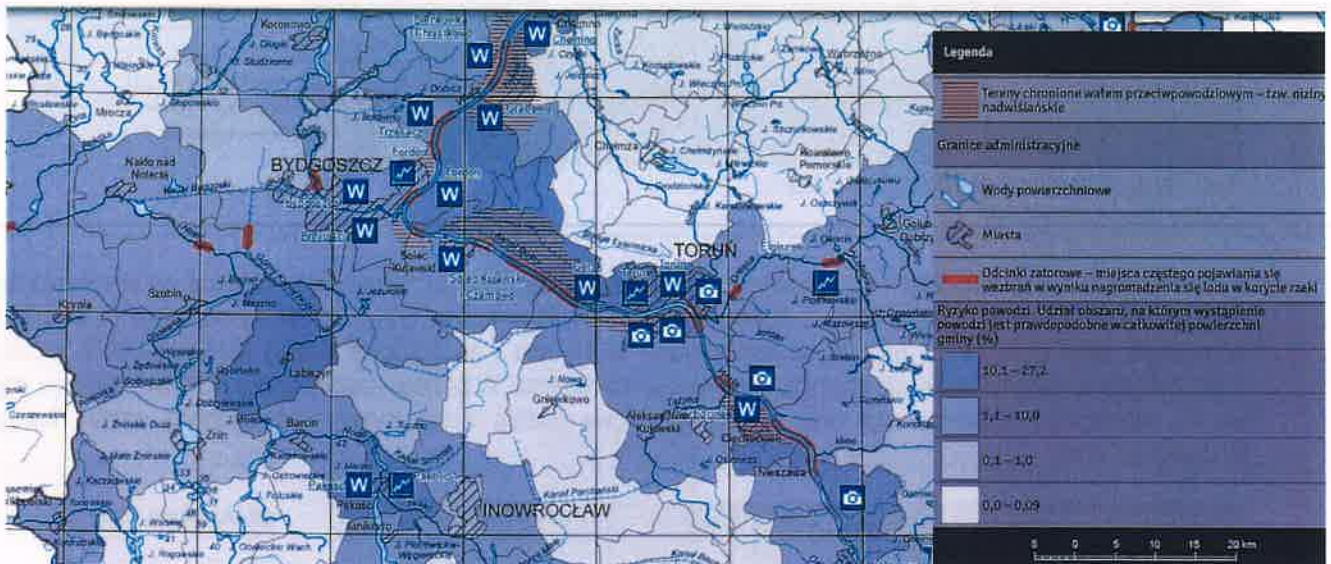

Prowadzony monitoring wykazał, iż średnio natężenie pola elektromagnetycznego na terenie gminy w roku 2018 wyniosło 0,47 V/m. Wynik ten nie przekracza dopuszczalnych norm ujętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku.

Obecnie brak jest istotnych zagrożeń związanych z polem elektromagnetycznym.

3.7 Awary przemysłowe i zarządzanie kryzysowe

Poważne awary obejmują skutki dla środowiska powstałe w wyniku klęsk żywiołowych lub awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych. Zapobieganie poważnym awariom w odniesieniu do przemysłu wykorzystującego niebezpieczne substancje chemiczne ma ogromne znaczenie ekonomiczne i decyduje o jego wizerunku i akceptacji w społeczeństwie.

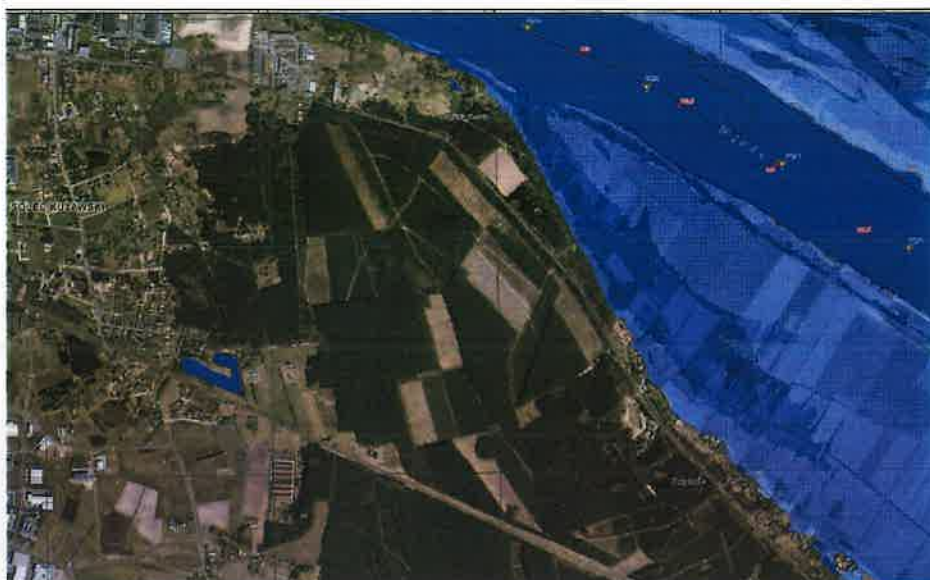

Rys. Zagrożenie powodziowe

Źródło: atlas.kujawsko-pomorskie.pl

Na terenie gminy istnieją tereny zagrożone powodzią. Należą do nich:

a) Kompleks I Przyłubie – o powierzchni całkowitej 585 ha. Stan ostrzegawczy – 530 cm na wodowskazie w Toruniu osiąga rzędną 34,20 m n.p.m. i 32,90 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu, stan alarmowy – 650 cm na wodowskazie w Toruniu osiąga rzędną 35,30 m n.p.m. i 34,00 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu. W zasięgu ewentualnego zalewu znajduje się 22 zabudowań gospodarczych. Położone są one na pograniczu doliny wysoczyzny. W ostatnich latach wysokie wody nie zagrażały tym zabudowaniom. Ich położenie przy wysoczyźnie stwarza dobre warunki dostępu do nich w okresie ewentualnej powodzi na wypadek potrzeb ewakuacji.

Rys. Teren zagrożenia powodzią Przyłubie

Źródło: wody.isok.gov.pl

b) Kompleks II Solec Kujawski - o powierzchni całkowitej 199 ha. Stan ostrzegawczy – 530 cm na wodowskazie w Toruniu i na Fordonie osiąga rzędną 32,50 m n.p.m. i 31,70 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu, stan alarmowy – 650 cm na wodowskazie w Toruniu i na Fordonie osiąga rzędną 33,60 m n.p.m. i 32,90 m n.p.m. odpowiednio na początku i na końcu kompleksu. W zasięgu ewentualnego zalewu znajduje się ok. 10 zabudowań gospodarczych oraz 12 ha zabudowy miasta Solec Kujawski położonych wzdłuż szosy Bydgoszcz-Toruń.

Rys. Teren zagrożenia powodzią Solec Kujawski

Źródło: wody.isok.gov.pl

c) Nizina Łęgnowo-Otorowo – teren zagrożony powodzią, chroniony wałem przeciwpowodziowym. Zasięg ewentualnego zalewu został ustalony na poziomie lustra wody miarodajnej 0,2% i układu się na rzędnej 35,50 m n.p.m.

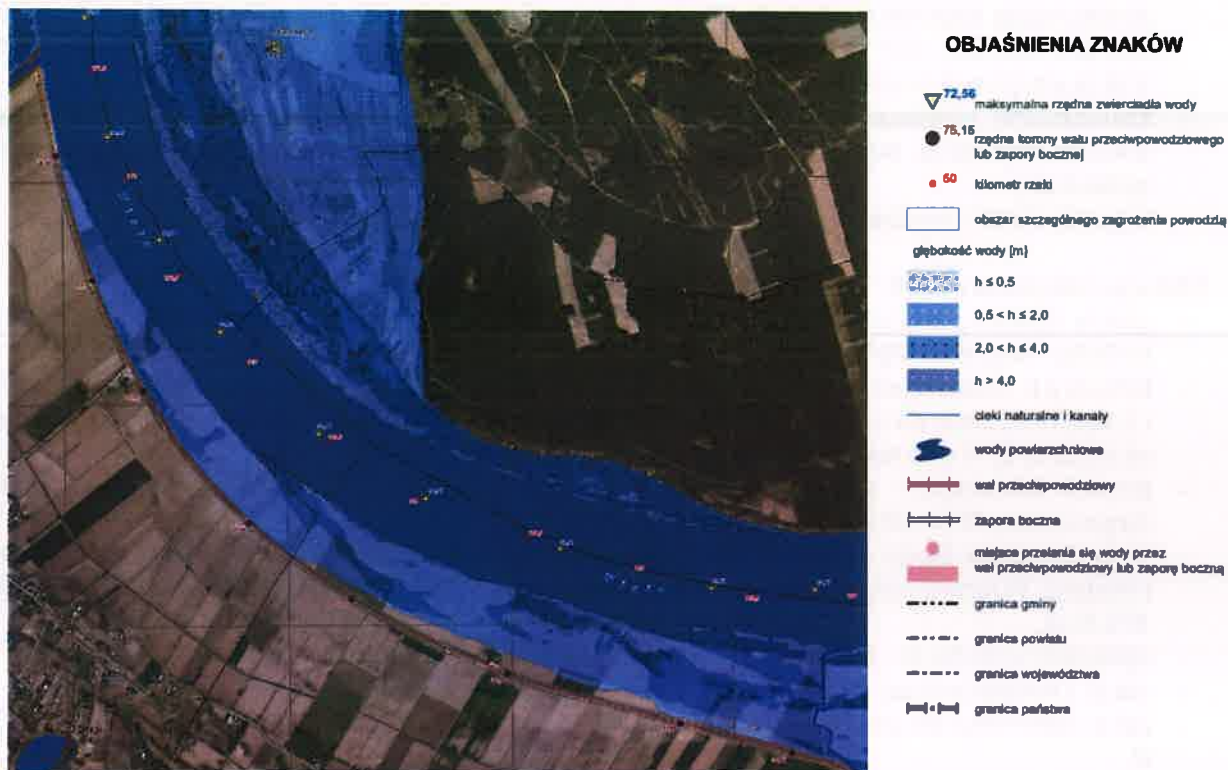

Dla ochrony ww. terenów przed powodzią opracowany został w 2012 r. „Plan operacyjny ochrony przed powodzią Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Na terenie miasta i gminy poważne awarie mogą być związane z:

- transportem gazu (gazociąg średniego ciśnienia z kierunku Gniewkowa),
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i stosowaniem w instalacjach technologicznych substancji niebezpiecznych,
- magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.

Rys. Teren zagrożenia powodzią Otorowo

Źródło: wody.isok.gov.pl

Zagrożenia toksycznymi środkami przemysłowymi wynikają z nagromadzenia i stosowania w licznych zakładach pracy województwa kujawsko – pomorskiego substancji niebezpiecznych – głównie chloru, amoniaku, fosgeny, dwutlenku siarki, produktów destylacji ropy naftowej, etanolu, gazu płynnego propan-butan. Awaryjne zbiorniki magazynowe i instalacje technologiczne z substancjami niebezpiecznymi mogą spowodować zniszczenie życia biologicznego w zbiornikach wodnych, przenikanie tych substancji do gruntu i wód gruntowych. Zagrożenie środowiska odpadami zawierającymi związki toksyczne wynika z przejściowego składowania na terenie zakładów różnych odpadów niebezpiecznych, takich jak: pofenolowy siarczan sodu, odpady barwnikarskie, przepracowane oleje, lampy fluorescencyjne zawierające rtęć, akumulatory ołowiowe.

Na terenie Gminy nie znajdują się zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.

4. Omówienie stanu realizacji przyjętych w Programie celów i działań ekologicznych w Gminie Solec Kujawski

4.1 Edukacja ekologiczna

Tematykę ekologiczną popularyzowano przez:

- zamieszczanie artykułów w soleckich „Wiadomościach z Ratusza” (Nr 342, 344, 343, 345, 347, 350, 351, 353, 354, 358, 359, 361, 362) na temat gospodarowania odpadami komunalnymi, ochrony zwierząt, niskiej emisji, a także przeprowadzonych akcjach ekologicznych,
- zamieszczanie informacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na stronie internetowej gminy: www.soleckujawski.pl, Biuletynie Informacji Publicznej: mst-solec-kujawski.rbip.mojregion.info/ oraz na portalu społeczności,
- kolportaż ulotek i plakatów o tematyce ekologicznej, w tym niskiej emisji.

Edukacja ekologiczna w 2019 r. prowadzona była poprzez:

- gminny konkurs plastyczno – literacki dla dzieci i młodzieży p.n. „Zwierzę nie jest rzeczą”. Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 01.06.2019 r. Gmina ufundowała nagrody na kwotę 1.600,23 zł,
- konkurs p.n. „Odzyskujemy plastikowe nakrętki i makulaturę” ogłoszonym przez Burmistrza Solca Kujawskiego i Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim dla przedszkoli i szkół podstawowych. Ogółem od września 2018 r. do maja 2019 r. zebrano 3.929 kg nakrętek i 2.726 kg makulatury,
- program edukacyjno - szkoleniowy dla rolników z zakresu ochrony środowiska pt. „Zielona Polska”, zorganizowany 09.05.2019 r. w Bydgoszczy. Koszt 615,00 zł,
- akcję „Sprzątanie Świata – Polska 2019” – przeprowadzona została 20.09.2019 r., w której udział wzięły dzieci i młodzież. W ramach akcji zebrano 2,25 Mg (tony) odpadów komunalnych. Koszt zakupu worków i rękawic – 676,38 zł,
- ogłoszenie konkursu pn. „Odzyskujemy makulaturę i plastikowe nakrętki” na rok szkolny 2019/2020,
- zakup 3 kompletów koszy ulicznych do segregacji odpadów, koszt 4.059,00 zł,
- zakup pojemników dla dzieci do segregacji odpadów na plac zabaw Skwer im. Dra Henryka Jordana – 5.306,22 zł,
- zakupienie ulotek „Jeże” (500 szt.), magnesów „Miej serce dla Jeży” (100 szt.) i zdjęć edukacyjnych (80 szt.) – koszt 720 zł,
- komiks pn. „Jak dinozaur Soluś troszczył się o środowisko”, wydany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim o segregacji odpadów, ochronie środowiska, ochronie zwierząt, niskiej emisji w ilości 2.500 sztuk – koszt 13.645,00 zł. Komiks trafił do przedszkoli i szkół w dniu 06.12.2019 r.

2020

Tematykę ekologiczną popularyzowano przez:

- zamieszczanie artykułów w „Soleckich Wiadomościach z Ratusza” (Nr 363, 365, 366, 367, 370, 372, 375, 376, 378, 379, 380, 381, 382, 383) na temat gospodarowania odpadami komunalnymi, ochrony zwierząt, ochrony przyrody, niskiej emisji, a także przeprowadzonych akcjach ekologicznych,
- zamieszczanie informacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na stronie internetowej gminy: www.soleckujawski.pl oraz Biuletynie Informacji Publicznej: mst-solec-kujawski.rbip.mojregion.info/,
- kolportaż ulotek i plakatów o tematyce ekologicznej, w tym niskiej emisji.

Edukacja ekologiczna prowadzona była poprzez:

- akcję „Sprzątanie Świata – Polska 2020” – przeprowadzona została 18.09.2020 r., w której udział wzięły dzieci i młodzież. W ramach akcji zebrano 0,45 Mg (tony) odpadów komunalnych. Koszt zakupu worków i rękawic – 1.528,73 zł,
- zakup 6 szt. koszy ulicznych do segregacji odpadów, koszt - 8.118,00 zł,
- zakup 2 kompletów pojemników dla dzieci do segregacji odpadów na place zabaw przy ul. Ugory i przy świetlicy „Jagódka” koszt – 12.149,94 zł,
- zakup toreb materiałowych z nadrukiem „Wspólnie dbamy o środowisko”- 100 szt. - koszt 1.470,00 zł,

Skuteczna egzekucja prawa w zakresie ochrony środowiska

Najczęstsze naruszenia łamania przepisów z zakresu ochrony środowiska dotyczyły gospodarki odpadami, utrzymania czystości i porządku oraz sprawowania właściwej opieki nad zwierzętami.

Na terenach nieskanalizowanych Gminy Solec Kujawski prowadzona jest ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych, m.in. częstotliwość wywozu nieczystości z szamb, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na terenach nieskanalizowanych Gminy Solec Kujawski prowadzono ewidencję i kontrolę zbiorników bezodpływowych, m.in. częstotliwość wywozu nieczystości z szamb, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W 2019 r. na terenie Gminy zostało zlikwidowanych 13 szt. zbiorników bezodpływowych i 1 przydomową oczyszczalnię ścieków poprzez podłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Na nieruchomości przy ul. Młyńskiej została zgłoszona eksploatacja przydomowej oczyszczalni ścieków.

W ewidencji w 2019 roku znajdowało się 222 zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych i 60 przydomowych oczyszczalni ścieków. Lokalizacja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków znajduje się na terenach, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

W maju 2019 r. w ramach kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych (wywóz nieczystości ciekłych) i oczyszczalni ścieków (utyliczacja osadów pościelowych), zlokalizowanych na terenach stref ochronnych ujęć wód podziemnych, wysłano do właścicieli nieruchomości 30 wezwań, w celu przedstawienia umowy zawartej z zakładem posiadającym zezwolenie na wykonanie usług usuwania nieczystości płynnych oraz osadów i rachunków na wywóz nieczystości.

W 2020 r. na terenie Gminy zostały zlikwidowane 3 szt. zbiorniki bezodpływowe.

W ewidencji obecnie znajduje się 288 zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych i 60 przydomowych oczyszczalni ścieków. Lokalizacja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków znajduje się na terenach, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.

W ramach nadzorowania systemu gospodarki odpadami prowadzono kontrole na terenach zamieszkałych i na terenach, na których nie zamieszkuje mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (małe sklepiki, prywatne tereny) oraz kontrole w dużych zakładach (Park Przemysłowy, ROD i markety) pod względem zgodności zadeklarowanych ilości pojemników ze stanem faktycznym. Ponadto przeprowadzono oględziny na nieruchomościach prywatnych i osiedlach, w odpowiedzi na problemy zgłaszane przez mieszkańców lub podmiot odbierający odpady na terenie Gminy.

W sprawach nieprawidłowo prowadzonej segregacji lub składowania odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych wysłano pisma do osób fizycznych i prawnych oraz przeprowadzono ponowne wizje kontrolne.

W 2019 r. pracownicy Wydziału Utrzymania Miasta na bieżąco kontrolowali przestrzeganie przez mieszkańców przepisów ustawy w zakresie utrzymania czystości i porządku. Wysłano 3 pisma do właścicieli nieruchomości w sprawie nieprawidłowego gromadzenia odpadów komunalnych, 11 pism w sprawie nieprawidłowo prowadzonej segregacji. Przeprowadzono kontrolę wiat śmietnikowych należących do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Zorganizowano spotkanie z przedstawicielami nieruchomości wielolokalowych w sprawie nowych zasad postępowania z odpadami po wejściu w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz głównych założeń zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Solec Kujawski.

W 2019 r. zlikwidowano 13 dzikich wysypisk, z których zebrano 8,58 Mg odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i budowlanych.

W dniu 26.07.2019 r. zamontowano drugi (pierwszy w 2018 r.) Miejski Punkt Zbiórki Elektroodpadów przy ul. Toruńskiej 50B w pobliżu wiaty śmietnikowej. Nowoczesne urządzenie ma wydzielone przestrzenie przeznaczone na gromadzenie poszczególnych frakcji elektroodpadów: żarówek, baterii, telefonów, ładowarek, płyt CD, tonerów. Instalacja posiada dużą powierzchnię reklamową, wykorzystaną na funkcję informacyjno-edukacyjną. Sygnalizuje mieszkańcom problem jakim jest potrzeba osobnej segregacji elektroodpadów. Miejski Punkt Zbiórki Elektroodpadów

jest usytuowany w miejscu łatwo dostępnym, o dużym natężeniu ruchu pieszych, co wpływa na ideę propagowania świadomości ekologicznej w naszej społeczności.

W ramach wdrażania zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi podjęto następujące uchwały:

- Uchwała Nr XIII/105/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Uchwała Nr XIII/104/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty.
- Uchwała Nr XIV/121/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Solec Kujawski.
- Uchwała Nr XIV/122/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XIV/123/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.
- Uchwała Nr XIV/124/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XIV/125/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
- Uchwała Nr XIV/126/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi.

Ponadto:

- 30.12.2019 r. podpisano umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2023 roku.,
- 02.12.2019 r. zawarto umowę z Markiem Michałowskim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą F.H.U. „NATURA” z siedzibą w Bydgoszczy na odbiór, transport i unieszkodliwianie odpadów, tj. przeterminowanych leków z terenu Gminy Solec Kujawski, na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.,
- poinformowano właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w sprawie obowiązku zawarcia od 01.01.2020 r. umów cywilno-prawnych z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Burmistrza Solca Kujawskiego w związku z podjęciem Uchwały Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- wystosowano pisma do właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy mieli zadeklarowaną nie segregację odpadów o obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz konieczności złożenia nowej deklaracji z podaniem w niej wysokości opłaty należnej za zbieranie odpadów komunalnych wg stawki selektywnej. Jednocześnie poinformowano, że od 01.01.2020 r. niedopełnienie przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, skutkować będzie wydaniem decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, w których nie dopełniono tego obowiązku, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej (trzykrotność stawki selektywnej).

W 2020 wpłynęło 9 zgłoszeń w sprawie nieprawidłowego gromadzenia odpadów komunalnych, które były na bieżąco sprawdzane i rozwiązywane. W sprawach nieprawidłowo prowadzonej segregacji lub składowania odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych wystosowano 8 pism do osób fizycznych i prawnych oraz przeprowadzono ponowne wizje kontrolne.

W styczniu 2020 r. oznakowano wiaty śmietnikowe. Koszt wykonania tablic – 2.550,00 zł.

W ramach wdrażania zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi podjęto w dniu 20 marca 2020 r. uchwałę w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty. Zmiana dotyczyła określenia w formie kwoty wyrażonej w złotych miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2020 r. zlikwidowano 8 dzikich wysypisk, z których zebrano 2,60 Mg odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i budowlanych.

W lipcu i w październiku 2020 r. zamontowano kolejne dwa Miejskie Punkty Zbiórki Elektroodpadów w pobliżu wiaty śmietnikowej przy ul. Toruńskiej 58B i 58D na terenie Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Solcu Kujawskim oraz przy ul. Powstańców na terenie Osiedla Leśnego w Solcu Kujawskim. Nowoczesne urządzenia mają na celu propagowanie świadomości ekologicznej mieszkańców. Zawierają 7 osobnych tub do zbierania takich frakcji elektroodpadów jak: żarówki, baterie, telefony, ładowarki, płyty cd, tonery. Instalacje posiadają również dużą powierzchnię reklamową, wykorzystaną na funkcję informacyjno-edukacyjną. Koszty zakupu i montażu instalacji wyniosły 43.100,40 zł brutto.

4.2 Planowanie przestrzenne

Realizowano uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, współdziałanie z organami ochrony środowiska przy realizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko.

W 2019 roku:

1. Zakończenie prac planistycznych nad sporządzeniem:
  - 1) Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dnia 22 lutego 2019 r., Uchwałą Nr IV/33/19, Rada Miejska w Solcu Kujawskim uchwaliła zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej, wieś Otorowo, gmina Solec Kujawski – publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 26 lutego 2019 r. poz. 1124.
  - 2) Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Chrośna, gmina Solec Kujawski - dnia 28 czerwca 2019 r., Uchwałą Nr VIII/67/19, Rada Miejska w Solcu Kujawskim uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Chrośna, gmina Solec Kujawski – publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego dnia 08 lipca 2019 r. poz. 3986.
2. Trwają prace nad aktualizacją Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solec Kujawski.
3. Trwają prace nad realizacją miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. dotyczących terenu:
  - 1) położonego w obrębie ewidencyjnym M. Solec Kujawski, w rejonie ulic: Bukowej, Dębowej, Powstańców i Średniej.
  - 2) „Garbary – Powstańców - Średnia” w Solcu Kujawskim.
  - 3) „Toruńska – część północna” w Solcu Kujawskim.
  - 4) „Garbary – Leśna” w Solcu Kujawskim.
  - 5) „ulica ks. Piotra Skargi – część wschodnia” w Solcu Kujawskim.
  - 6) „Unii Europejskiej – Haskiej – Brukselskiej – Rzymskiej – Paryskiej” w Solcu Kujawskim.
  - 7) „droga krajowa nr 10 – część północna” w Solcu Kujawskim.
  - 8) Terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Otorowo, gmina Solec Kujawski.
  - 9) „Otorowo I” położonego w obrębie ewidencyjnym Otorowo, gmina Solec Kujawski.
  - 10) położonego w rejonie ulicy marsz. Józefa Piłsudskiego oraz ulicy Lipowej w Solcu Kujawskim.
  - 11) położonego przy ulicy Łąkowej w Solcu Kujawskim.
  - 12) położonego wysokiego ciśnienia relacji PGE GiEK Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz – układ zasuw Otorowo na terenie Gminy Solec Kujawski na terenie obrębu ewidencyjnego Wypaleniska, Makowiska oraz Otorowo, gmina Solec Kujawski.

4. Zostało wydanych 16 postanowień opiniujących zgodności i wstępnego projektu podziału nieruchomości z decyzją ustalającą warunki zabudowy lub z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
5. Zostały wydane 4 postanowienia opiniujące brak zgodność wstępnego projektu podziału nieruchomości z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
6. Zostały złożone 92 wnioski o ustalenie warunków zabudowy, w tym również dotyczących przeniesienia decyzji ustalającej warunki zabudowy na inny podmiot oraz zmiany decyzji ustalającej warunki zabudowy.
7. Został złożony 1 wniosek o dopuszczenie odstępstwa w warunkach zabudowy.
8. Zostało wydanych 5 wyjaśnień w zakresie zapisów zawartych w wydanych decyzjach ustalających warunki zabudowy.
9. Została przygotowana 1 odpowiedź na interpelację Radnego Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.
10. Zostało wydanych 105 decyzji kończących postępowania administracyjne w zakresie ustalenia warunków zabudowy, w tym również dotyczących przeniesienia decyzji ustalającej warunki zabudowy na inny podmiot oraz zmiany decyzji ustalającej warunki zabudowy.
11. Zostały wydane 3 decyzje umarzające postępowanie administracyjne:
  - części dotyczącej budowy gazociągu średniego ciśnienia dn90PE; 63PE, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 326/22, obręb M. Solec Kujawski,
  - o całości dotyczącego wydania decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem: 326/21, położonej w obrębie ewidencyjnym M. Solec Kujawski [Nr 0001],
  - w sprawie ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na rozbudowie i przebudowie obiektów kawiarni oraz na zmianie sposobu użytkowania, rozbudowie i przebudowie garażu na lodziarnię, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 386/10, położonej w obrębie ewidencyjnym M. Solec Kujawski [Nr 0001],
12. Zostały wydane 3 decyzje odmawiające ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na:
  - zmianie sposobu użytkowania budynku usługowego na budynek mieszkalny wielorodzinny z częścią usługową - dz. nr 801/1, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski [Nr 0001],
  - na budowie budynku mieszkalnego wielorodzinnego - dz. nr 435/6, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski [Nr 0001],
  - na budowie dwóch budynków mieszkalnych jednorodzinnych, na działce nr ewidencyjny 1231/2, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski.
13. Zostało złożonych 16 wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym.
14. Zostało wydanych 21 decyzji kończących postępowania administracyjne w zakresie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym dotyczących:
  - budowy sieci gazowej s/c dn90PE; 63PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 1209/6, 1224/1, obręb M. Solec Kujawski,
  - remontu, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania segmentu C budynku przy ul. Kościuszki 12 w Solcu Kujawskim na potrzeby Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, na terenie działki o numerze ewidencyjnym 498, 298, 499/1, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu średniego ciśnienia dn90PE; 63PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 146/2 315/5, 326/23, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu średniego ciśnienia dn63PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 2420 i 2423, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy sieci kablowej elektroenergetycznej nn 0,4kV, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 1256/8, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski,
  - budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Powstańców i Średniej, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami: 2448/15, 746/5, 740/1, 957/1, 786/2, 760/1, 893/1, 1286/1, 2443/1, 1159/5, 2444, 957/2, 1159/9, położonych w obrębie ewidencyjnym M. Solec Kujawski [Nr 0001],
  - budowy sieci gazowej s/c dn63PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerem 2417, 2412, 2418, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu średniego ciśnienia dn63PE, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerami 891/26, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu średniego ciśnienia dn90PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 892/18, 892/14, 891/11, 891/14, obręb M. Solec Kujawski,

- budowy sieci gazowej n/c dn110PE, dn125PE, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerem 307/133, 307/132, 315/5, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu, przyłącza gazu oraz stacji gazowej na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 889/14, 889/5, 889/3, 890/3, 891/26, 891/14, 888/3, 892/3, 679/25, 1149/1, 751/1, 750/3, 748/3, 2461, 752/1, 747/10 i 747/20, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu i przyłącza gazu, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 676/33, 676/18, 676/16, 676/32, 676/31, 676/34, 676/35, 677/3, obręb M. Solec Kujawski,
  - przebudowy części pomieszczeń parteru wraz ze zmianą sposobu użytkowania z funkcji mieszkalnej na funkcję oświaty w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych wraz z zagospodarowaniem terenu, na terenie działki o numerze ewidencyjnym 732/5, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski,
  - rozbudowy i przebudowy Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Curie Skłodowskiej w Solcu Kujawskim, o blok dydaktyczny z zapleczem szatniowo sanitarnym, zagospodarowaniem terenu oraz urządzeniami budowlanymi, na terenie działek o numerach ewidencyjnych 375/102, 372/1, 371/1, obręb ewidencyjny M. Solec Kujawski,
  - budowy sieci kablowej elektroenergetycznej nn 0,4kV, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 676/24, 676/18, 677/3, 678/9, 676/16, 676/35, 676/34, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy stacji bazowej telefonii komórkowej operatora P4, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 1250/4, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy sieci kablowej elektroenergetycznej nn 0,4 kV, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 107/13, 106, 109, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy sieci gazowej średniego ciśnienia dn63PE wraz z przyłączem gazu dn32PE do budynku mieszkalnego, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 2314, 2419, 2421, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Średniej, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerem 1001/1, 963/3, 962/22, 1159/10, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy stacji bazowej telefonii komórkowej operatora P4, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 1250/4, obręb M. Solec Kujawski,
  - budowy gazociągu niskiego ciśnienia dn125PE i dn90PE wraz z przyłączem gazu dn63PE do budynku mieszkalnego, na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów numerami 859/19, 860, 1279/10, 1279/6, obręb M. Solec Kujawski.
15. Wydano łącznie 11 informacji z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solec Kujawski.
16. Wydano 92 opinie dotyczące lokalizacji uzbrojenia na terenach, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
17. Wydano łącznie 199 informacji oraz zaświadczeń o przeznaczeniu działek w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
18. Wydano łącznie 13 wypisów z obowiązujących na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
19. Wydano 6 wyjaśnień i opinii dotyczących zapisów zawartych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski.
20. Wydano 4 opinie dotyczące kwalifikacji akustycznej terenu objętego inwestycją oraz terenów sąsiednich.
21. Wydane 2 zaświadczenia stwierdzające zgodność zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 roku w zakresie planowania przestrzennego realizowano następujące zadania:

1. Zakończono prace planistyczne nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
  - 1) Terenu „Toruńska – część północna” w Solcu Kujawskim – uchwałą nr XXI/185/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 15 września 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Z dnia 22 września 2020 r. poz. 4433),
  - 2) Terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Otorowo, gmina Solec Kujawski – uchwałą Nr XXI/184/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 15 września 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Z dnia 22 września 2020 r. poz. 4432),

- 3) Gazociągi wysokiego ciśnienia relacji PGE GiEK Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz – układ zasuw Otorowo na terenie Gminy Solec Kujawski na terenie obrębu ewidencyjnego Wypaleniska, Makowiska oraz Otorowo, gmina Solec Kujawski – uchwała nr XXI/194/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 9 listopada 2020 r. poz. 5398),
2. Trwają prace nad aktualizacją Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solec Kujawski
3. Trwają prace nad realizacją miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące m.in.:
  - Terenu położonego w obrębie ewidencyjnym M. Solec Kujawski, w rejonie ulic: Bukowej, Dębowej, Powstańców i Średniej,
  - Terenu „Garbary – Powstańców – Średnia” w Solcu Kujawskim,
  - Terenu „Garbary – Leśna” w Solcu Kujawskim,
  - Terenu „ulica ks. Piotra Skargi – część wschodnia” w Solcu Kujawskim,
  - Terenu „Unii Europejskiej – Haskiej – Brukselskiej – Rzymskiej – Paryskiej” w Solcu Kujawskim oraz terenu „droga krajowa nr 10 – część północna” w Solcu Kujawskim,
  - Terenu „Otorowo I” położonego w obrębie ewidencyjnym Otorowo, gmina Solec Kujawski,
  - Terenu położonego w rejonie ulicy marsz. Józefa Piłsudskiego oraz ulicy Lipowej w Solcu Kujawskim,
  - Terenu położonego przy ulicy Łąkowej w Solcu Kujawskim,
  - Terenu położonego w rejonie ulicy Lipowej i ulicy I oruńskiej w Solcu Kujawskim,
  - Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy usługowej, składów i magazynów wieś Makowiska – Wypaleniska, gm. Solce Kujawski.
4. Zostało wydanych 18 postanowień opiniujących zgodność wstępnego projektu podziału nieruchomości z decyzją ustalającą warunki zabudowy lub z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
5. Zostały wydane 4 postanowienia opiniujące zgodność wstępnego projektu podziału nieruchomości z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
6. Zostało złożonych 90 wniosków o ustalenie warunków zabudowy, w tym również dotyczących przeniesienia decyzji na ustalającą warunki zabudowy na inny podmiot oraz zmiany decyzji ustalającą warunki zabudowy.
7. Zostały wydane 3 wyjaśnienia dotyczące zapisów zawartych w wydanych decyzjach ustalających warunki zabudowy.
8. Zostały wydane 72 decyzje kończące postępowania administracyjne w zakresie ustalenia warunków zabudowy, w tym również dotyczące przeniesienia decyzji ustalającą warunki zabudowy na inny podmiot oraz zmiany decyzji ustalającą warunki zabudowy.
9. Zostało wydanych 5 decyzji umarzających postępowanie administracyjne.
10. Zostało złożonych 18 wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym.
11. Zostało wydanych 11 decyzji kończących postępowania administracyjne w zakresie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym.
12. Został wydany 1 wypis i wyrys z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solec Kujawski.
13. Zostało wydane łącznie 10 informacji z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Solec Kujawski.
14. Zostały wydane 74 opinie dotyczące lokalizacji uzbrojenia na terenach, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
15. Zostało wydanych łącznie 250 informacji oraz zaświadczeń o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
16. Zostały wydane łącznie 17 wypisów z obowiązujących na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
17. Zostało wydanych 12 wyjaśnień i opinii dotyczących zapisów zawartych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenie Miasta i gminy Solec Kujawski.
18. Zostały wydane 3 opinie dotyczące kwalifikacji akustycznej terenu objętego inwestycją oraz terenów sąsiedzkich.
19. Zostały wydane 2 zaświadczenia stwierdzające zgodność zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4.3 Ochrona przyrody i krajobrazu

Założono i utrzymywano zieleńce przy ulicach oraz przy obiektach, takich jak: szkoła, przedszkole, blok socjalny. Wysadzano kwiaty, drzewa liściaste, krzewy liściaste i iglaste.

W 2019 roku:

- 1) Obsadzono donice i rabaty kwiatowe kwiatami jednorocznymi. Posadzono 6.954 szt. kwiatów o wartości 20.909,40 zł.
- 2) W ramach zagospodarowania zielenią założono zieleńce na terenie przylegającym do budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej gdzie: posadzono 141 szt. bylin, 271 szt. krzewów liściastych i pnączy, 38 szt. krzewów iglastych, 1 drzewo liściaste, 2 szt. drzew iglastych. Wykonano trawnik na pow. 600 m², zamontowano 64,5 mb. obrzeży trawnikowych oraz zrębkami drzewnymi wyściółkowano pow. 150 m², wykonano nowe nasadzenia. Koszt łączny założenia zieleńca (materiał + robocizna) wyniósł – 15.392,16 zł.
- 3) Obsadzono drzewami i krzewami pas drogowy przy ul. Kościelnej. Posadzono 853 szt. krzewów liściastych i 37 szt. drzew brzozy brodawkowatej o wartości 33.798,60 zł.
- 4) Przed świetlicą wiejską „Jagódka” przy ul. Kujawskiej ustawiono i obsadzono donicę ozdobną - koszt zakupu donicy z systemem do pionowania drzewa, mat. roślinnego oraz przygotowania terenu pod donicę wyniósł – 1.895,27 zł.
- 5) Na terenie miasta wycięto 47 szt. drzew za kwotę 10.206,00 zł, przeprowadzono cięcia pielęgnacyjne w koronach 289 szt. drzew za kwotę 15.606,00 zł.
- 6) Przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano zestawy pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.
- 7) Zakupiono 7 szt. donic drewnianych, które obsadzono ozdobnym materiałem roślinnym. Donice ustawiono na terenie zieleńca przy ul. Żwirki i Wigury 5.
- 8) Założono 200 szt. osłon ochronnych na pnie drzew rosnących w pasach drogowych oraz na zieleńcach.
- 9) Zakupiono dodatkowych 100 osłonek ochronnych na pnie drzew oraz 120 szt. worków do kropelkowego podlewania drzew.
- 10) Założono trawnik darniowy na zieleńcu przy rondzie im. A. Nawrockiego.
- 11) Naprawiono i odnowiono ławki nad Wisłą oraz wzdłuż alejek w Parku Miejskim.

Ponadto:

- 1) Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, na podstawie której zlecono wykonanie zabiegów konserwacyjnych na 4 pomnikach przyrody – dęby szypułkowe rosnące na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Bratek” oraz Nadleśnictwa Cierpiszewo w Gminie Solec Kujawski, koszt zabiegów wyniósł – 5.000,00 zł.
- 2) Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac do wykonania na potrzeby ochrony przyrody, które mają być przeprowadzone na drzewie z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) uznanego za pomnik przyrody – nr rejestru wojewódzkiego 605, rosnącego na działce nr ew. 44/2, obręb Makowiska [0002] gmina Solec Kujawski.
- 3) Opiniowano projekt wycinki drzew opracowany w związku z przebudową i rozbudową ul. Ks. Piotra Skargi oraz ul. Długiej w Solcu Kujawskim w ramach projektu „Budowa ścieżki rowerowej Otorowo-Solec Kujawski”.

W zakresie ochrony środowiska

- 1) Opracowano „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017 -2010 z perspektywą na lata 2021-2024 za okres 2017 – 2018”, który został przyjęty przez Radę Miejską 27 września 2019 r. (uchwała Nr XI/93/19).
- 2) Podsumowano konkursy „Odzyskujemy plastikowe nakrętki”, „Zwierzę nie jest rzeczą”.
- 3) Zorganizowano dla dzieci i młodzieży akcje „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata”.
- 4) Wydano na zlecenie Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim komiks pn. „ Jak dinozaur Soluś troszczył się o środowisko” - o segregacji odpadów, ochronie środowiska, ochronie zwierząt, niskiej emisji, w ilości 2.500 sztuk – koszt 13.645,00 zł. Komiks trafił do przedszkoli i szkół w dniu 06.12.2019 r.

- 5) Sfinansowano ulotki „Jeże” – 500 szt., magnesy „Miej serce dla Jeży” - 100 szt. , zdjęcia edukacyjne „Jeże”- 80 szt. - koszt 720,00 zł.
- 6) Zakupiono 3 komplety koszy ulicznych do segregacji odpadów, koszt 4.059,00 zł,
- 7) Zakupiono pojemniki dla dzieci do segregacji odpadów na plac zabaw na Skwer im. Dra Henryka Jordana – 5.306,22 zł.

W 2020 roku:

1. 7 marca 2020 r. podpisano z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. Z o.o. umowę na kompleksowe utrzymanie zieleni,
2. Obsadzono donice i rabaty kwiatowe kwiatami jednorocznymi. Posadzono 7 096 szt. kwiatów o wartości 26.577,50 zł,
3. Przeprowadzono akcję zwalczania szrotówka kasztanowcowiaczka poprzez założenie pułapek lepowych na drzewach kasztanowca rosnących na terenach publicznych. Poza tym właścicielom drzew kasztanowców na gruntach prywatnych przekazano zestawy pułapek feromonowych do samodzielnego montażu.

Ponadto:

- Uzupelniono nasadzenia krzewów i bylin w ilości 20 szt. W donicach na terenie miasta – koszt 346,90zł,
- W ramach utrzymania terenów zieleni miejskiej wycięto 59 szt. Drzew, w tym 2 wierzby płaczące na Placu Jana Pawła II, koszt 14 482,95 zł,
- W ramach nasadzeń zastępczych posadzono 5 szt. Drzew koszt 476,98
- Wykonano prace w koronie drzew – ciecicia pielęgnacyjno – sanitarne i techniczne drzew w ilości ok. 90 szt. – koszt 14.482,95 zł,
- Dokonano nasadzenia 20 szt. Drzew, 38 szt. Krzewów, 10 szt. Bylin na terenie zielonym przy Placu Jana Pawła II 4, koszt 3.434,27,
- W dniach 15-16.10.2020 r. dokonano usunięcia 7 szt. Drzew (wywroty, złomy) – koszt 2.427,84 zł,
- 5.11.2020 r. od Gospodarstwa Ogrodniczego przy ul. Kujawskiej 46 odebrano 390 szt. Chryzantem doniczkowych, które ustawiono na terenie przy rondzie im. Antoniego Nawrockiego – koszt odbioru, ustawienia i usunięcia – 1.000,00 zł,
- W ramach przeprowadzonego zapytania ofertowego na dostawę kwiatów przeznaczonych do obsadzenia kwietników na terenie Gminy Solec Kujawski w 2021 r. – podpisano 5 listopada 2020 r. umowę z dostawcą kwiatów Gospodarstwem Ogrodniczym Zbigniew Popa na kwotę – 23.356,40 zł,
- Uchwałą Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim uzgodniono zakres prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, na podstawie której zlecono wykonanie zbiegu konserwacyjnego na pomniku przyrody „Krzywy Dąb” w Nadleśnictwie Cierpiszewo, koszt – 5.022,00 zł,
- Przygotowano Uchwałę nr XXII/196/20 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 października 2020 r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac na potrzeby ochrony przyrody na terenach użytków ekologicznych w Przyłubiu, gmina Solec Kujawski.

4.4 Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest przy pomocy operatów urzędzenia lasu. Przepisy ustawy o lasach przewidują wykonanie następujących operatów:

- planów urzędzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa;
- uproszczonych planów urzędzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- inwentaryzacji stanu lasów dla lasów rozdrobnionych, o powierzchni do 10 [ha] niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Powyższe operaty urzędzenia lasu zawierają między innymi następujące informacje:

- powierzchnie poszczególnych drzewostanów, gruntów przejściowo pozbawionych roślinności leśnej, a także gruntów przeznaczonych do zalesienia,
- informacje dotyczące gatunku głównego, jego wieku i bonitacji, miąższości i zadrzewieniu drzewostanu,

- o siedliskowym typie lasu i typie drzewostanu,
- o wskazaniach z zakresu gospodarki leśnej dotyczących użytkowania rębного, zwłaszcza z zakresu przebudowy drzewostanów, użytkowania przedrębного oraz odnowienia pielęgnowania i ochrony lasu, określanych szacunkowo z uwzględnieniem warunków obowiązujących przy sporządzaniu uproszczonego planu urządzenia lasu,
- o kategorii ochronności w przypadku lasu ochronnego.

W 2019 i 2020 roku kontynuowano opiniowanie dzierżawy obwodów łowieckich położonych na terenie Gminy Solec Kujawski.

Gospodarka leśna w lasach prowadzona jest w oparciu o zapisy zawarte w dokumentacji urządzeniowej. Nadleśnictwo Solec Kujawski na bieżąco realizuje zadania w dziedzinie ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Współpraca ze służbą leśną polega m.in. na:

- sprawowaniu przez służbę leśną nadzoru i udzielaniu Gminie porad dotyczących gospodarki leśnej,
- zgłaszaniu i prowadzeniu postępowania w sprawie nielegalnej wycinki drzew.

4.5 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

W latach 2019 – 2020 na obszarze Gminy Solec Kujawski w zbczu doliny Wisły nie doszło do uruchomienia zjawisk osuwiskowych (wynika to z budowy geologicznej zbocza oraz jego ustabilizowania roślinnością).

W 2019 i 2020 roku prowadzona była kontrola i ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych, zgodnie z informacją podaną w punkcie 4.1. Planowane działania w kierunku przymuszenia do podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej:

1. Kontrole realizacji podłączenia.
2. Wizje w terenie na nieruchomościach, które nie złożyły oświadczeń w terminie i ponowne wezwanie do złożenia oświadczeń.
3. Zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie nakazania obowiązku przyłączenia do sieci kanalizacyjnej.
4. Zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego ww. sprawie.
5. Wydanie decyzji nakazującej wykonanie obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.
6. Jeżeli właściciel nieruchomości nie zastosuje się do ww. decyzji nastąpi przymuszenie poprzez nałożenie kary grzywny.
7. Wykonanie zastępcze w miarę możliwości posiadanych zasobów finansowych Gminy.

Punkty 1, 2 i 3 zostały zrealizowane.

W latach 2019 2020 roku prowadzona była również likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”, zgodnie z informacją podaną w punkcie 4.1.

Realizacja zadań w zakresie rekultywacji terenów zdegradowanych.

Rekultywacja składowiska odpadów

2019 rok:

Przed Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy prowadzone jest postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „*Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Solcu Kujawskim*”. Przedmiotowa rekultywacja dotyczy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na części działki nr ew. 1259/1, obręb M. Solec Kujawski [Nr 0001], przy ul. Toruńskiej w Solcu Kujawski.

4.6 Ochrona zasobów kopalin

W 2019 i 2020 roku Gmina prowadziła kontrole z zakresu posiadanych pozwoleń przez podmioty eksploatujące kopaliny, w kierunku ewentualnej eliminacji nielegalnej eksploatacji kopalin.

4.7 Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość

Do działań w zakresie podnoszenia oszczędności materiałów, wody, energii i zmniejszania ilości odpadów należą:

- działania edukacyjne (oszczędność wody i energii, gospodarka odpadami),
- zakładanie oddzielnych wodomierzy do podlewania ogrodów,
- wcielanie w życie założeń Projektu założeń do planu zaopatrzenia Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe" oraz „Programu wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej gminy”,
- wprowadzenie obowiązku posiadania liczników do poboru wody z sieci, usuwanie awarii i nieszczelności sieci i urządzeń wodnych,
- wymiany lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- instalowanie przez mieszkańców instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii np. pompy ciepła.

Oświetlenie ulic:

2019 rok

- Przebudowa i rozbudowa oświetlenia ul. Średniej na odcinku od ul. Powstańców do ul. Haskiej
- Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie miasta
- W ramach oszczędności energii oraz poprawy jakości oświetlenia ulicznego wymieniono 130 szt. opraw sodowych na LED z funkcją nocnego ściemniania. Koszt wymiany 153.000,00 zł (ul. Toruńska - 76 szt. , ul. Haska i Brukselska – 40 szt., na odcinku drogi nr 397 w Otorowie – 14 szt.).
- Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej wraz z przebudową oświetlenia
- Rewitalizację społeczno – gospodarczą Placu Jana Pawła II i przyległych ulic poprzez: przebudowę linii oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi.

W grudniu 2019 r. została podpisana umowa z firmą EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej wraz z przebudową oświetlenia ulicznego, na kwotę ok. 151,9 tys. zł brutto.

- Przebudowa i rozbudowa oświetlenia - ul. Średnia na odcinku od ul. Powstańców do ul. Haskiej.
  - 1) We wrześniu 2019 r. firma ELPROJECT POLSKA sp. z o. o. z Warszawy przekazała Gminie dokumentację projektowo – kosztorysową na budowę oświetlenia drogi gminnej – ul. Średnia na odcinku od ul. Powstańców do ul. Haskiej. Koszt opracowania dokumentacji wyniósł ok. 17,7 tys. zł brutto.
  - 2) W listopadzie została podpisana umowa z firmą AMZ ELKTRO Sp. z o. o. z Torunia na wykonanie prac związanych z rozbudową oświetlenia. I część zadania – rozbudowa oświetlenia na odcinku od ul. Powstańców do ul. Haskiej została zgłoszona do odbioru. Planowany termin zakończenia II części zadania, tj. budowy oświetlenia na odcinku od ul. Powstańców do ul. Orzechowej, 31.01.2020 r.
Koszt zadania wyniesie ok. 224,2 tys. zł brutto.

- 3) W listopadzie podpisano również umowę z Przedsiębiorstwem „BAMEL” Andrzej Bambrowicz z Solca Kujawskiego na świadczenie usługi nadzoru inwestorskiego nad zadaniem. Koszt nadzoru wyniesie ok. 1,9 tys. zł brutto.

- Budowa i rozbudowa oświetlenia ulic i skwerów.

- 1) W czerwcu zostały zakończone roboty obejmujące budowę oświetlenia terenu oraz przyłącza energetycznego. Prace wykonała firma WAMONT Waldemar Lutomski z Solca Kujawskiego, za kwotę ok. 117,5 tys. zł. brutto.
- 2) W ramach zadania wykonano oświetlenie terenu wraz z przyłączem energetycznym, obejmujące: słupy oświetleniowe o wysokości 4,0 [m] w ilości 12 [szt.]; oprawy parkowe ze źródłem światła LED w ilości 12 [szt.]; linie oświetleniowe kablowe.

2020

- Oświetlenie energooszczędne budynku przy ul. Kościuszki 12,
- Budynek przychodni - wymiana instalacji oświetleniowej z zastosowaniem opraw energooszczędnych, montaż instalacji fotowoltaicznej,
- Budynek przy ul. Jana Pawła II 4 - wymiana instalacji oświetleniowej z zastosowaniem opraw energooszczędnych, montaż instalacji fotowoltaicznej,
- Plac Jana Pawła II i okoliczne ulice – wymiana oświetlenia,
- Przebudowa z rozbudową oświetlenia na Osiedlu Leśnym,
- Oświetlenie ul. Średniej na odcinku od ul. Orzechowej do ul. Haskiej,
- Oświetlenie ścieżek rowerowych.

Ponadto:

Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie miasta.

W ramach oszczędności energii oraz poprawy jakości oświetlenia ulicznego wymieniono 124 szt. opraw sodowych na LED z funkcją nocnego ściemniania. Koszt wymiany 75.000,00 zł (ul. II etap Parku Przemysłowego – 87 szt., ul. Lipowa – 26 szt., ścieżka od ul. Parkowej do ul. Sportowej – 11 szt.).

W roku 2019

Realizowano zadania inwestycyjne wynikające z zatwierdzonego uchwałą nr XI/98/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2015 r. „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 będących w posiadaniu ZGK Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim”. W roku 2019 (stan na dzień 31.12.2019 r.) wykonano łącznie 5,9 km sieci wodociagowej oraz kanalizacji sanitarnej m.in:

sieć wodociagową w miejscowości Otorowo;

sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Topolowej;

sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Młyńskiej;

sieć wodociagową i kanalizacji sanitarnej w ul. Gierlińskiego, Armii Krajowej, Romanowskiego i Szarych Szeregów;

sieć wodociagową i kanalizacji sanitarnej w ul. Orlej (od ul. Słowiczej do ul. Młyńskiej);

sieć wodociagową i kanalizacji sanitarnej w ul. Słowiczej (od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);

sieć wodociagową i kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego (od Młyńskiej do ul. Sowiej);

skanalizowanie rowu melioracyjnego w ul. Szarych Szeregów.

W IV kwartale 2019 r. rozpoczęto budowę sieci wodociagowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego (od Młyńskiej do Lipowej), Sowiej (od Piłsudskiego do Żurawiej) oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej w ul. Robotniczej. Planowany termin zakończenia robót: I kwartał 2020 r., a w przypadku ul. Robotniczej - IV kwartał 2020 r.

Oprócz inwestycji liniowych zrealizowano również system monitoringu ujęć wody, SUW w miejscowości Chrośna i Rudy oraz system monitoringu Fontanny, w tym podgląd na SUW Przyłubie + rejestracja danych w siedzibie ZGK.

2020

Realizowano zadania inwestycyjne wynikające z zatwierdzonego uchwałą nr XI/98/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 27 listopada 2015 r. „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 będących w posiadaniu ZGK Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim”. W roku 2020 (stan na dzień 31.12.2020 r.) wykonano łącznie 3,85 km sieci wodociagowej oraz kanalizacji sanitarnej m.in:

- sieć wodociagową w ul. Sowiej o średnicy Ø110 i Ø90 PE;

- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Sowiej o średnicy Ø200 PVC;

- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Robotniczej o średnicy Ø200 PVC wraz z wymianą przyłączy do budynków;

- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego o średnicy Ø200 PVC (na odcinku od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);

- sieć wodociagową w ul. Piłsudskiego o średnicy Ø110 i Ø90 PE (na odcinku od ul. Lipowej do ul. Młyńskiej);

- sieć wodociagową w ul. Danuty Mrzyk o średnicy Ø160 PE;

- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Danuty Mrzyk o średnicy Ø200 PVC;

- sieć wodociagową w ul. Żurawiej o średnicy Ø110 PE;

- sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Żurawiej o średnicy Ø200 PVC;

- sieć wodociagową w ul. Kasztanowej o średnicy Ø110 PE;

- sieć wodociagową w ul. Kujawskiej o średnicy Ø160, Ø110, Ø90 PE (na odcinku od ul. Rzymskiej do drogi krajowej nr 10);
  - sieć wodociagową w ul. Tęczowej o średnicy Ø160 PE;
  - sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Prostej o średnicy Ø200 PVC oraz tłocznej Ø90 PE wraz z budową przepompowni;
  - sieć kanalizacji deszczowej Ø800, Ø500 PP w ul. Długiej;
  - sieć kanalizacji deszczowej Ø1000 PP w ul. Targowej/Łąkowej, planowany termin zakończenia inwestycji: 31.03.2020 r.
- W okresie do 31.12.2020 r. podłączono do sieci 54 przyłącza wodociagowe oraz 52 przyłącza kanalizacji sanitarnej. Ponadto wykonano studnię głębinową na stadionie piłkarskim przy ul. Sportowej w Solcu Kujawskim.

4.8 Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy

W ramach nadzoru nad prawidłową gospodarką ściekową na terenie Gminy Solec Kujawski wzywano mieszkańców do przedstawienia umów zawartych z zakładami posiadającymi zezwolenie na wykonanie usług usuwania nieczystości płynnych oraz ostatecznych rachunków potwierdzających ich wywóz z posesji.

Gmina Solec Kujawski ma opracowany i zatwierdzony przez Starostę Bydgoskiego Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego, w skład którego wchodzi:

- plan ochrony zabytków Gminy Solec Kujawski na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej,
- plan ewakuacji (przyjęcia) ludności II stopnia Gminy Solec Kujawski,
- plan operacyjny ochrony przed powodzią Gminy Solec Kujawski,
- gminny plan dystrybucji preparatu jodowego w postaci tabletek jodowych.

W 2016 roku na terenie Gminy Solec Kujawski przeprowadzono szereg działań w zakresie zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa, spraw obronnych i obrony cywilnej. Informacje na ten temat zawarto w punkcie 3.7.

Bieżąca konserwacja rowów i urządzeń melioracyjnych

Na terenie Gminy Solec Kujawski konserwacją urządzeń melioracji szczegółowej zajmuje się Gminna Spółka Wodna. Gmina konserwuje rowy nie ujęte w ewidencji GSW, a przebiegające przez grunty gminne (przy ul. Lipowej, Toruńskiej i na Osiedlu Toruńskim).

W roku 2019 zrealizowano następujące działania:

W GSW w 2019 roku prace konserwacyjne wykonywane były przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia. Koszt wykonania konserwacji 100 m rowu jest uzależniony od wielu wypadkowych zmiennych itp. wysokości skarp, szerokości koryta, głębokości odmulania, konieczności remontów przepustów itp. Koszt wykonanych prac w zakresie funkcjonowania GSW wyniósł 78.230,00 zł.

W 2019 roku Gmina wykonała „Konserwację rowu melioracji szczegółowej o długości 625 mb przy ul. Toruńskiej w Solcu Kujawskim, następnie konserwację rowu melioracji szczegółowej o długości 1045 mb na odcinku ul. Kujawska, Lipowa, Słowicza, Młyńska w Solcu Kujawskim oraz konserwację rowu o długości 670 mb położonego od ul. Kujawskiej do linii kolejowej w Solcu Kujawskim. Koszt prac wyniósł 20.000,00 zł.

Zestawienie wykonanych prac konserwacyjnych na urządzeniach melioracji szczegółowej w 2019 r. w Solcu Kujawskim ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4.8-1 Wykonane w 2019 r. prace konserwacyjne na urządzeniach melioracji szczegółowej

LP	Nazwa obiektu	Ilość urządzeń melioracyjnych poddanych konserwacji w m/b	Łączna kwota robót konserwacyjnych w zł	Koszty z dotacji i od kogo - w zł	Koszt własny GSW w zł
1	2	3	4	5	6
1	Makowiska – Solec Kujawski – Wypaleniska (rowy graniczne)	8800	20.630,00	16.000,00 (Województwo Kujawsko Pomorskie)	4.630,00
2	Solec Kujawski	3351	24.487,00	23.000,00 (Gmina Solec Kujawski i Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego)	1.487,00
3	Przyłubie	4617	21.697,00	19.528,00 (Województwo Kujawsko - Pomorskie)	2.169,00
4	Otorowo	2530	6.530,00	5.877,00 (Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy)	653,00
5	Chrośna	1230	4.836,00	40.000,00 (Województwo Kujawsko – Pomorskie)	836,00
RAZEM		20528	78.230,00	68.405,00	9.825,00

2020

W GSW w 2020 roku prace konserwacyjne wykonywane były przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia. Koszt wykonania konserwacji 100 m rowu jest uzależniony od wielu wypadkowych zmiennych itp. wysokości skarp, szerokości koryta, głębokości odmulania, konieczności remontów przepustów itp. Koszt wykonanych prac w zakresie funkcjonowania GSW wyniósł 78.230,00 zł.

W 2020 roku Gmina wykonała konserwację rowu R-1, R-1B o długości 1045 mb na odcinku ul. Kujawska, Lipowa, Słowicza, Młyńska, rowu o długości 625 mb przy ul. Toruńskiej oraz rowu o długości 300 mb położonego wzdłuż ul. Toruńskiej. Kwota wykonanej usługi wyniła 19.976,70 zł.

Ponadto 17 marca 2020 r. Gmina Solec Kujawski wystąpiła z pismem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy o zezwolenie na odstrzał sześciu osobników bobra zwyczajnego, który buduje tamy na rowie soleckim R-C oraz o zezwolenie na rozebranie tam, które zostały na ww. rowie wybudowane. Dnia 4 sierpnia do tut. Urzędu wpłynęła decyzja RDOŚ w Bydgoszczy, która nie zezwoliła na odstrzał zwierząt.

Zakres prac na rowach melioracyjnych wykonanych w 2020 roku przez GSW ilustruje poniższa tabela:

Tabela nr 4.8-2 Zakres prac na rowach melioracyjnych wykonanych w 2020 roku

LP	Nazwa obiektu	Ilość urządzeń melioracyjnych poddanych konserwacji w m/b	Łączna kwota robót konserwacyjnych w zł.
1	Makowiska	3.137	20.630,00
2	Solec Kujawski	2.150	24.487,00
3	Przyłubie	11.930	21.697,00
4	Otorowo	6.468	6.530,00
RAZEM		23.685	107.462,00

Ponadto GSW wykonała usługi na rzecz Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim na kwotę 10.000 zł Zarząd Gminnej Spółki Wodnej uczestniczył w Wojewódzkim Zjeździe Delegatów Spółek Wodnych w Bydgoszczy. Zarząd zaopiniował odpłatnie 21 inwestycje na terenie gminy.

4.9 Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych

Na terenie powiatu bydgoskiego w zakresie odnawialnych źródeł energii:

- przyjmowano zgłoszenia projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych dla potrzeb montażu pionowych kolektorów do poboru ciepła Ziemi,
- przyjmowano dokumentację z wykonania otworów wiertniczych do poboru ciepła Ziemi.

Realizowano wspieranie budowy nowych instalacji OZE, w tym zapewniających udział biokomponentów w rynku paliw ciekłych.

Zgodnie z „Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Solec Kujawski” na terenie Gminy źródłem odnawialnym energii jest przede wszystkim energia słońca, wykorzystywana do ogrzewania pomieszczeń. Ponadto od kilku lat na terenie Gminy funkcjonują 2 elektrownie wiatrowe o mocy 2 x 0,8 MW, należące do firmy SÖLBET.

Jednym z celów określonych w „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014-2020 (+)” jest: Cel operacyjny Bezpieczna Gmina, w ramach którego przewidziane są działania w zakresie wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii i zmniejszenie emisji CO₂ poprzez system termomodernizacji budynków.

Termomodernizacja przychodni:

- 1) W ramach termomodernizacji planuje się wykonanie: docieplenie ścian zewnętrznych budynku (w tym piwnicznych), docieplenie dachu z wymianą części pokrycia dachowego niespełniającego warunków zabezpieczenia izolacji przed zawilgoceniem, wymianę świetlików dachowych, stolarki drzwiowej, modernizację instalacji c.o. oraz wymianę źródeł światła. Zaplanowano również wymianę źródeł światła świetłówkowego oraz żarowego na nowe źródła LED, a także budowę instalacji fotowoltaicznej (OZE) wraz z montażem ogniw fotowoltaicznych.

2020

- termomodernizację budynku, przy Placu Jana Pawła II 4 w tym m.in.: ocieplenie przegród zewnętrznych (dach, ściany, podłoga na gruncie i nad piwnicą), wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, wymianę instalacji oświetlenia z zastosowaniem opraw energooszczędnych wraz ze źródłem światła, budowę instalacji fotowoltaicznej, wymianę instalacji c.o. z budową kotłowni gazowej;
Rewitalizacja społeczno – gospodarcza, przebudowa oraz termomodernizacja budynku przy ulicy Kościuszki 12 (budynek C)
- W lutym podpisano umowę z firmą LOGBUD Sp. z o.o. z Głogowa na wykonanie termomodernizacji i przebudowy budynku, na kwotę 2 mln zł brutto.
- Zakres robót obejmuje prace termomodernizacyjne w tym m.in.: docieplenie stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, wykonanie izolacji termicznej ścian zewnętrznych, wymianę oświetlenia na energooszczędne, budowę instalacji fotowoltaicznej, budowę instalacji c.o. Zadanie obejmuje także prace związane z przebudową, w tym m.in.: rozbudowę parteru budynku (wykonanie nowej konstrukcji stropu), budowę szachtu windowego oraz montaż dźwigu osobowego, likwidację otworów okiennych od strony zachodniej, zmianę układu pomieszczeń wewnątrz, prace wykończeniowe oraz wymianę wewnętrznych instalacji elektrycznych, teletechnicznych i sanitarnych, wykonanie instalacji oddymiania i odgromowej. Ponadto zagospodarowany zostanie teren części działki (wycinka drzew, wykonanie pieszo-jezdni i miejsc postojowych, montaż wiaty śmietnikowej).
Termomodernizacja budynku Przychodni Zdrowia
- W maju zgłoszono do Starosty Bydgoskiego zamiar rozpoczęcia robót obejmujących termomodernizację przychodni zdrowia.
- W sierpniu Starosta Bydgoski wydał pozwolenie na przebudowę przychodni zdrowia.
- We wrześniu podpisano umowę z firmą BYDGOSTA sp. z o.o. z Bydgoszczy na wykonanie termomodernizacji i przebudowy budynku, na kwotę 1,4 mln zł brutto.
- Zakres robót podzielony jest na dwa zadania. Zadanie nr 1 obejmuje wykonanie prac termomodernizacyjnych wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej
- Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych - dokumentacja

Planowana budowa stopnia wodnego na Wiśle to krok do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy. W 2015 r. zgłoszono do Aktualizacji Planu Gospodarki Wodami opracowywanego przez Krajowy Zarząd Dróg Wodnych inwestycję polegającą na budowie stopnia wodnego wraz z przeprawą drogową i z wykorzystaniem energii wodnej na rz. Wiśle w m. Przyłubie Gmina Solec Kujawski.

4.10 Poprawa jakości wód

Jedno z głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią przede wszystkim ścieki opadowe z terenów przemysłowych, miejskich oraz ciągów komunikacyjnych.

W celu wyeliminowania zanieczyszczania wód powierzchniowych ściekami konsekwentnie realizowany był „Program gospodarki wodno – ściekowej na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Systemem kanałów deszczowych zbierane są wody opadowe z ulwardzonych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych miejskich i przemysłowych. Zebrane ścieki opadowe są podczyszczane i poprzez istniejące rowy odprowadzane do Wisły.

Źródłami zanieczyszczenia wód mogą być także ścieki komunalne, wydostające się z nieszczelnych szamb lub wylwane do rowów. W ramach nadzorowania prawidłowej gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych prowadzona jest ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych, m.in. częstotliwość wywozu nieczystości z szamb, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dla każdego zbiornika założona jest karta informacyjna. Do właścicieli nieruchomości położonych na terenach skanalizowanych wysyłane są pisma przypominające o obowiązku podłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

W ramach eliminowania źródeł zanieczyszczeń prowadzona jest kontrola zbiorników bezodpływowych, polegająca na częstotliwości wywozu nieczystości z szamb. Właściciele nieruchomości nie podłączonych do kanalizacji sanitarnej wezwano do przedstawienia umów zawartych z zakładami posiadającymi zezwolenie na wykonanie usług usuwania nieczystości płynnych oraz ostatnich rachunków potwierdzających ich wywóz z posesji.

Dla rolników z terenu Gminy przeprowadzono szkolenia z zakresu Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej. Dwa razy w roku ZGK Sp. z o.o. prowadzi badania odprowadzanych wód opadowych na zawartość zawiesin ogólnych i substancji ekstrahujących się eterem naftowym.

Ścieki z terenu Gminy Solec Kujawski w całości przesyłane są do oczyszczalni ścieków „Kapuściska” w Bydgoszczy. Miasto i Gmina Solec Kujawski jest jednym z udziałowców Spółki Wodnej „Kapuściska” w Bydgoszczy.

Gmina szczegółowo uzgodniła z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim, które nieruchomości mają możliwość podłączenia się do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

W latach 2019 – 2020 wysyłano do właścicieli nieruchomości z możliwością podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej wezwania w załączeniu z oświadczeniem o planowanym terminie wykonania przyłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej.

4.11 Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

W ramach zadań dotyczących poprawy jakości powietrza zrealizowano następujące działania:

W 2019 roku:

Realizacja zadań związanych z ochroną powietrza

- Przygotowano sprawozdanie do Starosty Bydgoskiego w zakresie programu ochrony powietrza – realizacja zadań naprawczych za rok poprzedni.
- Przygotowano sprawozdanie o emisji gazów cieplarnianych i innych substancji do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami.
- Przygotowano sprawozdanie do Urzędu Marszałkowskiego w zakresie korzystania ze środowiska.
- Burmistrz Solca Kujawskiego Zarządzeniem Nr V/165/19 z dnia 16 października 2019 roku powołał Zespół ds. kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych na terenie Gminy Solec Kujawski. Do zadań zespołu należy, w szczególności:

- ✓ przeprowadzanie kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych na terenie Miasta i Gminy Solc Kujawski, zgodnie z ustaloną procedurą,
- ✓ sporządzanie protokołów z czynności kontrolnych;
- ✓ prowadzenie akcji informacyjnej, celem uświadomienia mieszkańcom Gminy Solc Kujawski, w tym użytkownikom pieców, (kotłów, kominków itp.) na temat szkodliwości spalania odpadów komunalnych i innych nieprzeznaczonych do spalania materiałów, w tym będących jego następstwem zagrożeń dla życia i zdrowia;

Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych na terenie Gminy Solc Kujawski zostały przeprowadzone w dniach od 15.01.2019 r. do 26.02.2019 r. i od 12.11.2019 r. do 17.12.2019 r. przez pracowników Wydziału Utrzymania Miasta Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim na podstawie imiennego upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego i funkcjonariuszy Policji w Solcu Kujawskim

W 2019 r. Zespoły kontrolne przeprowadziły 109 oględzin palenisk domowych. W czasie ww. kontroli odnotowano następujące ilości i rodzaje palenisk domowych:

- gazowy – 42 szt. , w tym ze sterownikiem 2 szt., stary piec (kopciuch) 2 szt.,
- ze sterownikiem – 20 szt., w tym stary piec (kopciuch) 1 szt.,
- stary piec (kopciuch) – 52 szt.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych zostały sporządzone protokoły.

W trakcie kontroli prowadzona była edukacja na temat szkodliwego wpływu spalania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz środowiska. Właściciele nieruchomości będących użytkownikami pieców (kotłów, kominków itp.) poinformowano o zakazie stosowania (zgodnie z Uchwałą Nr VIII/136/19 z dnia 24.06.2019 r. Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego):

- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- paliw w postaci sypkiej;
- biomasy stałej.

W dniu 22 lutego 2019 r. przyjęto Uchwałą Nr IV/36/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na finansowanie ograniczenia niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Solc Kujawski.

Zgodnie z harmonogramem na wymianę pieców w 2019 r., w dniach od 25 marca do 8 kwietnia przeprowadzono nabór wniosków o dotację od mieszkańców Gminy Solc Kujawski. Wpłynęło 11 wniosków. Jeden wniosek został odrzucony z uwagi na braki formalne. Jedna osoba zrezygnowała z dotacji.

Zarządzeniem nr V/77/19 Burmistrza Solca Kujawskiego ogłoszono dodatkowy nabór wniosków w dniach 25 kwietnia do 2 maja. W wyznaczonym terminie nie wpłynął wniosek.

W dniu podpisania umów jedna osoba zrezygnowała z przyznanej dotacji (8 umów na kwotę 24.000,00 zł). Do dnia 30.09.2019 r. wpłynęło 8 wniosków o rozliczenie dotacji celowej na wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Solc Kujawski.

W związku z dokonaną wymianą źródła ciepła, potwierdzoną oględzinami, wypłacone zostały dotacje, zgodnie z umową w wysokości 3 000,00 zł/1 szt.

Uzyskany Efekt ekologiczny polega na redukcji emisji następujących zanieczyszczeń do atmosfery:

- dwutlenku siarki SO₂– 1,17 Mg/rok
- tlenków azotu NO_x– 0,16 Mg/rok
- dwutlenku węgla CO₂– 75,80 Mg/rok
- pyłów– 0,55 Mg/rok.

Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 128 142,16 zł, w tym:

- dotacja Gminy Solc Kujawski – 24 000,00 zł,
- środki własne Beneficjentów – 104 142,16 zł.

W zakresie budowy i remontów infrastruktury drogowej:

Przebudowa ul. Leśnej

- 1) W maju firma EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy przekazała Gminie projekt koncepcyjny przebudowy ulicy.
- 2) Dokumentacja obejmuje:
  - lokalizację ścieżki rowerowej na odcinku od ul. Ugory do drogi krajowej nr 10, połączonej z funkcjonującymi odcinkami ścieżki w ul. Powstańców i w ul. Leśnej przy wiadukcie kolejowym, włączając odcinek ścieżki od ul. Średniej (droga gminna nr 051075C) do ul. Wiejskiej (droga gminna nr 051084C),
  - lokalizację obustronnych chodników na odcinku od ul. Ugory do ul. Kasztanowej (droga gminna nr 051031C) oraz jednostronnego lub pieszo-ścieżki (po stronie zachodniej ulicy Leśnej) na odcinku od ul. Kasztanowej do drogi krajowej nr 10,
  - analizę możliwości odwodnienia ulicy Leśnej z wykorzystaniem istniejących rowów przy ulicy, na odcinku od ul. Strumykowej (droga gminna nr 051073C) do drogi krajowej nr 10; rozwiązanie skrzyżowania ul. Leśnej z ul. Powstańców i ul. Ugory w zakresie poprawy bezpieczeństwa,
  - analizę oświetlenia ulicy pod kątem wymaganych parametrów oświetlenia pasa drogowego oraz jego stanu technicznego.

Koszt prac projektowych wyniósł ok. 48 tys. zł brutto.

Budowa dróg na os. Leśnym

- 1) W marcu zostało wydane pozwolenie wodnoprawne, na budowę zbiornika retencyjnego oraz przebudowę urządzeń wodnych dla odprowadzenia wód opadowych z ulic Osiedla Leśnego do Strugi Młyńskiej.
- 2) W lipcu zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na przebudowę i rozbudowę dróg w Solcu Kujawskim w ramach zadania: „Budowa dróg na Os. Leśnym wraz z przebudową i rozbudową dróg nr 050859 C i 050860 C w Solcu Kujawskim”. Inwestycja obejmuje budowę nawierzchni dróg na obszarze pomiędzy ulicami: Wiejską, Zbożową, Prosta i Łąkową oraz Ks. J. Pelikanta wraz z projektem kanalizacji deszczowej prowadzonej pod przejazdem kolejowym na wysokości ul. Łąkowej oraz projektem zbiornika retencyjnego dla odprowadzenia wód opadowych z nawierzchni ulic do Strugi Młyńskiej na wysokości przepustu w drodze wojewódzkiej nr 394.
- 3) W sierpniu Gmina wystąpiła z wnioskiem do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego o dofinansowanie budowy dróg w ramach Funduszu Dróg Samorządowych, nabór 2/2019/FDS. Całkowita wartość zadania – 9.959.364,88 zł. Wniosek obejmuje budowę ulic: Prosta, Zbożowa oraz Łąkowa na odc. od ul. Zbożowej do przejazdu kolejowego wraz z przebudową przejazdu. Planowana realizacja inwestycji: lata 2020-2022. W dniu 12.12.2019 r otrzymaliśmy informację z Urzędu Wojewódzkiego o umieszczeniu naszego zadania na liście zadań przedstawionej do zatwierdzenia przez Prezesa Rady Ministrów.

Budowa odcinka drogi gminnej ul. Unii Europejskiej

- 1) W kwietniu została zakończona budowa odcinka drogi gminnej, zrealizowana w ramach budowy dróg na terenie II etapu Parku Przemysłowego.
- 2) W ramach zadania wykonano odcinek drogi z kostki betonowej o pow. 192,70 m², przebudowę fragmentów chodnika z kostki betonowej o pow. 86,19 m² i ścieżki rowerowej z betonu asfaltowego o pow. 37,74 m² oraz budowę odcinków kanalizacji deszczowej i sanitarnej.
- 3) Prace zrealizowała firma P.P.H.U. SZEWBUD z Inowrocławia za kwotę ok. 97,3 tys. zł brutto.

Rewitalizacja społeczno – gospodarcza Placu Jana Pawła II i przyległych ulic

- 1) W marcu firma P.P.D. WROTECH sp. z o. o. z Wrocławia przekazała Gminie dokumentację projektowo-kosztorysową na rewitalizację Placu Jana Pawła II oraz ulic przyległych w ramach projektu „Adaptacja budynku nr 4 przy Placu Jana Pawła II wraz z otoczeniem na cele społeczno-gospodarcze”.
- 2) W sierpniu zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na przebudowę Placu Jana Pawła II (nawierzchni placu, miejsc postojowych, chodnika, ciągów pieszo-jezdných) wraz z obiektami małej architektury; przebudowę chodnika i peronu przystankowego z wiatą oraz przebudowę złącza kablowego ZK-3a; budowę parkingu na samochody osobowe; elektroenergetycznej linii kablowej zasilania dla fontanny oraz wodociągu zasilającego fontannę wraz z instalacją nawadniania; sieci kanalizacji deszczowej; budowę i przebudowę linii oświetlenia drogowego wraz ze słupami oświetleniowymi.

- 3) W sierpniu zostało wydane również przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na realizację inwestycji drogowej obejmującej rozbudowę ulicy Ułańskiej z poszerzeniem pasa drogowego wraz z budową infrastruktury towarzyszącej.

Budowa ścieżki rowerowej Otorowo – Solec Kujawski

- 1) Zgodnie z umową podpisaną we wrześniu 2018 r. z firmą RZBiD Mariusz Szczepański z Solca Kujawskiego na zadanie inwestycyjne w systemie zaprojektuj i wybuduj, w marcu 2019 r. została przekazana Gminie dokumentacja projektowa obejmująca budowę ścieżki rowerowej Otorowo – Solec Kujawski.
- 2) We wrześniu 2019 r. zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na realizację inwestycji drogowej obejmującej przebudowę i rozbudowę ul. Ks. P. Skargi oraz ul. Długiej (ok. 800 mb) w ramach projektu pn.: „Budowa ścieżki rowerowej Otorowo – Solec Kujawski”.
- 3) W październiku została podpisana umowa z Panią Aliną Accordi-Krawiec na świadczenie usługi nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi. Koszt nadzoru wyniesie ok. 15 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia pełnienia nadzoru – 31.10.2020 r.
- 4) W listopadzie zostały rozpoczęte prace związane z budową ścieżki rowerowej przy ul. Ks. Piotra Skargi. Rozebrano istniejące chodniki, wycięto kolidujące drzewa, ustawiono obrzeża na odcinku ok. 300 m od skrzyżowania z ul. Bydgoską oraz wykonano podbudowę ścieżki rowerowej.
- 5) W styczniu 2020 r. planowane jest uzyskanie od Wojewody Kujawsko – Pomorskiego pozwolenia na realizację inwestycji drogowej obejmującej budowę ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 394.

Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej

- 1) W grudniu 2019 r. została podpisana umowa z firmą EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej wraz z przebudową oświetlenia ulicznego, na kwotę ok. 151,9 tys. zł brutto.
- 2) Planowany termin zakończenia prac projektowych – 30.06.2020 r.

W zakresie inwestycji kubaturowych:

Rewitalizacja społeczno – gospodarcza – przebudowa oraz termomodernizacja budynku przy ul. Kościuszki 12

- 1) W kwietniu została podpisana umowa z firmą B&ES Michał Leszczyński z Pigży na pełnienie nadzoru inwestorskiego, na kwotę ok. 25,8 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia pełnienia nadzoru – 30.07.2020 r.
- 2) W sierpniu zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na przebudowę, rozbudowę, zmianę sposobu użytkowania i remont budynku („segment C”) przeznaczonego na potrzeby Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na terenie działek nr 498 i 499/1 w Solcu Kujawskim.
- 3) W grudniu został ogłoszony przetarg nieograniczony na termomodernizację i przebudowę segmentu C wraz z łącznikiem budynku przy ul. Kościuszki 12. Planowane otwarcie ofert - 14.01.2020 r.

Rewitalizacja społeczno – gospodarcza – przebudowa oraz termomodernizacja budynku nr 4 przy Placu Jana Pawła II

- 1) W styczniu 2019 r. zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na rozbiorke budynków gospodarczych zlokalizowanych na działce nr 626 oraz został zgłoszony do Wojewody Kujawsko–Pomorskiego, zamiar wykonania robót budowlanych polegających na remoncie schodów wejściowych do budynku.
- 2) W lutym został zgłoszony do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, zamiar wykonania robót budowlanych polegających na budowie przyłącza wodociągowego do budynku.
- 3) W marcu zostało wydane przez Starostę Bydgoskiego pozwolenie na przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek użyteczności publicznej „Dom Dobrych Praktyk”, wentylację mechaniczną, wewnętrzną instalację gazu z kotłownią na gaz oraz schody zewnętrzne.
- 4) W kwietniu została podpisana umowa z firmą BYDGOSTA sp. z o. o. z Bydgoszczy na termomodernizację i przebudowę budynku nr 4 przy Placu Jana Pawła II oraz na rozbiorke budynków gospodarczych, na kwotę ok. 3,4 mln zł brutto. Planowany termin zakończenia robót – 30.06.2020 r.

- 5) W kwietniu została również podpisana umowa z firmą B&ES Michał Leszczyński z Pigży na pełnienie nadzoru inwestorskiego, na kwotę ok. 34 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia pełnienia nadzoru – 30.06.2020 r.
- 6) W maju została podpisana umowa z firmą MERGUS Dawid Kilon z Bydgoszczy na pełnienie nadzoru ornitologicznego i chiropterologicznego, na kwotę 1,5 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia pełnienia nadzoru – 31.08.2020 r.
- 7) W lipcu firma AUDYTOR Spółka Partnerska Biegłych Rewidentów z Torunia przekazała Gminie opracowanie analizy finansowej projektu adaptacji poddasza na potrzebę mieszkańców wspomaganych. Koszt opracowania wyniósł ok. 3,7 tys. zł brutto.
- 8) W lipcu została podpisana umowa zlecenia z Panem Józefem Miłkiem z Solca Kujawskiego na pełnienie nadzoru archeologicznego nad robotami ziemnymi, za kwotę 10 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia nadzoru – 30.06.2020 r.
- 9) Z uwagi na odsłonięte w trakcie prowadzonych robót ziemnych ciekawe relikty przeszłości wydana została w połowie lipca, decyzja nr ZAR/214/2019 Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu udzielająca pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych w ramach prac budowlanych i rozbiórkowych prowadzonych na działce 626 (Plac Jana Pawła II/4).
- 10) W ramach zadania zakończono etap robót rozbiórkowych wewnątrz budynku, wykonano wzmocnienie istniejących fundamentów kamiennych po całym obwodzie obiektu, wykonano nową konstrukcję żelbetową, zamontowano nową drewnianą konstrukcję dachową.
- 11) W związku z wystąpieniem o dofinansowanie w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 dla Osi priorytetowej 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, Działania 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałania 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną, Schemat: Inwestycje w infrastrukturę mieszkań chronionych, z zadania inwestycyjnego: przebudowa i termomodernizacja budynku nr 4, zostało wydzielone zadanie pod nazwą „Adaptacja poddasza budynku przy Placu Jana Pawła II 4 na potrzeby mieszkańców wspomaganych”. (Konkurs nr RPKP.06.01.02-IZ.00-04-279/19).
- 2) W kwietniu firma INWESTPROJEKT Poznań sp. z o. o. przekazała Gminie dokumentację projektowo – kosztorysową termomodernizacji budynku. Koszt prac projektowych oraz pełnienia nadzoru autorskiego – 18,7 tys. zł brutto.
- 3) W kwietniu została przekazana do Gminy analiza występowania pomocy publicznej w projekcie termomodernizacji budynku, opracowana przez Kancelarię Doradcy Podatkowego Anna Pazura z Warszawy, za kwotę ok. 11,1 tys. zł brutto.
- 4) W maju została przekazana do Gminy analiza finansowa projektu termomodernizacji budynku, opracowana przez firmę AUDYTOR z Torunia, za kwotę ok. 4,7 tys. zł brutto.
- 5) Roboty zaplanowano w terminie od II kwartału 2020 do końca III kwartału 2021.
- 6) W ramach termomodernizacji planuje się wykonanie: docieplenie ścian zewnętrznych budynku (w tym piwnicznych), docieplenie dachu z wymianą części pokrycia dachowego niespełniającego warunków zabezpieczenia izolacji przed zawilgoceniem, wymianę świetlików dachowych, stolarki drzwiowej, modernizację instalacji c.o. oraz wymianę źródeł światła. Zaplanowano również wymianę źródeł światła świetłokowego oraz żarowego na nowe źródła LED, a także budowę instalacji fotowoltaicznej (OZE) wraz z montażem ogniw fotowoltaicznych.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 4

- 1) We wrześniu 2019 r. firma M-K PROJEKT Dawid Mołdzyk z Krajenki przekazała Gminie dokumentację projektowo – kosztorysową rozbudowy szkoły. Koszt prac projektowych wyniósł 56,7 tys. zł brutto.
- 2) W październiku Gmina wystąpiła z wnioskiem do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy o wydanie pozwolenia na rozbudowę i przebudowę Szkoły Podstawowej nr 4 o blok dydaktyczny z zapleczem szatniowo-sanitarnym, wentylacją mechaniczną oraz zagospodarowaniem terenu, w tym budowę miejsc postojowych i wykonanie przyłącza wodociągowego.

Stworzenie stref zieleni miejskiej przy ul. 23 Stycznia, przy Rondzie im. Burmistrza Antoniego Nawrockiego

- 1) W czerwcu 2019 r. zostały zakończone roboty obejmujące wykonanie instalacji do podlewania zieleni z 23 zraszaczami sterowanymi elektronicznie oraz wybudowano 77,0 m przyłącza wodociągowego. Prace wykonała firma WAMONT Waldemar Lutomski z Solca Kujawskiego, za kwotę ok. 193,1 tys. zł brutto.

- 2) W czerwcu zostały również zakończone roboty obejmujące ścieżki komunikacyjne o nawierzchni gruntowej w ilości 318 m² (dł. ok. 212 m) oraz o nawierzchni z kostki betonowej w ilości 384,50 m² (dł. ok. 132 m), zamontowano ogrodzenie panelowe o długości 58,8 m. Prace wykonała firma Roboty Ziemne, Budowlane i Drogowe Mariusz Szczepański z Solca Kujawskiego, za kwotę ok. 223,4 tys. zł brutto.
- 3) Pod koniec sierpnia zostało zakończone wykonanie szaty roślinnej. Prace wykonała firma SMILE Paulina Jamrosz – Grudzińska z Sycewa, za kwotę ok. 189 tys. zł brutto. W ramach zadania wyposażono skwer w elementy małej architektury (podpory do pnączy o długości ok. 55,0 m, ławki z oparciem z betonu architektonicznego z siedziskami drewnianymi w ilości 3 szt., stojaki dla rowerów w ilości 3 szt., kosze na śmieci z betonu architektonicznego o pojemności 60l w ilości 3 szt.).

2020 rok:

Kontrole dotyczące niskiej emisji przeprowadzono od 14.01. do 10.03.2020 r. przez pracowników Wydziału Utrzymania Miasta na podstawie imiennego upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego i funkcjonariuszy Policji w Solcu Kujawskim. Zespół przeprowadził 40 kontroli palenisk domowych na terenie Gminy Solc Kujawski.

Ponadto po raz kolejny przystąpiono do realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Wymiana źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi na terenie Gminy Solc Kujawski”.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia mieszkańcy zlikwidowali 10 szt. nieekologicznych źródeł ciepła oraz zamontowali 10 szt. nowych źródeł ciepła.

Uzyskany efekt ekologiczny polegał na redukcji emisji następujących zanieczyszczeń do atmosfery:

- dwutlenku siarki SO₂ – 1,15 Mg/rok
- tlenków azotu NO₂ – 0,16 Mg/rok
- dwutlenku węgla CO₂ – 74,78 Mg/rok
- pyłów – 0,54 Mg/rok.

Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 146.858,23 zł, w tym:

- dotacja Gminy Solc Kujawski – 30.000,00 zł,
- środki własne Beneficjentów – 116.858,23 zł.

Ponadto:

- przygotowano opinię projektu Uchwałę Sejmiku Województwa Kujawsko Pomorskiego w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszony PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko pomorskiej,
- przygotowanie sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego w zakresie korzystania ze środowiska,
- przygotowano sprawozdanie o emisji gazów cieplarnianych i innych substancji do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami,
- Przygotowano sprawozdanie do Starosty Bydgoskiego w zakresie programu ochrony powietrza,
- przygotowano sprawozdanie do Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminie,
- podpisanie umowy użyczenia terenu na ustawienie od stycznia 2021 r. stacji pomiarowej jakości powietrza pomiędzy Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska a Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim,
- prowadzono akcje informacyjne celem uświadomienia mieszkańcom Gminy szkodliwego działania spalania odpadów komunalnych i innych nieprzeznaczonych do spalania materiałów.

Budowa dróg osiedlowych wraz z infrastrukturą techniczną

W ramach zadania **budowa dróg na Osiedlu Leśnym** w 2020 r. realizowano:

Ulice: Prosta odc. od ul. Spokojnej do ul. Łąkowej, Łąkowa odc. od przejazdu kolejowego do ul. Zbożowej, Zbożowa odc. od ul. Łąkowej do ul. Wiosennej.

- W czerwcu 2020 r. podpisano umowę z konsorcjum firm: WIMAR sp. z o.o. z Koronowa oraz DROMAKS Piotr Myszkier z Bydgoszczy na wykonanie zadania, na kwotę ok. 10 mln. zł brutto.
- Zakres prac podzielono na trzy etapy:

I etap obejmuje budowę kanalizacji deszczowej w ul. Prostej oraz ul. Łąkowej na odcinku od Prostej do przejazdu kolejowego wraz z wykonaniem przecisku pod przejazdem kolejowym, likwidację kolizji energetycznych i teletechnicznych oraz budowę nawierzchni ul. Prostej;

II etap obejmuje budowę kanalizacji deszczowej w ul. Zbożowej oraz Łąkowej na odcinku od Zbożowej do Prostej, likwidację kolizji oraz budowę nawierzchni ul. Zbożowej;

III etap obejmuje budowę nawierzchni ul. Łąkowej, likwidację kolizji energetycznych i teletechnicznych oraz przebudowę przejazdu kolejowego klasy C.

- W roku 2020 wykonano nawierzchnię jezdni, chodnika i ścieżki rowerowej oraz kanalizację deszczową w pasie drogowym ulicy Prostej o długości 600 m, kanalizację deszczową w ul. Łąkowej na odcinku od ul. Prostej do przejazdu kolejowego oraz przepust pod torami kolejowymi.
- Planowany termin zakończenia II etapu – 30.11.2021 r., III etapu – 31.10.2022 r.
- Nadzór inwestorski w branży sanitarnej pełni pan Adam Gowiński z firmy PPIŚ SANEXIM Adam Gowiński z Torunia, na podstawie umowy zawartej w czerwcu, na kwotę 46,2 tys. zł brutto.
- Nadzór inwestorski w branży drogowej pełni pan Wiktor Krawiec z Torunia, na podstawie umowy zawartej w lipcu, na kwotę 59 tys. zł brutto.
- Nadzór inwestorski w branży elektrycznej pełni pan Andrzej Bambrowicz - Przedsiębiorstwo BAMEL inż. Andrzej Bambrowicz z Solca Kujawskiego, na podstawie umowy zawartej w sierpniu, na kwotę 2,2 tys. zł brutto.
- Zgodnie z wytycznymi Funduszu Dróg Samorządowych, na terenie objętym inwestycją postawiono tablice informujące o dofinansowaniu zadania. Tablice w ilości 6 szt. wykonała i zamontowała firma PPHU MADRES z Solca Kujawskiego za kwotę 5,1 tys. zł brutto.

Dofinansowanie: Zadanie uzyskało dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wys. 4.970.583 zł.

Ulica Łąkowa odcinek od ul. Zbożowej do ul. Wiejskiej (z wyłączeniem skrzyżowania z ul. Wiejską)

- W grudniu 2020 r. podpisano umowę z firmą PRDI UNIDROMEX Michał Szewczyk z Inowrocławia na wykonanie robót budowlanych, na kwotę 1,1 mln. zł brutto.
- Zakres prac obejmuje: budowę odcinka ulicy Łąkowej o dł. 257 m o nawierzchni asfaltowej, budowę kanalizacji deszczowej z podejściami i wpustami deszczowymi, budowę kanalizacji kablowej oraz wykonanie oznakowania poziomego i pionowego.
- Planowany termin zakończenia inwestycji – 29.10.2021 r.

Dofinansowanie: Zadanie uzyskało dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wys. 539.523 tys. zł.

Budowa kanalizacji deszczowej na Osiedlu Leśnym

W ramach przebudowy dróg na Osiedlu Leśnym rozpoczęto prace budowlane związane z budową kanalizacji deszczowej.

➤ Zbiornik, kanalizacja deszczowa i przepompownia wód deszczowych:

- W maju podpisano umowę z firmą WIMAR sp. z o. o. z Koronowa na wykonanie zbiornika retencyjnego rozsączającego - odparowującego, na kwotę 2,2 mln. zł brutto.

Zakres robót obejmuje wykonanie zbiornika, odcinka sieci kanalizacji deszczowej wraz z przepompownią wód deszczowych, przecisku pod drogą wojewódzką nr 394, włączenia kanalizacji do Strugi Młyńskiej oraz budowę odcinka drogi gminnej nr 050859C o nawierzchni asfaltowej wraz z budową skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 394.

- Planowany termin zakończenia robót – 30.04.2021 r.
- Nadzór inwestorski w branży sanitarnej pełni pan Adam Gowiński z firmy PPIŚ SANEXIM Adam Gowiński z Torunia, na podstawie umowy zawartej w czerwcu 2020 r., na kwotę 30,8 tys. zł. brutto.
- Nadzór archeologiczny pełni Pan Józef Milek z Solca Kujawskiego, na podstawie umowy zawartej w czerwcu 2020 r., na kwotę 7 tys. zł brutto.
- Kanalizacja deszczowa na odcinku od przejazdu kolejowego do zbiornika retencyjnego:
- W maju podpisano umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego na wykonanie ok. 0,7 km kanalizacji deszczowej grawitacyjnej zlokalizowanej w drogach gminnych nr 050859C oraz 050860C (od przejazdu kolejowego do zbiornika), na kwotę 1,8 mln. zł brutto.
- Planowany termin zakończenia robót – 31.03.2021 r.

- W roku 2020 zrealizowano ok. 400 mb kanalizacji deszczowej o śr. 1000 mm oraz osadzono 8 szt. studni o śr. 1500 mm.

Przebudowa z rozbudową oświetlenia na Osiedlu. Leśnym

- W czerwcu ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. ze Szczecina zakończyła opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, obejmującej modernizację oświetlenia stanowiącego majątek ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. Prace projektowe wykonano na podstawie umowy zawartej w marcu, na kwotę 20,3 tys. zł brutto.
- W październiku firma ELPIKS Tomasz Gondok ze Złejwsi Wielkiej zakończyła opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na przebudowę i rozbudowę oświetlenia. Prace projektowe wykonano na podstawie umowy zawartej w marcu, na kwotę 70,5 tys. zł brutto.
- Pod koniec października firma PU EPRO Aldona Mikulska z Torunia zakończyła opracowanie Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia. Usługę wykonano na podstawie umowy zawartej w na kwotę 3,7 tys. zł brutto.
- W listopadzie złożono do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych, obejmujących oświetlenie drogowe wraz z doświetleniem przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów przy ulicach: Barwna, Błękitna, Jesienna, Kolorowa, Letnia, Łąkowa, Malinowa, Mroźna, Pogodna, Prosta, Słoneczna, Srebrna, Śnieżna, Tęczowa, Wiejska, Wiosenna, Zbożowa, Zielona, Zimowa, Złota, Wrzosowa, Strumykowa, Ks. Jana Pelikanta oraz Powstańców. Planowany termin rozpoczęcia inwestycji – marzec 2021 r.
- Pod koniec grudnia firma ENERGY Bogusław i Jakub Sucheccy z Otwocka zakończyła opracowanie audytu energetycznego oraz danych dotyczących wskaźników rezultatu. Usługę wykonano zgodnie z umową zawartą w grudniu na kwotę 9,9 tys. zł brutto.
- W grudniu podpisano umowę z firmą Alina Accordi - Krawiec z Torunia na opracowanie analizy finansowej, analizy występowania pomocy publicznej w projekcie oraz studium wykonalności, na kwotę 21,6 tys. zł brutto. Planowany termin zakończenia opracowania – 01.2021 r.

Oświetlenie ul. Średniej na odcinku od ul. Orzechowej do ul. Haskie

- W lutym zakończono II etap budowy oświetlenia ulicznego na odcinku Powstańców – Orzechowa. Zakres prac obejmował budowę linii kablowej o dł. 437 m, ustawienie 10 szt. słupów oświetleniowych stalowych, ocynkowanych o wys. 8 m z oprawami typu LED, włączenie linii kablowej do istniejącej szafy oświetleniowej na dz. nr 957/2 przy ul. Powstańców oraz montaż systemu ochrony przeciwporażeniowej.
- Wykonawcą robót była firma AMZ ELEKTRO sp. z o.o. z Torunia, z którą w 2019 r. zawarto umowę na kwotę 224,2 tys. zł brutto (kwota ta obejmowała również I etap oświetlenia wykonany w 2019 r. na odcinku Powstańców – ul. Haskiej).
- Nadzór inwestorski pełniła firma Przedsiębiorstwo BAMEL inż. Andrzej Bambrowicz z Solca Kujawskiego, z którą w 2019 r. zawarto umowę na kwotę 1,9 tys. zł brutto.

Budowa dróg na Osiedlu Staromiejskim

Przebudowa ul. Długiej i ul. Krótkiej

W czerwcu 2020 r. zgłoszono do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy, zamiar rozpoczęcia robót budowlanych obejmujących przebudowę ulic wraz z budową kanalizacji deszczowej i odwodnienia nawierzchni. W ramach zadania planowany jest remont nawierzchni ul. Długiej, wymiana nawierzchni fragmentu chodnika przy ul. Długiej, wykonanie nowej konstrukcji jezdni oraz chodnika ul. Krótkiej, wymiana nawierzchni istniejących zjazdów oraz budowa odwodnienia ulic.

Dofinansowanie: W sierpniu 2020 r. został złożony wniosek o dofinansowanie zadania z Funduszu Dróg Samorządowych na rok 2021.

Budowa kanalizacji deszczowej wzdłuż ulicy Długiej

- We wrześniu zakończono zadanie obejmujące wykonanie kanalizacji deszczowej grawitacyjnej o długości ok. 0,435 km, śr. 800 mm i 500 mm, zlokalizowanej w pasie drogowym ul. Długiej na odcinku od studni D12 do studni D1 nadbudowanej na istniejącym kanale deszczowym 1000 mm. Zadanie zrealizował Zakład

Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z Solca Kujawskiego na podstawie umowy zawartej w maju, na kwotę 429,5 tys. zł brutto.

- Dokumentację opracowała firma EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy na podstawie umowy zawartej w lutym 2020 r., na kwotę 40 tys. zł brutto.

Utwardzenie drogi wewnętrznej wraz z odwodnieniem przy ul. Św. Stanisława

- W maju zgłoszono do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy zamiar rozpoczęcia robót budowlanych obejmujących przebudowę skrzyżowania drogi wewnętrznej z ul. Św. Stanisława wraz z przebudową drogi wewnętrznej. Zakres prac obejmuje m.in. budowę nawierzchni drogi, budowę kanalizacji deszczowej oraz przebudowę sieci energetycznej.

Ponadto:

Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie miasta.

W ramach oszczędności energii oraz poprawy jakości oświetlenia ulicznego wymieniono 124 szt. opraw sodowych na LED z funkcją nocnego ściemniania. Koszt wymiany 75.000,00 zł. (ul. II etap Parku Przemysłowego – 87 szt., ul. Lipowa – 26 szt., ścieżka od ul. Parkowej do ul. Sportowej – 11 szt.).

Bieżące naprawy i poprawa stanu dróg publicznych na terenie miasta.

W ramach bieżącego utrzymania dróg, przepustów oraz infrastruktury drogowej wykonano:

- Naprawy nawierzchni bitumicznych i betonowych – 2,2 km dróg za kwotę 298.642 zł.
- Naprawy i wzmocnienia dróg gruntowych poprzez równanie, uzupełnianie kruszywem za kwotę 395.781 zł.
- Naprawę przepustów drogowych poprzez wymianę rur i nawierzchni, wykonanie murów oporowych i wzmocnienie skarp za kwotę 21.000 zł.
- Zmiany organizacji ruchu, wymianę znaków drogowych, malowanie znaków poziomych za kwotę 59.000 zł.
- Zakupiono i zamontowano wiatę przystankową w m. Otorowo (stacja diagnostyczna) – koszt 5.535 zł.
- Wykonano podejścia i ustawiono labirynty na przejściu dla pieszych przez tory kolejowe w km 13,560 tj. pomiędzy ul. Błonie a ul. Piotra Skargi - koszt 15.000 zł.

Droga krajowa S – 10 z węzłami zjazdowymi np. ul. Kujawska

24 lutego 2020 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wydała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji (tzw. decyzja środowiskowa) dla odcinka drogi ekspresowej S10 między Bydgoszczą a Toruniem. To bardzo ważna decyzja, która zatwierdza środowiskowo wybór wariantu, będący przedmiotem analiz w ramach prowadzonego przez GDDKiA Studium Techniczno - Ekonomiczno- Środowiskowego.

Droga ekspresowa S10 ma połączyć aglomerację toruńską i bydgoską. Trasa ma mieć ok. 50 km długości. Na całym przebiegu planowana jest w przekroju dwie jezdnie po dwa pasy ruchu (z rezerwą pod trzeci pas). Odcinek S – 10 zacznie się na węźle Bydgoszcz Południe i w początkowym przebiegu będzie poprowadzona po śladzie drogi krajowej nr 10. W pobliżu Solca Kujawskiego odbije na południe i pobiegnie do istniejącej S10 – obwodnicy Torunia. Tu ma być dobudowana druga jezdnia z niezbędnymi korektami drogi istniejącej. Droga zakończy się na węźle Toruń Południe na A1.

Budowa drogi łączącej przeprawę promową z ulicą Bydgoską (przebudowa skrzyżowania)

W 2020 roku trwało wylanianie przez Zarząd Dróg Wojewódzkich wykonawcy dróg dojazdowych wraz z infrastrukturą do przeprawy promowej oraz wykonanie przyczółków dla promu.

Budowa infrastruktury drogowej od strony Solca Kujawskiego - droga wojewódzka nr 249 zostanie wzmocniona na odcinku od ul. Bydgoskiej do przyczółków, a na północnym brzegu od drogi krajowej nr 80 do przyczółków. Zaplanowano wykonanie jezdni o szerokości 6 metrów z poboczem, od strony Solca powstanie również chodnik. Trasa będzie dostosowana do przejazdu pojazdów o nacisku do 10 ton na oś. Od strony Czarnowa – na przewężonym przejeździe przez koronę wału, gdzie ulokowane są urządzenia hydrotechniczne – pojawi się wahadłowa sygnalizacja świetlna. W ramach zadania skorygowana zostanie też geometria skrzyżowań ul. Żeglarskiej z ul. Kościuszki i Bydgoską w Solcu Kujawskim. Przy skrzyżowaniu z drogami krajowymi w Solcu Kujawskim (DK nr 10) oraz Czarnowie (DK nr 80) staną tablice informujące m.in. o czasie oczekiwania na prom. Najwięcej prac będzie toczyć się w obrębie istniejących wojskowych przyczółków. Zostaną one rozbudowane, oświetlone oraz wyposażone w monitoring. Przy każdym powstaną dwa stanowiska do przybijania jednostki

promowej - takie rozwiązanie uwzględni wahania poziomu wody w Wiśle. Przy przeprawie funkcjonować będą parkingi.

Termin rozpoczęcia prac zaplanowano w I kwartale 2021 r.

Rozbudowa dróg rowerowych i połączenie z już istniejącymi:

- Chrośna
- Rudy
- Makowiska
- Przyłubie

Budowa ścieżki rowerowej Otorowo – Solec Kujawski

- W czerwcu Wojewoda Kujawsko - Pomorski wydał pozwolenie na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 394.
- W lipcu podpisano umowę z Powiatem Bydgoskim na udzielenie pomocy finansowej na realizację zadania, na kwotę 618,4 tys. zł brutto.
- W sierpniu podpisano porozumienie z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Solec Kujawski ustalające prawa i obowiązki przy wycince drzew i krzewów na terenach leśnych, na kwotę 9,3 tys. zł brutto.
- W grudniu podpisano umowę z Województwem Kujawsko-Pomorskim na realizację zadania, na kwotę 408,65 tys. zł brutto.
- W 2020 r. zakończono I etap budowy ścieżki rowerowej w ramach którego zrealizowano łącznie 800 mb ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Długiej oraz ul. Ks. P. Skargi. Rozpoczęto wykonanie II etapu obejmującego budowę ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 394 w kierunku Otorowa. Ułożono nawierzchnię asfaltową na odcinku 1.425 m wzdłuż linii lasu.
- Planowany termin zakończenia II etapu – 30.04.2021 r.
- Wykonawcą I i II etapu robót jest firma RZBiD Mariusz Szczepański z Solca Kujawskiego, z którym w 2018 r. podpisano umowę na kwotę 3,6 mln zł brutto (w systemie zaprojektuj i wybuduj).
- Nadzór inwestorski w branży drogowej pełni pan Wiktor Krawiec z firmy Alina Accordi Krawiec z Torunia, na podstawie umowy zawartej w 2019 r., na kwotę 14,8 tys. zł brutto.

Dofinansowanie:

- Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wys. 1.437.826,08 zł. Wartość ogółem projektu to 3.924.986,00 zł brutto.
- Dotacja z Powiatu Bydgoskiego w wys. 618.370 zł.
- Dotacja z Województwa Kujawsko – Pomorskiego w wys. 408.650 zł.

Budowa ścieżki rowerowej przy drodze wojewódzkiej - ul. Leśnej

- W czerwcu firma EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy zakończyła opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej na budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Leśnej wraz z przebudową oświetlenia ulicznego, w tym: dokumentacja na odcinek ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ugory w obrębie skrzyżowania z ul. Leśną wraz z przebudową oświetlenia ulicznego. Prace projektowe wykonano na podstawie umowy zawartej w 2019 r. na kwotę 152 tys. zł brutto.
- We wrześniu złożono do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych polegających na przebudowie drogi wojewódzkiej nr 249 dla zadania pn.: „Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Leśnej wraz z przebudową oświetlenia ulicznego” na działkach zlokalizowanych w pasie drogowym. Planowany termin rozpoczęcia inwestycji – maj 2021 r.
- W grudniu firma AUDYTOR sp. Partnerska Biegłych Rewidentów z Torunia zakończyła opracowanie analizy finansowej i analizy występowania pomocy publicznej. Usługę wykonano na podstawie umowy zawartej w listopadzie, na kwotę 8,6 tys. zł brutto.
- W grudniu firma EMDROG Tomasz Wiese z Bydgoszczy zakończyła opracowanie analizy natężenia ruchu wraz z prognozą oraz szacowany roczny spadek gazów cieplarnianych. Usługę wykonano na podstawie umowy zawartej w listopadzie, na kwotę 8,7 tys. zł brutto.
- W grudniu Starosta Bydgoski wydał pozwolenie na budowę ścieżki rowerowej wraz z kanałem technologicznym oraz przebudową oświetlenia ulicznego.

Dofinansowanie:

- Dotacja z Powiatu Bydgoskiego w wys. 261.477 zł.
- Dotacja z Województwa Kujawsko Pomorskiego w wys. 394.036 zł.

Budowa wiaduktu kolejowego na dojeździe do węzła S10 przy ulicy Kujawskiej

Ścieżka pieszo rowerowa na wale przeciwpowodziowym

4.12 Poprawa klimatu akustycznego

Głównym kierunkiem działań w obszarze omawianego priorytetu jest zachowanie wymaganych przepisami prawa standardów klimatu akustycznego, w odniesieniu do rodzajów terenów, których sposób zagospodarowania powoduje pełnienie określonych funkcji podlegających ochronie akustycznej. Są nimi tereny zabudowy mieszkaniowej, turystycznej, rekreacyjnej, najczęściej narażone na uciążliwość emisji hałasu komunikacyjnego.

W latach 2019 – 2020 zrealizowano inwestycje, których realizacja bezpośrednio lub pośrednio wpłynie pozytywnie na klimat akustyczny na terenie Gminy. Są to, m.in. zadania związane z:

- Utrzymaniem gminnych dróg gruntowych (równanie i zagęszczanie, uzupełnianie ubytków),
- Utrzymaniem gminnych dróg utwardzonych (uzupełnianie masy bitumicznej oraz miejscowe powierzchniowe utrwalenie nawierzchni),
- Naprawami:
  - chodników i dróg rowerowych oraz z remontem nawierzchni odcinka chodnika wraz z dostosowaniem przejścia dla pieszych,
  - jezdni bitumicznych związanych z usunięciem spękań podłużnych i poprzecznych poprzez ich spoinowanie,
  - jezdni bitumicznych: w zakresie miejscowego powierzchniowego utrwalaania nawierzchni gryzami i emulsją,
- Koordynacją przebiegu akcji „Zima”,
- Przygotowaniem organizacji ruchu drogowego, naprawą i uzupełnianiem znaków drogowych pionowych i poziomych.

4.13 Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Gmina realizuje zadanie przez każdorazowe rozpatrywanie wniosków z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięć.

Prowadzony jest monitoring w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. Przeprowadzona analiza wykazała, że średnie natężenie pola elektromagnetycznego nie jest przekroczone.

W latach 2019 – 2020 Gmina nie realizowała działań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

4.14 Ochrona przed poważnymi awariami

Ochotnicza Straż Pożarna w Solcu Kujawskim organizowała konkursy z zakresu wiedzy pożarniczej, pogadanki, pokazy i ćwiczenia.

Podnoszenie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych realizowano poprzez:

- Ochotnicza Straż Pożarna zorganizowała szkolenia dla członków OSP. 91 strażaków uczestniczyło w kursie z zakresu ratownictwa technicznego, kursie młodzieżowych drużyn pożarniczych, kursie steromotorzysty, kursach BHP.

- Przeprowadzono szkolenia, pogadanki i pokazy dla 83 grup dzieci i młodzieży z soleckich przedszkoli i szkół, szkoły podoficerskiej PSP i grup zorganizowanych z zakresu ratownictwa p.poż. W spotkaniach uczestniczyło 1564 osób.

2020 rok:

Doposażenie służb

W dniu 14.05.2020 r. Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. zakupiła cysternę na wodę pitną o pojemności 5000 l (urządzenie hakowe KP 30 wg normy DIN 30722). Jej zakup jest niezbędny w przypadku dużej awarii wodociągowej np. magistrali w celu awaryjnego zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

Ochotnicza Straż Pożarna jest systematycznie doposażona ze środków własnych oraz dotacji przekazanych przez Gminę, Komendę Główną PSP, sponsorów : Firma Solbet Sp. z o.o. z siedzibą w Solcu Kujawskim oraz Toruńskie Zakłady Graficzne Zapolex Sp. z o.o.

Najistotniejsze zakupy to:

- Sprzęt ratownictwa technicznego i drogowego
- Zakup sprzętu ratownictwa wysokościowego
- Uzupelnienie umundurowania
- Armatura wodna (zakup i wymiana zużytej)
- Uzupelnienie sprzętu łączności
- Zakup średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego VOLVO GBA. Koszt zakupu 819 tys. zł. (219 tys. zł to dotacja gminy, 560 tys. – dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej).

Ponadto przekazano kwotę 20.000,00 zł Komendzie Miejskiej Policji w Bydgoszczy w celu zapewnienia dodatkowych pieszych patroli na terenie Solca Kujawskiego, które prowadzone były w rejonach najbardziej zagrożonych.

4.15 Stan prowadzonej gospodarki odpadami w Gminie Solec Kujawski

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Solec Kujawski realizowana jest w sposób selektywny, na podstawie przepisów ustawy o odpadach, „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski wraz z Planem Gospodarki Odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011”, zaktualizowanego w 2009 r., w 2015 r. oraz w 2017 r. (aktualizacja na lata 2017 - 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024), a także „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski”.

Działania na terenie Gminy Solec Kujawski są zgodne z wymaganiami określonymi w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023.

Gmina Solec Kujawski, realizując zadania określone w w/w ustawie, objęła systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jak i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Podmiotem odbierającym odpady komunalne na terenie Gminy Solec Kujawski był Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z siedzibą w Solcu Kujawskim, przy ul. Targowej 3.

Odpady komunalne zmieszane odbierane od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy przekazywano do zagospodarowania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych ProNatura Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Prądocińskiej 28, prowadzącą Zakład Termicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych (spalarnia) w Bydgoszczy przy ul. Ernsta Petersona 22.

Odpady komunalne zbierane selektywnie (odpady wielkogabarytowe) odbierane od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy przekazywano do zagospodarowania do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych ProNatura Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Prądocińskiej 28.

Odpady ulegające biodegradacji (zielone) przekazywano do RIPOK Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Corimp Sp. z o. o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Wojska Polskiego 65.

ZGK Sp. z o.o. prowadzi zbiórkę odpadów organicznych bezpośrednio z posesji.

Na terenach domków jednorodzinnych i gospodarstw wiejskich odpady ulegające biodegradacji składowane są częściowo na przydomowych kompostownikach i wykorzystywane jako nawóz organiczny.

W ciągu 2019 r. pracownicy urzędu na bieżąco kontrolowali przestrzeganie przez mieszkańców przepisów ustawy w zakresie utrzymania czystości i porządku. Wysłano 3 pisma do właścicieli nieruchomości w sprawie nieprawidłowego gromadzenia odpadów komunalnych, 11 pism w sprawach nieprawidłowo prowadzonej segregacji, składowania odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych oraz utrzymania czystości i porządku. Przeprowadzono kontrolę wiat śmietnikowych należących do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. W odpowiedzi na problemy zgłaszane przez mieszkańców lub podmiot odbierający odpady na terenie Gminy, wystosowano 3 pisma do właścicieli kontenerów na odzież zlokalizowanych na terenie Gminy Solec Kujawski.

Zorganizowano spotkanie z przedstawicielami nieruchomości wielolokalowych w sprawie nowych zasad postępowania z odpadami, oraz głównych założeń zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Solec Kujawski.

W ramach wdrażania zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi podjęto następujące uchwały:

- Uchwała Nr XIII/105/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchylecia uchwały w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkuje mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Uchwała Nr XIII/104/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty.
- Uchwała Nr XIV/121/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Solec Kujawski.
- Uchwała Nr XIV/122/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XIV/123/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.
- Uchwała Nr XIV/124/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XIV/125/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
- Uchwała Nr XIV/126/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchylecia uchwały w sprawie określenia rodzaju dodatkowych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokości cen za te usługi.

Ponadto:

- W dniu 26 lipca 2019 r. zamontowano Miejski Punkt Zbiórki Elektroodpadów w pobliżu wiaty śmietnikowej przy ul. Toruńskiej 50B. Nowoczesne urządzenie ma wydzielone przestrzenie przeznaczone na gromadzenie poszczególnych frakcji elektroodpadów: żarówek, baterii, telefonów, ładowarek, płyt cd, tonerów. Instalacja posiada dużą powierzchnię reklamową, wykorzystaną na funkcję informacyjno-edukacyjną.
- Wymieniono tabliczki na wiatkach śmietnikowych - zmiana ulic.
- Dnia 30 grudnia 2019 r. podpisano umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkuje mieszkańcy na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2023 roku.

- Dnia 2 grudnia 2019 r. zawarto umowę z Markiem Michałowskim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą F.H.U. „NATURA” z siedzibą w Bydgoszczy na odbiór, transport i unieszkodliwianie odpadów, tj. przeterminowanych lekarstw z terenu Gminy Solec Kujawski, na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.,
- Wysłano 348 pism do właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w sprawie obowiązku zawarcia od 01.01.2020 r. umów cywilno-prawnych z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Burmistrza Solca Kujawskiego w związku z podjęciem Uchwały Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkuje mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Wystosowano pisma do właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy mieli zadeklarowaną nie segregację odpadów, o obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz konieczności złożenia nowej deklaracji z podaniem w niej wysokości opłaty należnej za zbieranie odpadów komunalnych wg stawki selektywnej. Jednocześnie poinformowano, że od 1 stycznia 2020 r. niedopełnienie przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, skutkować będzie wydaniem decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, w których nie dopełniono tego obowiązku, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej (trzykrotność stawki selektywnej).

W 2019 r. dokonano likwidacji 13 dzikich wysypisk, z których zebrano 8,58 Mg odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i budowlanych.

Sprawa RECCON

- 1) Wystąpiliśmy do Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy z zapytaniem, czy podtrzymują swoje stanowisko i czy zobowiązują się sfinansować część badań dotyczących zwiększenia obszaru poszukiwań źródła rąci. Na spotkaniu w dniu 7 grudnia 2018 r. zasugerowano, aby badania przeprowadzić na składowisku odpadów w Żółwinie.
- 2) Wystąpiliśmy do Urzędu Miasta w Bydgoszczy z prośbą o możliwość włączenia do sieci badawczej piezometrów na wysypisku Żółwin, oraz o przekazanie nam wyników badań prowadzonych od 2017 r.

2020 rok:

- w ciągu 2020 r. pracownicy urzędu na bieżąco kontrolowali przestrzeganie przez mieszkańców przepisów ustawy w zakresie utrzymania czystości i porządku. Wpłynęło 9 zgłoszeń w sprawie nieprawidłowego gromadzenia odpadów komunalnych,
- w styczniu 2020 r. oznakowano wiaty śmietnikowe, na co wydatkowano – 2.550,00 zł,
- 26 marca 2020 r. pracownik Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu przeprowadził dla przedsiębiorców szkolenie z zakresu BDO,
- 20 marca 2020 r. – podjęto uchwałę w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- w kwietniu 2020 r. sporządzono „Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy”,
- zakupiono 6 szt. Koszy ulicznych do segregacji odpadów – koszt 8.118,00 zł,
- zakupiono 2 komplety pojemników dla dzieci do segregacji odpadów na plac zabaw przy ul. Ugory i przy świetlicy „Jagódka” koszt – 12.149,94 zł,
- w lipcu i październiku 2020 r. zamontowano dwa Miejskie Punkty Zbiórki Elektroodpadów w pobliżu wiaty śmietnikowej przy ul. Toruńskiej 58B i 58D oraz przy ul. Powstańców – koszt 43.100,40 zł,
- 28.10.2020 r. – złożono do Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r.,
- dokonano likwidacji 8 dzikich wysypisk, z których zebrano 2,6 Mg odpadów,
- zwrócono się do mieszkańców o wypełnienie formularzy dotyczących ilości odpadów azbestowych na terenie posesji,
- przeprowadzono akcję „Sprzątanie Świata – Polska 2020” – zebrano 0,45 Mg – koszt 1.528,73.

Realizacja programu usuwania azbestu

Działalność informacyjno – edukacyjna w zakresie usuwania azbestu prowadzona była poprzez bieżące informowanie mieszkańców za pomocą strony internetowej urzędu oraz w biuletynie informacji publicznej, a także poprzez prowadzenie ewidencji zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski, w tym aktualizację bazy danych o ww. wyrobach (na podstawie „informacji o wyrobach zawierających azbest” przedkładanych corocznie Burmistrzowi przez właścicieli, użytkowników, zarządców nieruchomości do 31 stycznia każdego roku).

Łączna ilość wyrobów do unieszkodliwienia na terenie Gminy wynosiła 1.076.706 kg, *źródło:* Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2032.

W 2019 r. ogółem zebrano selektywnie **2677,309 Mg** odpadów komunalnych. Masę odpadów w poszczególnych frakcjach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4.15-1 Masa odpadów zebranych, w podziale na poszczególne frakcje

Lp.	Kod i rodzaj odpadu zebranego selektywnie w 2019 r.	Ilość w Mg
1	2	3
1.	15 01 01 opakowania z papieru i tektury	295,578
2.	15 01 02 opakowania z tworzyw sztucznych	374,520
3.	15 01 07 opakowania ze szkła	319,100
4.	16 01 03 zużyte opony	14,403
5.	17 01 01 odpady z budowy i remontów	223,840
6.	17 04 05 żelazo i stal	0,900
7.	20 01 21* ¹ lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,229
8.	20 01 23* urządzenia zawierające freony	2,937
9.	20 01 27* farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,383
10.	20 01 33* baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,023
11.	20 01 34 baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,490
12.	20 01 35* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zaw. niebezpieczne składniki	4,714
13.	20 01 36 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	5,837
14.	20 01 32 leki	0,655
15.	20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	1075,080
16.	20 03 07 odpady wielkogabarytowe	358,620
RAZEM:		2677,309

* Odpady niebezpieczne

W 2020 r. ogółem zebrano selektywnie **3 707,303 Mg** odpadów komunalnych. Masę odpadów w poszczególnych frakcjach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4.15-2 Masa odpadów komunalnych zebranych, w podziale na poszczególne frakcje

Lp.	Kod i rodzaj odpadu zebranego selektywnie w 2020 r.	Ilość w Mg
1	2	3
1.	15 01 01 opakowania z papieru i tektury	446,680
2.	15 01 02 opakowania z tworzyw sztucznych	517,860
3.	15 01 07 opakowania ze szkła	415,920
4.	16 01 03 zużyte opony	14,470
5.	17 01 01 odpady z budowy i remontów	135,420
6.	17 04 05 żelazo i stal	0,650

¹ Indeks górnym w postaci * oznakowane są odpady niebezpieczne.

Tabela nr 4.15-2 Masa odpadów komunalnych zebranych, w podziale na poszczególne frakcje

Lp.	Kod i rodzaj odpadu zebranego selektywnie w 2020 r.	Ilość w Mg
1	2	3
7.	20 01 21* lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,304
8.	20 01 23* urządzenia zawierające freony	3,825
9.	20 01 34* baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,761
10.	20 01 35* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zaw. niebezpieczne składniki	4,989
11.	20 01 36 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	5,841
12.	20 01 32 leki	0,823
13.	20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	1679,060
14.	20 03 07 odpady wielkogabarytowe	480,700
RAZEM:		3 707,303

* Odpady niebezpieczne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, gminy są obowiązane osiągnąć do 2020 r. następujące poziomy:

Tabela nr 4.15-3 Poziomy recyklingu papieru, tworzywa, szkła i metalu, które Gmina zobowiązana jest osiągnąć

Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	10	12	14	16	18	20	30	40	50

Tabela nr 4.15-4 Poziomy recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych, które Gmina zobowiązana jest osiągnąć

Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Gminy są również obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziom ten wynosi odpowiednio:

Tabela nr 4.15-5 Poziomy recyklingu odpadów biodegradowalnych, które Gmina zobowiązana jest osiągnąć

Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]	Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]				
	Rok	2017	2018	2019	2020 - do dnia 16 lipca
	Pr [%]	45	40	40	35

W 2019 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych, rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania:

1. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 56,0%
2. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 100,00%,
3. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,00%.

Z powyższego wynika, że w 2019 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła wymagane przez Ministerstwo Środowiska poziomy recyklingu i odzysku oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

W 2020 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła następujące poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych, rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania:

1. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 59,62%,
2. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 99,85%,
3. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,00%.

Z powyższego wynika, że w 2020 roku Gmina Solec Kujawski osiągnęła wymagane przez Ministerstwo Środowiska poziomy recyklingu i odzysku oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

4.16 Podsumowanie

Priorytety i zadania przyjęte do realizacji w „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” należy uznać za słuszne i niezbędne w celu zachowania obecnego stanu środowiska oraz w celu jego poprawy.

Raport z realizacji „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2021-2024” jest raportem obejmującym lata 2019 - 2020.

Zadania przewidziane do realizacji przez Urząd Miejski w Solcu Kujawskim w latach 2019-2020 były częściowo kontynuowane z okresu 2017-2018 lub zostały rozpoczęte i będą kontynuowane w latach następnych. W przypadku zadań długoterminowych ich realizacja była i jest wykonywana zgodnie z założeniami przyjętymi w w/w „Programie ochrony środowiska”.

W chwili obecnej można stwierdzić, że „Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” na terenie Gminy Solec Kujawski jest realizowany w miarę możliwości finansowych dobrze.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

mgr Bartłomiej Czaki

